

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

TÜRKÇE

facebook:
Kpss Kaynak Arşivi
Kpss Döküman Arşivi

DİL BİLGİSİ ÇIKMIŞ SORULAR

1. Ağaçların çiçeklenip ekinlerin büyümeye başladığı
I II III
günlerde köyüne gider, çocukluk günlerini sanki
IV V
yeniden yaşırdı.

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

(1990 - ÖSS)

2. Aşağıdaki atasözlerinden hangisinin yüklemi bir geçişli fiildir?

- A) Araba devrilince yol gösteren çok olur.
B) Boş çuval ayakta durmaz.
C) Kurunun yanında yaş da yanar.
D) Gülü seven dikenine katlanır.
E) Ayağını yorganına göre uzat.

(1990 - ÖSS)

3. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, yalnızca özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Buradaki tepeler baştan başa ormanla kaplıydı.
B) Buradaki kuşların tüyleri şaşılacak kadar parlaktı.
C) Buradaki çamların hepsi yemyeşildi.
D) Buradaki orman, varlığını şu ırmağa borçluydu.
E) Buradaki ağaçların dibi ötekilere göre daha ıslaktı.

(1990 - ÖSS)

4. Tarihsel bilinç, dünün ulusal ve evrensel değerlerini, bugünün düşüncesi ve dünya görüşüyle algılamaktır.

Bu cümlede altı çizili sözcüklerin oluşturduğu öge, aşağıdakilerden hangisinde vardır?

- A) Yaşayan tarihle ölü tarihi aynı yöntemle ele almamalıyız.
B) Geçmiş olaylara duygusal yaklaşım, tarih bilinciyle bağdaşmaz.
C) Yaşayan tarihin verilerinden doğru bir biçimde yararlanmalıyız.
D) Tarihsel olaylar, ortaya çıktıkları günün koşulları içinde değerlendirilmelidir.
E) Tarihsel gerçeklere ayna tutan olaylara, nesnel ve bilimsel ölçütlerle yaklaşmalıyız.

(1990 - ÖSS)

5. Aşağıdakilerden hangisinde, cümledeki ögesi olmayan açıklayıcı bir arasöz vardır?

- A) Bu olaydan sonra, sen de anımsayacaksın, onlarla ilişkiyi kesmiştim.
B) Uzun süredir, böyle bir fırsat beklediğini biliyordum.
C) Şimdi ellisinde olanlar, bu olayı çok iyi anımsarlar.
D) Bu acayip sesi duyan herkes, balkonlara çıkıyor, sokaklara fırlıyordu.
E) Onlar benden çok, size inanırlar

(1990 - ÖSS)

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, "de" bağlaçlarıyla aynı anlama gelen bir sözcük kullanılmıştır?

- A) Hasta olmasaydım onu karşılamaya giderdim.
B) Yalan söylese bile ağzımı açmayacaktım.
C) Yerine yenisini alsan daha iyi olur sanıyorum.
D) Sokağa çıkacaksak paltolarımızı giyelim.
E) Yerime bakacak birini bulursam, yann gelmeyeceğim.

(1990 - ÖYS)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, "ama" sözcüğü, pekiştirme görevinde kullanılmıştır?

- A) Çok zorladım; ama yararı olmadı.
- B) Bir zamanlar burada eski ama sağlam bir ev vardı.
- C) Bir derdin var senin; ama bana söylemek istemiyorsun.
- D) Yine gelecekmış; ama çok kalmayacakmış.
- E) O günden sonra onu hiç, ama hiç görmedim.

(1990 - ÖYS)

8. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, zarf tümleci yoktur?

- A) Biz bu geziye katılacağız.
- B) Geceyi uyuyarak geçireceğiz.
- C) Bizimle gelerseniz pek sevineceğiz.
- D) Erkenden yola çıkacağız.
- E) Her şeyi ayrıntılarıyla düşüneceğiz.

(1990 - ÖYS)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisi, yapısına göre basit, söz dizimine göre devrik bir fiil cümlesidir?

- A) Bu opera, eski bir müzik öğretmenin hayat hikâyesine ilişkinmiş.
- B) Aynı romanın birçok çevirilerinin yapıldığını biliyoruz.
- C) Bütün bu iddialar, bir tek şeyi ortaya koyuyor bence.
- D) Son okuduğum romanda olay örgüsü karmaşık.
- E) O anda vereceği yanıtı düşünüyordu galiba.

(1990 - ÖYS)

10. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, özne, nesne, zarf tümleci ve yüklemden oluşmuştur?

- A) O basketbol maçını ben izlememişim.
- B) Güreş millî takımımız, önümüzdeki hafta Polonya'ya gidecek.
- C) İki büyük takım arasındaki maç, berabere sonuçlandı.
- D) Takım arkadaşım, attığım topu hemen yakaladı.
- E) Geçen seneki yarışmalara bizim okul katılmadı.

(1990 - ÖYS)

11. Saraçhanebaşı'ndaki yıllanmış Bozdoğan Kemerî'nin eteklerine yaslanmış eski bir medrese olan müze binası, bu tür sergilerle izleyicilerine geçmişten geleceğe uzanan ilginç köprüler kuruyor.

Bu cümlelerin öznesi, aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Saraçhanebaşı'ndaki yıllanmış Bozdoğan Kemerî
- B) Bozdoğan Kemerî'nin eteklerine yaslanmış eski bir medrese
- C) ilginç köprüler
- D) geçmişten geleceğe uzanan ilginç köprüler
- E) Saraçhanebaşı'ndaki yıllanmış Bozdoğan Kemerî'nin eteklerine yaslanmış eski bir medrese olan müze binası

(1990 - ÖYS)

12. Arada sırada telefonla görüşüyoruz.

Bu cümlelerin yüklemi çatı bakımından, aşağıdaki cümlelerden hangisinininkiyle benzerlik göstermektedir?

- A) Kendisiyle sık sık buluşuyorduk.
- B) Zor bir işin altına girmiştik.
- C) Öfkesi sonunda yatışmıştı.
- D) Dostluğumuz günden güne geliyordu.
- E) Evine gidip mutluluklar dilemiştik.

(1990 - ÖYS)

facebook:

Kpss Kaynak Arı İvi
Kpss D3Kâman Arı İvi

13. Aşağıdaki dizelerden hangisinin yüklemi isim soylu bir sözcüktür?

- A) Ben köy öğretmeniym, bir bahçıvanım
- B) Bütün köy çocuklarını getirin buraya
- C) Yalnızlıktan açarlar kimse bilmez onları
- D) Kaya diplerinde açmış çiğdemlere benzer
- E) Toprağı nasıl örterseniz öylece örtün beni

(1991 - ÖSS)

14. Aşağıdaki sorulardan hangisinin cevabı, özne de yüklem de değildir?

- A) - Arkadaşın ne yapıyor?
- Dinleniyor.
- B) - Kim geldi?
- Sütçü.
- C) - Annen nasıl oldu?
- İyileşti.
- D) - Bu pakette ne var?
- Kitap.
- E) - Çocuk kimi arıyor?
- Kardeşini.

(1991 - ÖSS)

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, de (da) bağlacı nesneleri birbirine bağlamaktadır?

- A) O konuyu ben de arkadaşım da biliyoruz.
- B) Şiiri de, matematiği de çok severdi.
- C) Salı günü de çarşamba günü de uğradım, yerinde yoktu.
- D) Onu o günden sonra görmedim de aradım da.
- E) Bu işi eskiden de sevmiyordum bugün de sevmiyorum.

(1991 - ÖSS)

16. Cümlede önemsenen öğeyi vurgulamanın bir yolu da onu yükleme yaklaşımıdır.

Bu açıklamaya göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde dolaylı tümleç vurgulanmaktadır?

- A) Beni en çok onlar ilgilendirmişti.
- B) O sonsuz maviliği yeniden gördüm.
- C) En güzel yıllarım köyde geçti.
- D) Binlerce kuş birden havalandı.
- E) Ertesi gün tekrar geleceğini biliyordum.

(1991 - ÖSS)

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, birden çok yapım eki almıştır?

- A) Ödül, sanatçının son eserine verildi.
- B) Bunları sizin sokaktaki çiçekçiden aldım.
- C) Kapıdaki nöbetçiye sizi sordum.
- D) Yarın tatlicinin önünde buluşacağız.
- E) Köşedeki balıkçıya taze balık gelmiş.

(1991 - ÖSS)

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne adlaşmış bir sıfattır?

- A) Hastayı rahatsız etmemek için, odasına gir-medik.
- B) Bu sınıfın en çalışkanını tanımak isterdim.
- C) Yaralı, kazayı bütün ayrıntılarıyla ilgililere anlatmış.
- D) İyilikten etkilenmeyecek kişi yoktur.
- E) Bu yılki güzellik yarışmasında jüri, bir Hintli'yi birinci seçmiş.

(1991 - ÖYS)

19. Aşağıdaki dizelerden hangisi, öğelerinin dizi-lişi yönünden kurallı bir cümledir?

- A) Bahar erdi, güller açtı burada.
- B) Bahar çiçek çiçek gelince güzel!
- C) Gözlerim yollarda geçti kaç bahar!
- D) Ömrümüzün son demi sonbaharıdır artık!
- E) Bir ilkbahar sabahı güneşle uyandın mı hiç?

(1991 - ÖYS)

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde isim - fiille kurulmuş bir yan cümlecik, temel cümlecğin nesnesi görevindedir?

- A) Öğretmenimizin şiir okuyuşunu çok beğeniyorum.
- B) Onun şiir okuyuşundan sen de hoşlanırsın.
- C) Güzel şiir okumak bir yetenek işidir.
- D) Şiir okumaktan hoşlanmayanlar da olabilir.
- E) Şiir okumanın da bazı kuralları vardır.

(1991 - ÖYS)

21. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem bileşik zamanlı bir fiildir?

- A) Mermiler altında geçerek suyu
Yollara döküldü bahtsız kafil
- B) Tutuşurken ufuk uzakta yer yer
Algalan akşamlarda sular karardı
- C) Bu akşam rüyamda Leylâ'yı gördüm
Derdini ağlarken yanan bir muma
- D) Susamış ruhumla mesafelere
Hiçbir şey bağlamaz beni bir yere
- E) Mucize başlamıştı eşsiz ve çılgın
Yıkanan kuşlar gibi enginlerde

(1991 - ÖYS)

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme ad tamlaması vardır?

- A) Filmdeki olaylar İsviçre sınırında geçiyor.
- B) Kitapları, türlerine göre ayırarak kitaplığa yerleştirdim.
- C) Gelecek yıl yaz tatilini Antalya'da geçireceğiz.
- D) Sanatçı, ilk sergisini önümüzdeki hafta İstanbul'da açacakmış.
- E) Serüven romanlarının okuyucusu her yıl biraz daha artıyor.

(1991 - ÖYS)

23. İsim tamlamalarında zamirler de tamlayan olur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uygun bir örnek vardır?

- A) Onun kardeşi bu köyde öğretmenmiş.
- B) Çeşmenin başında büyük bir kalabalık toplandı.
- C) Yolcunun çantasını bulup getirmişler.
- D) Kapının önünde yaşlı bir adam duruyordu.
- E) Otobüs durağında bizden başka kimse yoktu.

(1991 - ÖYS)

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad, birden çok sıfatla nitelenmiştir?

- A) Sıcak yaz akşamlarında balkonda oturup geç saatlere kadar konuşurduk.
- B) Onun ne kadar terbiyeli, titiz ve çalışkan bir insan olduğunu herkes bilir.
- C) Bahar gelince köşkün büyük bahçesinde güller, karanfiller, nergisler açardı.
- D) Büyük şehirlerde, yeşil alanların korunması ve çoğaltılması çalışmalarına önem veriliyor.
- E) Onunla oturup uzun uzun, geçmişten, okul günlerimizden söz ettik.

(1991 - ÖYS)

25. Aşağıdaki dizelerin hangisinde yüklem, gereklilik kipindedir?

- A) Çınar yeşili sundurmamda
Bakmalıyım ayçiçeği tarlasına
- B) Akçakavaklar ıslanırken
Öter bizi güz ananın yaprakları
- C) İşte duruyor bir çocuk
Mürdüm eriği gözleriyle
- D) Bir yüce dağdan bir yüce dağa
Dikmişim ışıklı direklerimi
- E) Kırmızı alıç boncuğunu
Alıp dizdim sevginin ipliğine

(1992 - ÖSS)

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, çatı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Seni darıltmak istemiyorum.
- B) Bu konuyu birlikte seçmiştik.
- C) Seni durakta çok bekledim.
- D) Onun için bu kadar üzülmemelisin.
- E) Önerdiğin kitabı alacağım.

(1992 - ÖSS)

27. Aşağıdakilerin hangisinde "ve" sözcüğü nesneleri bağlama göreviyle kullanılmıştır?

- A) Eteklerinde güneş rengi bir yığın yaprak
Ve bir zaman bakacaksın semaya ağılayarak
- B) Gözlerin, dişlerin ve ak pak gerdanıyla
Ne güzel komşumuzdun sen Fahriye Abla
- C) Su sesi ve kanat şakırtısından
Billur bir avize Bursa'da zaman
- D) Öfkenin homurtusu geliyor dipten
Ve kadın İskilip'ten ya da Nizip'ten
- E) Geceyi ve seni düşünüyorum
Duyuluyor uğursuz uzaklığı seslerin

(1992 - ÖSS)

28. Aşağıdaki cümlelerde altı çizili sözcüklerden hangisi türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Sen de şöyle bir ayakkabı alabilirdin.
- B) Sözünü ettiğim yazı öteki dergideydi.
- C) Onu değil, şuradaki kalemi istiyorum.
- D) Öyle sorular yöneltti ki yanıt bulamadım.
- E) Böyle konuşursan anlaşılamayız.

(1992 - ÖSS)

29. Burası, yeşilin bin bir tonunu barındıran ağaçlı bir yoldu.

Bu cümlede geçen "yeşilin bin bir tonu" ad tamlamasında tamlayanla tamlananın arasında bir sıfat bulunmaktadır. Aşağıdakilerin hangisinde buna benzer bir ad tamlaması vardır?

- A) Yoğun sis yüzünden trafik bir süre aksadı.
- B) Adamın kocaman eli radyonun düğmesine uzandı.
- C) Dik yokuştan aşağı doğru hızla iniyorduk.
- D) Ön koltuktaki ak saçlı adam uyuyordu.
- E) Çocuk, buğulu camdaki parmak izlerine bakıyordu.

(1992 - ÖSS)

30. Aşağıdakilerin hangisinde pekiştirmeli niteleme sıfatları vardır?

- A) Memleket isterim
Gök mavi, dal yeşil, tarla sarı olsun.
- B) Eğilmiş arza kanar, muttasıl kanar güller
Durur alev gibi dallarda kanlı bülbüller.
- C) Koskocaman yıldızlar altında upuzun bir yol
Ve minnacık bir ev.
- D) Akşam, yine akşam, yine akşam
Göllerde bu dem bir karniş olsam.
- E) Masa da masaymış ha
Bana mısın demedi bu kadar yüke.

(1992 - ÖYS)

31. Açık balkon kapısından içeri giren ikinci serinliği onlara alt katın mutfak pencerelerini saran pembe yaseminlerin kokusunu getirdi.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde cümledeki sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne, dolaylı tümleç, nesne, yüklem
- B) Nesne, özne, dolaylı tümleç, yüklem
- C) Özne, dolaylı tümleç, zarf tümleci, yüklem
- D) Zarf tümleci, nesne, dolaylı tümleç, yüklem
- E) Dolaylı tümleç, nesne, zarf tümleci, yüklem

(1992 - ÖYS)

32. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, yüklemi durum yönünden belirten bir söz vardır?

- A) Evler yaptı insanlar çağlar boyunca
- B) Varlığını yalnız ona verdim ben
- C) Ağır ağır halay çekiyor kızlar
- D) Solgun bir gül oluyor dokununca
- E) Ben bu yüzden yalnızlığa hasretim

(1992 - ÖYS)

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması vardır?

- A) Önce kendi işini bitir, bana sonra yardım edersin.
- B) Onların yeni aldıkları evi gördün mü?
- C) Sen her zaman buraları çok sevdiğini söylemez miydin?
- D) Bu cüzdanı kardeşi yolda bulmuş.
- E) Söylendiğine göre bu yıl Ankara'da su sıkıntısı olmayacaktı.

(1992 - ÖYS)

34. Aşağıdaki dizelerin hangisinde zamir ekeylem olarak yüklem olmuştur?

- A) Beni herkes severdi çocukluğumda
- B) Sendin bütün korkuların çaresi
- C) Ben uzaklarda olmalıyım, çok uzaklarda
- D) Denize bakan evler gibiydim seninle
- E) Onu benden, beni ondan ayıran deniz

(1992 - ÖYS)

35. Sait Faik'in hikâyelerinde insanların ve çevrenin herhangi bir kurala bağlı kalmadan özqürce ele alınmasını yazarın yaşayış biçimine bağlayabiliriz.

Yukarıdaki altı çizili bölüm cümlelerin hangi ögesidir?

- A) Özne
- B) Nesne
- C) Durum bildiren zarf tümleci
- D) Yer bildiren zarf tümleci
- E) Dolaylı tümleç

(1992 - ÖYS)

36. Aşağıdakilerin hangisinde birden çok bileşik fiil vardır?

- A) Kimi benim gibi erir derinden
Kimi senin gibi çok mutlu olur.
- B) Bahsetti derinden ona halim
Aşkın bu onulmaz yarasından
- C) Soldu günden güne sessiz soldu
Dediler hep: "Kıza bir hal oldu!"
- D) Bir öğreniversin aşkı
Ağacı o vakit seyredin
- E) Dalveriyoruz arada bir
Beili, bir şey var aramızda

(1992 - ÖYS)

37. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde -cik (-cik, -cuk, -cük) ekiyle türemiş sözcük, küçültme anlamından sıyrılarak somut varlığa ad olmuştur?

- A) Kardeşim bademcik ameliyatı oldu.
- B) Gencecik yaşta iş dünyasında adını duyurmuştu.
- C) Evlerinin küçücük bir bahçesi vardı.
- D) Üzerine incecik bir elbise giymişti.
- E) Göğün içinde bir sürü adacık oluşmuştu.

(1992 - ÖYS)

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, sıfat tamlaması belirtsiz nesne görevindedir?

- A) Sınıfta ayrıca kitap okuma saatimiz vardı.
- B) Nedim'in şiirlerini okurken arkadaşımızı dikkatle dinlerdik.
- C) Sınıfımızda edebiyata ilgi duyan öğrenci çok azdı.
- D) Öğretmen, Cumhuriyet dönemi edebiyatını öğrenmemizi isterdi.
- E) Öğretmenimiz bize yerli geldikçe güzel şiirler okurdu.

(1992 - ÖYS)

39. Aşağıdakilerden hangisi bir ünlem cümlesidir?

- A) Ne kadar da yaramaz bir çocuk
- B) Havalara yavaş yavaş isiniyor
- C) Bu kitabı yeni aldım
- D) Yemeğimi henüz yemedim
- E) Yarın geziye çıkabiliriz

(1993 - ÖSS)

40. "Bu" sözcüğü, aşağıdaki dizelerin hangisinde tür bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Koıay değil bu dünyadan ayırmak
- B) "Bu taşındır" diyerek Kâbe'yi diksem başına
- C) Bu eller miydi resimleri tutarken uyuyan
- D) Gönüm bu sevincin heyecanıyla kahatlı
- E) Ağır ağır çıkacaksın bu merdivenlerden

(1993 - ÖSS)

41. Kimi niteleme sıfatlarının ilk ünlüsüne kadar olan bölümü, m, p, r, s ünsüzlerinden yakışanı ile bir örnek haline getirilir ve sözcüğün başına eklenecek sıfat pekiştirilir.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymayan bir pekiştirme sıfatı vardır?

- A) Bayram olmasına karşın caddeler ıssızdı.
- B) Gölünce bembeyaz dişleriyle daha da sevimli oluyordu.
- C) Köyleri, ağaçsız, yeşilliksiz, çı çıplak bir ovanın ortasındaydı.
- D) İlk kez, böylesine özü sözü doğru, sınımsız bir insanla arkadaş olmuştu.
- E) Bu sapasağlam ayakkabıları bu kadar çabuk nasıl eskittiğini doğrusu anlayamadım.

(1993 - ÖSS)

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne ortaklığı söz konusudur?

- A) İş çok çabuk kavramış, zamanı iyi kullanmasını öğrenmişti.
- B) Erkenden uyandı, yıkandı, giyindi, dışarı çıktı.
- C) Annem, sabahleyin erkenden kalkar, kahvaltısı hazırlardı.
- D) Gömleğini, yıkadı, kuruttu, ütiledi, yerine astı.
- E) Okuldan gelince ödevlerini yapar, akşam da erkenden yatar.

(1993 - ÖSS)

43. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir ad takımı arasına, tamlananın sıfatı girmiştir?

- A) Yeni aldığı güneş gözlüğünü kaybetmiş.
- B) Mavi çizgili gömleğinin düğmesi kopmuş.
- C) Ağacın pencereye değen dallarını kesmek gerekiyor.
- D) Dün, uzun süredir görmediğim bir okul arkadaşına rastladım.
- E) Senin önerdiğin kitabı bir türlü alıp okuyamadım.

(1993 - ÖYS)

44. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "üstünlük" bildiren bir belirteç (zarf) vardır?

- A) Yol yapım çalışmaları büyük bir hızla ilerliyor.
- B) Burada göç, daha çok, büyük merkezlere doğrudur.
- C) Kentlere doğru büyük bir nüfus hareketi görülmektedir.
- D) Burası, nüfus bakımından ikinci büyük kentimizdir.
- E) Nüfus planlamasıyla ilgili büyük sorunlarımız vardır.

(1993 - ÖYS)

45. (I) Arkadaşınızla (II) sizi (III) Kızılay'da (IV) otobüs durağında (V) gördüm.

Bu cümlede zamanı vurgulamak için "dün" sözcüğünün, numaralanmış yerlerin hangisine getirilmesi uygundur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1993 - ÖYS)

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde özne ortaktır?

- A) Hava soğumuştur, kar yağmaya başlamıştı.
- B) Yol çok uzundu, yürümekle bitecek gibi değildi.
- C) Aradan üç yıl geçmişti, kimse arayıp sormamıştı.
- D) Soluk benizliydi, başında eski bir kasket vardı.
- E) Yaşlı biriydi, mahallede onu herkes seviyordu.

(1993 - ÖYS)

47. Aşağıdaki dizelerin hangisinde birden çok nesne vardır?

- A) Sevdamin avucunu bastırıyorum geceye.
- B) Ben seni unutmak için sevmедim.
- C) Seni ben ellerin olsun diye mi sevdim?
- D) Gözlerinden içti gönlüm neşeyi.
- E) Seni, sesini, gözlerinin rengini unutabilsem!

(1993 - ÖYS)

48. Aşağıdakilerin hangisinde, yan cümlecik, temel cümlecik nesnesi görevindedir?

- A) Bu sözü söylemiş olabileceğini sanmıyorum.
- B) Bunun, yerinde bir karar olduğundan kuşkuluyum.
- C) Onun hakkında söylenenlere inanmadım.
- D) Bizimle geleceğine çok sevindim.
- E) Söz verdiğim için gitmeliyim.

(1993 - ÖYS)

49. Genç yaşında öykü alanında isim yapmış ve türün parlak örneklerini vermiş olan yazar, kahramanlarını her gün karşılaşılabileceğimiz kişiler arasından seçmiştir.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Nesne, dolaylı tümlecik, özne, yüklem
- B) Nesne, özne, dolaylı tümlecik, yüklem
- C) Özne, zarf tümlecik, nesne, yüklem
- D) Özne, nesne, dolaylı tümlecik, yüklem
- E) Özne, nesne, zarf tümlecik, yüklem

(1993 - ÖYS)

50. Bihruz Bey, yarım yamalak bir öğrenim görmüş, yirmi üç yirmi dört yaşlarında bir gençtir.

Yukarıdaki cümle ya da onu oluşturan sözcükler Dil Bilgisi açısından incelendiğinde aşağıdakilerden hangisi yanlış olur?

- A) Bileşik isim cümlesidir.
- B) Birden çok belgisiz sayı sıfatı vardır.
- C) Yüklemde ek-fiilin geçmiş zaman eki vardır.
- D) "yarım yamalak" sözü ikilemedir.
- E) "öğrenim" sözü fiilden türemiş bir isimdir.

(1993 - ÖYS)

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük türetilirken bir ünlü kaybına uğramıştır?

- A) Bu çiçeğin yaprakları çok çabuk sararmış.
- B) Geçen yıl dikilen bu elbise iyice daralmış.
- C) Uykusuzluktan gözlerinin altı morarmış.
- D) Kilo alınca yanakları iyice pembeleşmiş.
- E) Saçları son aylarda çok beyazlaşmış.

(1993 - ÖYS)

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemin kipinde bir anlam kayması olmuştur?

- A) Pazar günü gelmeye çalışacağım.
- B) Sabahları erken kalkmayı sevmiyorum.
- C) Yağmur yağdığı için gelememiş.
- D) Söz verdi, yarın buraya uğrayacak.
- E) İstanbul'a gitmekten vazgeçmişler.

(1994 - ÖSS)

52. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yansımadan doğmuş bir sözcük vardır?

- A) Yağmurdan sonra, sokakları seller, gö-türdüğünden uzun süre karşıya geçemedik.
- B) Dünkü fırtına, ağaçlarda ne meyve ne de yaprak bıraktı.
- C) Öğretmenin, çocuklara bağırırmaktan ne-fesi tükenmiş, sesi kısılmıştı.
- D) Açık kalan musluğun şinitisinden bütün gece uyuyamadım.
- E) Konuşurken o kadar heyecanlandı ki se-sinin titremesini engelleyemedi.

(1993 - ÖYS)

56. Çekim eki almış her sıfat adlaşmıştır.

Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük bu kurala örnek gösterilebilir?

- A) En büyük zevki rahatça koltuğuna oturup televizyon izlemektir.
- B) Evleri caddeye çok yakın, daracık bir sokağın başındaydı.
- C) Aralarında nedeni bilinmeyen bir soğukluk vardı.
- D) Birden başlayan sıcaklar herkesi bunalttı.
- E) Kumaşlardan kırmızılı olanı daha çok beğendim.

(1994 - ÖSS)

53. Çocuklar sıralarından kalktılar.

Bu cümlelerin yüklemi çatı yönünden aşağıdakilerden hangisine benzemektedir?

- A) Bozulan araba yolun ortasında durdu.
- B) Tabloyu iki pencere arasındaki duvara astı.
- C) Kitapları raflara güzelce yerleştirdi.
- D) Yaşamındaki boşluğu hayvan sevgisiyle doldurmuştu.
- E) O da ağabeyi gibi pilot olmayı çok istiyordu.

(1994 - ÖSS)

- 57. I. Masallardan çekerdik dizeleri, tülbent gibi
- II. Biz kaldık, koyup gitti bahar
- III. Yıldızlarda çobandık, değirmenlerde su
- IV. Akiyor zaman, ağır kendi gönlünce

Yukarıdaki dizelerin hangilerinde birden çok yargı vardır?

- A) I. ve II.
- B) I. ve III.
- C) II. ve III.
- D) II. ve IV.
- E) III. ve IV.

(1994 - ÖSS)

54. Aşağıdakilerin hangisinde "de", "da" bağlacı cümleye "eşitlik, gibilik" anlamı katmıştır?

- A) O şilri okumuş da anlayamamış.
- B) Bundan sonra özür dilesede affetmem.
- C) Gitti de bir mektup bile yazmadı.
- D) Sözünü ettiğim elbiseyi aldım da giymedim.
- E) Gazetede ki ilanı ben de görmüştüm.

(1994 - ÖSS)

58. Bir insanın konuşmasından ya da yazdıklarından eğitimi, dünya görüşü ve bilgi birikimi kolayca anlaşılabilir.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bileşik fiil
- B) Zarf (belirteç)
- C) Edat (ilgeç)
- D) Bağlaç
- E) Belgisiz sıfat

(1994 - ÖYS)

59. Aşağıdaki dizelerin hangisinde soru anlamı, soru sıfatıyla sağlanmıştır?

- A) Deniz ufkunda bu top sesleri nereden geliyor?
- B) Hangi çılgın bana zincir vuracaktı? Şaşarım!
- C) Kim bu cennet vatanın uğruna olmaz ki feda?
- D) His var mı bu âlemde nekahet gibi tatlı?
- E) Nasıl tahammül eder eski, hasta bir tekne?

(1994 - ÖYS)

60. Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde özne, bir söz öbeğinden oluşmaktadır?

- A) Tek kanatla kuş uçmaz.
- B) Akıl kişiye sermayedir.
- C) Ay ışığında ceviz silkilmez.
- D) Atına bakan ardına bakmaz.
- E) İş insanın aynasıdır.

(1994 - ÖYS)

61. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kişi adlı, nesne görevindedir?

- A) Onu siz de tanırırsınız.
- B) Nereye gittiğini size söylemedi mi?
- C) Benim kalemim burada; sizinki nerede?
- D) Bence bu sorular çok kolay.
- E) Kararımı sana yarın bildiririm.

(1994 - ÖYS)

62. Aşağıdakilerin hangisinde verilen dizeler ek-siltili cümle durumundadır?

- A) Benim bildiğim Atatürk
Bir sevgidir sonsuz
- B) Benim bildiğim Atatürk
Alçıya mermere sığmaz
- C) Benim bildiğim Atatürk
Bir atılımdır durmayan
- D) Benim bildiğim Atatürk
Bir anlamdır kocaman
- E) Benim bildiğim Atatürk
Camdan çerçeveden uzak

(1994 - ÖYS)

63. (I) Demre'yi geçer geçmez doğanın ve iklimin değiştiğini görürsünüz. (II) Nefis bir dağ havası sizi sarar. (III) Olağanüstü bir sessizlik başlar. (IV) Arada bir keçi sesleri duyulur. (V) Sonra bir yığın Likya mezariyle karşılaşılır.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisi yapısı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1994 - ÖYS)

64. Tarihsel geçmişi ve doğal olanakları çok zengin olan Kütahya, yüzyıllar boyu çinicili-ğimlizi temsil ederek, Türk sanat tarihindeki şerefli yerini almıştır.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırayla verilmiştir?

- A) Zarf tümleci - özne - nesne - yüklem
- B) Nesne - özne - dolaylı tümleç - yüklem
- C) Özne - nesne - zarf tümleci - yüklem
- D) Özne - zarf tümleci - nesne - yüklem
- E) Dolaylı tümleç - zarf tümleci - nesne - yüklem

(1994 - ÖYS)

65. Güzel ve etkili konuşma, özel bir yetenek değildir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Olumsuz isim cümlesidir.
- B) Yapım eki almış birden çok sözcük vardır.
- C) Öznesinin birden çok sıfatı vardır.
- D) Yüklemi birden çok sözcükten oluşmuştur.
- E) Sıralı cümledir.

(1994 - ÖYS)

66. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru zamiri vardır?

- A) Arkadaşın Ankara'ya ne zaman gelmiş?
- B) Bu tabağı buraya kim koymuş olabilir?
- C) Ben de onunla gidebilir miyim?
- D) Kaçınıcı katta oturuyorsunuz?
- E) İstanbul'a ilk kez mi gidiyorsun?

(1995 - ÖSS)

67. "Artık" sözcüğü aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad olarak kullanılmıştır?

- A) Yemek hazır, artık sofraya oturabiliriz.
- B) O bardaktaki artık suyu dökebilirsiniz.
- C) Yemek artıklarını değerlendirmemiz gerekir.
- D) Havaalar ısındı, artık kar yağmaz.
- E) Sus artık, biraz da beni dinle.

(1995 - ÖSS)

68. Aşağıdakilerin hangisinde cümlelerin anlamını "durum" bakımından tamamlayan bir sözcük vardır?

- A) Anlatılanları sessizce dinliyorduk.
- B) Öğleyin bize geleceğini söylüyor.
- C) Kimlik kartını cüzdanına yerleştirdi.
- D) Bu yıl Ege kıyılarını gezmek istiyoruz.
- E) Aşın sıcaklardan çamların çoğu kurudu.

(1995 - ÖSS)

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcükler hem yapım hem çekim eki almıştır?

- A) Aralarında sıkı bir dostluk vardı.
- B) Dalgalı denizde yüzmek tehlikelidir.
- C) Kapıda bir yabancı var.
- D) Dün sokaklar çok kalabalıkmiş.
- E) İnatçılar çevrelerinde pek sevilmezler.

(1995 - ÖSS)

70. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde nesne yoktur?

- A) Kitaplığına, en son çıkan yayınları almıştı.
- B) Bütün ricalarımıza karşın istediğimiz parayı veremeyeceğini söyledi.
- C) Bu büyük başarısından dolayı törene katılan herkes onu kutladı.
- D) Çünkü piknik, öğleden sonra çıkan fırtına yüzünden tatsız geçti.
- E) Onun bu konuda ne düşündüğünü açıkça bilmiyoruz.

(1995 - ÖSS)

71. Aşağıdaki atasözlerinden hangisi yüklemine göre ötekilerden farklıdır?

- A) Gönül kimi severse güzel odur.
- B) Göz görür, gönül ister.
- C) Her damardan kan alınmaz.
- D) Azı bilmeyen çoğu hiç bilmez.
- E) İşten artmaz, dıştan artar.

(1995 - ÖSS)

72. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ile (-le, -la) bağlaç olarak kullanılmıştır?

- A) Kapiyı kendi anahtarım ile açtım.
- B) Bursa'ya otobüsle gitmişler.
- C) Konuşmalarıyla herkesi üzdü.
- D) Mektubu bu kalemle yazmasan iyi olur.
- E) Ona gazeteyle dergi götürdüm.

(1995 - ÖYS)

73. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yüklem, kökü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Balıkların bir kısmını pişirmişlerdi.
- B) Üşüttüğü için boynu, beli tutulmuştu.
- C) Bahçedeki çiçekleri yeni sulamışlardı.
- D) Su kovanını bahçedeki çeşmeden dol-durmuştu.
- E) Köpek yavrusunu bahçede boğuşuyordu.

(1995 - ÖYS)

74. Orhan Veli'yi bütün yönleriyle tanıtan bu oyunu sanatçı, gazeteci, öğrenci, öğretmen, hemen her kesimden pek çok insan, hayranlıkla izledi.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Nesne, özne, zarf tümlecisi, yüklem
- B) Özne, nesne, dolaylı tümleç, yüklem
- C) Özne, zarf tümlecisi, dolaylı tümleç, yüklem
- D) Nesne, dolaylı tümleç, özne, yüklem
- E) Özne, dolaylı tümleç, zarf tümlecisi, yüklem

(1995 - ÖYS)

75. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki ikileme, zarf olarak kullanılmıştır?

- A) Onun en çok dikkat çeken yönü bakışları ve özellikle iri iri gözleriydi.
- B) Yanm yamalak İngilizcesiyle düşüncelerini anlatmaya çalıştı.
- C) Filmdeki korkunç sahneleri soğuk soğuk terler dökerek izledi.
- D) Tatil haberini duyan öğrenciler güle oynaya evlerine gittiler.
- E) Konuşmacıya böyle saçma sapan sorular yöneltmesi herkesi şaşırttı.

(1995 - ÖYS)

76. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi "şimdiki zamanın rivayeti" biçimindedir?

- A) Oturdıkları evi 20 yıl önce almışlarmış.
- B) Geçen yıl arada arkadaşlarla buluşup sinemaya gidiyordu.
- C) Ben de onun gelmesini bekliyordum.
- D) O filmi ben de yıllar önce görmüştüm.
- E) Eskiden kışlar daha soğuk, yazlar daha sıcak geçiyormuş.

(1995 - ÖYS)

77. Aşağıdaki soru cümlelerinden hangisi, nesneyi bulmaya yöneliktir?

- A) Soruları nasıl buldunuz?
- B) Otobüsle mi gideceksiniz?
- C) Kimi görmek istiyorsunuz?
- D) Misafiriniz ne zaman geliyor?
- E) Biraz önce kiminle konuştunuz?

(1995 - ÖYS)

78. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi, ekeylem almış bir sıfattır?

- A) Bu elmalar henüz tatlanmamış.
- B) Eski evimiz de bu kadar genişti.
- C) Şu anda olayın gerçek nedenini bilen yok.
- D) Söylediklerine göre bu sınıfın en çalışkanı sensin.
- E) Yarın hava tüm yurta yağmurlu olacakmış.

(1995 - ÖYS)

79. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, arasına sözcük ya da sözcükler girmiş bir isim tamlaması vardır?

- A) O kırmızı gülleri kimin için aldığını söylemedin.
- B) Öğrenciler, fen derslerinin boş geçmesinden yakınıyorlar.
- C) Ankara'nın adını yeni duyduğum semtleri var.
- D) Yeni defterini bu kâğıtla kaplamalısın.
- E) Türkçe kitabını yarın okula getirirsen iyi olur.

(1996 - ÖSS)

80. Eşyalar yerleştirilince, otobüse yolcular da bindi. Şoför, beklemeksizin kontağı açtı. O sırada otobüs yazıhanesinden biri fırladı. Otobüse koşuyordu; soluk soluğa yetişti. Önümüzdeki tek boş yer oturdu. Çevresindekileri selamladı. Otobüsteki herkesi tanıyordu anlaşılan.

Bu parçada bileşik zamanlı kaç fiil vardır?

- A) 1
- B) 2
- C) 3
- D) 4
- E) 5

(1996 - ÖSS)

81. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük hem belirtme hem de niteleme sıfatı almıştır?

- A) İçeriye orta yaşlı bir kişi girdi.
- B) İnsana tepeden bakan, itici biriydi.
- C) Gözü eski, cumbalı evleri arıyordu.
- D) O yıllarda çift düğmeli, dar yakalı ceketler modaydı.
- E) Her gün aynı yorgun, asık yüzleri görmekten bıkip usanmıştı.

(1996 - ÖSS)

82. Ülkenin günlük siyasal olaylarını ve toplumsal bozukluklarını eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici bir biçimde yansıtır.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Özne - nesne - yüklem
- B) Nesne - dolaylı tümleç - yüklem
- C) Özne - dolaylı tümleç - yüklem
- D) Nesne - zarf tümleci - yüklem
- E) Özne - zarf tümleci - yüklem

(1996 - ÖSS)

83. İçeriye ellerinde kameralarıyla genç, orta yaşlı, kadınlı erkekli bir grup gazeteci girdi.

Bu cümleyle aşağıdaki cümlelerden hangisi arasında öğelerinin sıralanışı yönünden bir benzerlik vardır?

- A) Konferansa katılan konuşmacı, ağır adımlarla kürsüye doğru ilerledi, tane tane anlatmaya başladı.
- B) Konferans salonuna alınan velilere, okul müdürü az ama öz konuşarak sorunları açıkladı.
- C) Deniz kıyısına toplananlar, büyük bir hayranlıkla güneşin batışını izliyordu.
- D) Derenin kuzeye bakan tarafındaki ağaçların altı serin, diplerindeki otlar dipdiri idi.
- E) Düzenlenen seminere, kullanacakları aletlerle birlikte, işe yeni başlayan arkadaşlarımız katılacak.

(1996 - ÖSS)

84. İçimizde yaşça en büyüğümüz oydu.

Bu cümlede geçen "yaşça" sözcüğüne (-ca, -ce, -ça, -çe) ekinin kattığı anlam, aşağıdakilerin hangisinde görülmektedir?

- A) Kapiyı yavaşça açıp odaya girdim.
- B) Sonunda gönlünce bir ev bulabildi.
- C) Onu iyice şişmanlamış buldum.
- D) Kendisini ötekilerden bilgice üstün görüyordu.
- E) Ondan aylarca bir haber alamamıştım.

(1996 - ÖYS)

85. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde belirtili nesne vardır?

- A) Romanın ikinci bölümünde olaylar, küçük bir Anadolu kasabasında geçer.
- B) Romanda doğa görünümüne, yerli ve yabancı törelerin anlatımına geniş ölçüde yer verilmiştir.
- C) Romanda yazar, olayları, kişiliğini gizlemekten, kendi yorumuyla anlatmıştır.
- D) Bu romanın kahramanları, genellikle ulusal değerlere yabancılaşmış, zengin ve yarı yarıya dın kişilerdir.
- E) Yazar romandaki kişilerin karakterlerine oldukça yüzeysel bir açıdan bakar.

(1996 - ÖYS)

86. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir adlaşmış sıfat vardır?

- A) Otel sahibi bizi güler yüzle karşıladı.
- B) Yürüyüşe çıkan konuklar henüz dönmediler.
- C) Eski yöneticileri toplantıya çağırmışlar.
- D) Sınıfın çalışkanı, bu sınav sonunda belli olacak.
- E) Kendilerine yöneltilen sorulara cevap vermedi.

(1996 - ÖYS)

87. Nice zehirli madde içeren sigara, kalp ve damar tıkanıklığı gibi pek çok hastalığa yol açıyor.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Dolaylı tümleş - nesne - yüklem
- B) Özne - nesne - yüklem
- C) Dolaylı tümleş - dolaylı tümleş - yüklem
- D) Nesne - dolaylı tümleş - yüklem
- E) Özne - dolaylı tümleş - yüklem

(1996 - ÖYS)

88. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik, temel cümlecikğin öznesi durumundadır?

- A) Öğretmen, sınava girecekleri bahçede topladı.
- B) Sabahları bir süre yürümek sağlığına yararlıdır.
- C) Müşteri gelince elindeki işi bırakır.
- D) Her ay bir kitap okumayı alışkanlık edinmişti.
- E) Okulunu bitirince iyi bir işe girmek istiyormuş.

(1996 - ÖYS)

89. Dağ sonsuz yaratma gücünün simgesidir Anadolu'da. Anadolu insanının erdemi de, dağ gibi, yaklaştıkça görkemini, sonsuzluğunu kavratır bize. Üzerinde bunca insan barındırmış Anadolu, bir erdemler uğurlığıdır. Kıvrım kıvrım yolları tırmanıp o güzel insanlara kavuşunca erdemin, beğenin ne olduğunu anlıyoruz.

Bu parçada aşağıdakilerden hangisine örnek yoktur?

- A) Sıralı cümle
- B) Bileşik cümle
- C) Fiil cümlesi
- D) İsim cümlesi
- E) Devrik cümle

(1996 - ÖYS)

97. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Balıkçılar, saatlerce azgın dalgalarla boğuşmak zorunda kalmışlar.
- B) Barakayı aydınlatan lambanın ölgün ışığı altında okumaya çalışıyordu.
- C) Orası, eskiden bir sürgün yeriymiş.
- D) Esmer ve doğun yüzüyle annesine çok benziyor.
- E) Büyüdükçe çevresine karşı ilgisiz, suskun bir çocuk olmuş.

(1997 - ÖYS)

98. Dille oynamak, dile olabildiğince değişik biçimler vermek; sözcüklerin yakın çağrışımlarını, gidebileceği son durağa kadar izlemek ve bunlardan, yepyeni tatlar taşıyan imgeler üretmek, şiirdeki ustalığın gizleridir.

Bu cümlelerin öğeleri aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Özne - nesne - dolaylı tümlec - yüklem
- B) Özne - nesne - yüklem
- C) Nesne - dolaylı tümlec - yüklem
- D) Nesne - yüklem
- E) Özne - yüklem

(1997 - ÖYS)

99. Yazar, çocukluk günlerine ait acı ve tatlı nice anısını okurlarına anlatır.

Bu cümle ile aşağıdakilerin hangisi arasında, öğelerin dizilişi bakımından bir benzerlik vardır?

- A) Toplumsal gerçekleri yansıtırken yergisel gülmeceye başvurması, sanatçının etkileyici yanını gösterir.
- B) Okur, duyduklarını, düşündüklerini, eleştirmeyi gerekli gördüğü kimi konuları bu yazarın eserlerinde bulur.
- C) Yazar, yapıtlarında hiçbir zaman toplumun değer yargılarıyla bağdaşmayacak konuları işlemez.
- D) Yazar, insan ilişkilerini yansıtmak için olumlu ve olumsuz karakterler çizer.
- E) Yazar, olayları ve kişileri hayal gücünün yardımıyla yeniden kurar ve oluşturur.

(1997 - ÖYS)

100. Ad cümlelerinde kimi zaman ekeylemin 3. tekil kişi ekinin kullanılmadığı da olur.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir cümle vardır?

- A) En sevdiğim aydır ağustos.
- B) Güz mevsimi, hasat demektir Anadolu insanı için.
- C) Şu kara üzümler daha tatlıdır ötekilere göre.
- D) Yükünden dalları eğilmiş elma ağaçları bir başka güzelliği bu bahçelerin.
- E) Kavunun, karpuzun en bol olduğu zamandır şimdi.

(1997 - ÖYS)

101. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde ad tamlaması ya da sıfat tamlaması yoktur?

- A) Rumeli'ne varıp Edirne'de saraylar kurmuşlar.
- B) Uçsuz bucaksız düzlüklerden geçip gelmişler.
- C) Başlı karlı dağlar aşır buraları yurt edinmişler.
- D) Pınar başlarına, ırmak boylarına yerleşmişler.
- E) Keçi kılından yapılmış çadırlarıyla Anadolu'ya inmişler.

(1997 - ÖYS)

102. İnsanoğlu yüzlerce yıldır ölümsüzlük, dirlik düzenlikle ilgili özlemlerini çoğunlukla uzak bir ada görüntüsüyle birleştirerek dile getirmeyi seçmiş,

I II
günlük yaşamın katı gerçekliğinden bunaldıkça

III IV
hayalindeki adanın mutlu yalnızlığına sığınmıştır. İnsanın gönlünde yatan bu eğilim, edebiyatın V

en zengin kaynaklarından biri olmuştur.

Yukarıdaki parçada numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1997 - ÖYS)

103. 14. yüzyılda oluşan Dede Korkut hikâyelerinin Oğuz Destanı'nın birçok özelliğini taşıması ve destandan hikâyeye geçiş aşamasının karakteristik bir örneği olması bakımından, Türk hikâyeleri arasında, özel bir yeri ve önemi vardır.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Ad cümlesidir.
B) Eylemsilerle oluşturulmuş bileşik bir cümledir.
C) Ad tamlamalarında araya sözcük girmiştir.
D) Nesnesi, "destandan hikâyeye geçiş aşamasının karakteristik bir örneği olması" dır.
E) Cümlede özel adlara ve cins adlarına yer verilmiştir.

(1997 - ÖYS)

104. "İle" sözcüğü aşağıdakilerin hangisinde bağlaç olarak kullanılmamıştır?

- A) Doğduğu kentle yaşadığı kent arasında, yıllarca gidip geldi.
B) Bir romanıyla bir öyküsü filme alındı.
C) Elindeki uzun saplı fırçayla tavanı boyadı.
D) Kitaplarıyla defterlerini aynı çantaya yerleştirdi.
E) Şapkasıyla kahverengi paltosu uyum içindeydi.

(1998 - ÖSS)

105. Aşağıdakilerden hangisi iki öğeli bir cümledir?

- A) Toprak, her gün binbir özenle süslenir.
B) Toprak, bu aylarda baş döndürücü kokular yayar.
C) Toprak, saçlarına katmerli çiçekler takar.
D) Toprak, hanlı hanlı çalışan bir kimyacıdır.
E) Toprak, ormanların yardımıyla susuzluğunu giderir.

(1998 - ÖSS)

106. Sabah olunca, güneşin ilk ışıkları dağların doruklarını aydınlattı.

Aşağıdakilerin hangisi, öğeleri ve öğelerinin sıralanışı bakımından bu cümleye benzetilmektedir?

- A) Zaman, onun için çok önemlidir.
B) Kardeşinin yerinde şimdi o çalışıyor.
C) Evde yalnız kalınca müzik dinler.
D) Babasının arkasından o da işe gitti.
E) İki saat sonra su, depoyu doldurur.

(1998 - ÖSS)

107. Bu küçük kasaba geniş ve derin bir vadinin içinde

kurulmuştu. Dik, kayalık tepenin üstündeki çok eskilerden kalma kalesi, görkemiyle etkiliyordu
II III
insanı. Alçacık damlı dükkanların bulunduğu ta-
IV V
rihi çarşısı da birçok yönden görülmeye değerdi.

Bu parçada numaralanmış sözcüklerin hangisi, bir varlığın neye ait olduğunu belirten ek almıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1998 - ÖSS)

108. Çayönü kazısında ortaya çıkarılan buluntular,

I II
insanlığın, avcılık ve toplayıcılıktan yerleşik ya-
III
şama geçiş aşamasını göstermektedir.
IV V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerden hangisinin kökü, sözcük türü yönünden öbürlerinden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1999 - ÖSS)

109. Aşağıdaki dizelerde aiti çizili sözcüklerden hangisinde, birden çok yapım eki kullanılmıştır?

- A) Kara gözlüm çok özledim ben seni
B) Varlığını yalnız ona verdim ben
C) Hava keskin bir kömür kokusuyla dolar
D) Gözleri yaş dolu yorgun bulutlar
E) Bir med zamanı gökyüzü kurşunla örtülü

(1999 - ÖSS)

110. Aşağıdaki dizelerin hangisinde, tamlananı tamlayandan önce söylenmiş bir belirtili ad tamlaması vardır?

- A) Beni, sokağımıza dönen eski, tahta köprüden geçirin
- B) Müjdeye koşsun komşu çocukları evimize
- C) Sıcacık tarhana çorbasının içimiyle başlasın sabah
- D) Kâğıtlara camlarını örteyim pencerelerin
- E) Eski, ılık akşamlar yağmurla çalsın kapımızı

(1999 - ÖSS)

111. (I) Sabahları ekinler çiğlidir. (II) Gün doğmadan önce yaş ekinler ağırdır. (III) Yel esince ağır ağır dalgalanır. (IV) Gün doğup da çiğler kalkınca, ekinlerdeki dalgalanma artar. (V) Kocaman ovayı kaplayan ekinler tüy gibi hafiftir artık. (VI) Yel, tüy gibi hafif ekinleri toprağa degecek kadar yatırır.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerden hangileri öğelerinin sıralanışı yönünden benzerlik göstermektedir?

- A) I., II., IV. B) I., III., V. C) II., III., VI.
- D) III., IV., V. E) IV., V., VI.

(1999 - ÖSS)

112. I. Teyzelerin dün sinemaya gittiler.

II. Çiçeklerine yazın bolca su vermelisin.

III. Kalemlerini başka kutuya yerleştirdi.

IV. Ceketlerimizi dolaba astım.

V. Evleri bize çok yakındır.

Yukarıdaki cümlelerin hangilerindeki altı çizili sözcüklerin aldığı ekler, onlara hem ikincil, hem de üçüncü tekil kişiye ait olma anlamı katmıştır?

- A) I. ve II. B) I. ve V. C) II. ve III.
- D) III. ve IV. E) IV. ve V.

(2000 - ÖSS)

113. Türemiş sıfatlar, adlarla fiillerin kök ya da gövdelerine yapım ekleri getirilerek oluşturulur.

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde bu yolla yapılmış bir sıfat vardır?

- A) Güneş balçıkla sıvanmaz.
- B) Korkunun ecele faydası yoktur.
- C) Her ağacın meyvesi olmaz.
- D) Mızrak çuvala sığmaz.
- E) İşleyen demir pas tutmaz.

(2000 - ÖSS)

114. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde soru, özneyi buldurmaya yöneliktir?

- A) Beni mi aradılar?
- B) Aşağı mı ineceğiz?
- C) Dün mü geldiniz?
- D) Yağmur mu yağıyor?
- E) Çok mu yoruldun?

(2000 - ÖSS)

115. Aşağıdaki cümlelerden hangisi, öğelerinin sayısı bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Altmış yıllık arkadaşımdı.
- B) Sabırlı ve titiz bir araştırmacıydı.
- C) Bütün gün kitaplarıyla baş başaydı.
- D) Seçkin bilim adamlarımızdan biriydi.
- E) Herkesi duygulandıran, soylu bir davranıştı.

(2000 - ÖSS)

116. Yeniden baktım "Başaklar" tablosuna. Belli ki rüzgâr var, başaklar eğilmiş. Başakların kimisi yanındakine yaslanmış, kimisi baş başa vermiş. Kırılacak gibi büküleni de, usulca eğileni de var. Dİmdik duran başak görünmüyor hiç.

Bu parçada aşağıdaki cümle türlerinden hangisi yoktur?

- A) Ad (isim) cümlesi B) Eksiltili cümle
- C) Sıralı cümle D) Bileşik cümle
- E) Basit cümle

(2000 - ÖSS)

117. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "zor" sözcüğü, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) Zor işleri hep bana yaptırıyorsun, diye yakınıyordu.
- B) İstemeden zor bir çalışmanın içine girmişti.
- C) Terlemiş, çok yorulmuştu, zor yürüyordu.
- D) Öğretmenliğin zor bir meslek olduğunu anlamıştı.
- E) Zor günler geride kaldı; rahat edeceğiz artık, diyordu.

(2001 - ÖSS)

118. Yeryüzünde İstanbul kadar güzel bir kent bulmak çok güç.

Bu cümle ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Ad cümlesidir.
- B) Bileşik sözcük kullanılmıştır.
- C) Adeyleme yer verilmiştir.
- D) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.
- E) Bağlaç vardır.

(2001 - ÖSS)

119. Aşağıdaki cümlelerden hangisi özne ve yüklemden oluşmuştur?

- A) Yazınsal türlerin birbirine benzeyen ve birbirinden ayrılan yönlerini belirlemek zordur.
- B) Her yazı ya da yazınsal yaratı, insanoğlunun düşünce ve duygu evrenini zenginleştirir.
- C) Dilsel ürünlerin amacına ulaşması doğru algılanmalarını gerektirir.
- D) Her yazıda, dil ve anlatım yönünden bir bütünlük olmalıdır.
- E) Yazınsal türlerin, donmuş, kalıplaşmış bir yapılan olduğunu kimse söyleyemez.

(2001 - ÖSS)

120. Ozan, düşünceyi duygu haline dönüştürünceye kadar yoğunur.

Aşağıdakilerin hangisinde, öğelerin sıralanışı bu cümledekiyle aynıdır?

- A) Eleştirmenler, dilciler, şiirde sözcüklerin gerçek anlamlarından çok, yan anlamlarının kullanıldığını söylerler.
- B) Şiir, duyguları etkileyerek akıl gücünü baskı altına alır.
- C) Şiir, duygular aracılığıyla dünyayı okura tanıtır.
- D) Her çağ, kendi şiirini, ikinci bir dil yaratarak oluşturur.
- E) Şairler, sözcüklerin anlam alanını genişletmeye çalışırlar.

(2001 - ÖSS)

121. Ünlü yazar, söyleşimiz sırasında,

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamamlanırsa, cümlelerin öğeleri sırasıyla özne, zarf tümleci, dolaylı tümleç, nesne ve yüklemden oluşur?

- A) son yaptının ayrı bir değer taşıdığını söyledi
- B) yitirdiğimiz sanatçılardan söz ederken çok duygulandı
- C) topluma yapıtlarıyla ışık tutmaya çalıştığına değindi
- D) bana bugünlere nasıl geldiğini anlattı
- E) sanatçıların örnek alınması gereken kişiler olduğunu ayrıntılı bir biçimde açıkladı

(2002 - ÖSS)

122. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yan cümlecik temel cümlecğin belirtili nesnesidir?

- A) Havaaların düzelmesini dört gözle bekliyorlarmış.
- B) Sonunda, istedikleri gibi güzel ve ucuz bir eve taşınmışlar.
- C) Toplantı salonunda bir köşeye çekilip uzun uzun konuşmuşlardı.
- D) Okullar açılınca yine Ankara'ya geleceklermiş.
- E) Tatillerinin bir bölümünü yaylada geçirmeye karar vermişler.

(2002 - ÖSS)

123. Anneleri yaramazlık yapan çocuklara söylendi.

Bu cümlelerin yüklemliyle aşağıdaki cümlelerden hangisinin yüklemi arasında çatı yönünden benzerlik vardır?

- A) Toplantıda önemli kararlar alındı.
- B) Bayram bu yıl daha coşkulu kutlandı.
- C) Okul arkadaşını karşısında görünce çok sevindi.
- D) Üyelere verilen kartların tümü yenilendi.
- E) Törende çağdaş ozanlardan şiirler okundu.

(2002 - ÖSS)

124. İnsanları eğitmeyi amaçlayan bu yazarın öykü ve romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta, çağdaş uygarlığa uymayan düşünme ve yaşama biçimlerini değiştirmekti.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) Fillerler kullanılmıştır.
- B) Birden çok sıfat tamlaması vardır.
- C) Özne, birden çok sözcükten oluşmuştur.
- D) Bağlaç kullanılmıştır.
- E) İlgeçlere yer verilmiştir.

(2002 - ÖSS)

125. (I) Telefonda sesini işitmiştik; ama yüzünü görmemiştik. (II) İşte, karşımızdaydı. (III) Sanıldık, kucaklaştık kırk yıllık dostlar gibi. (IV) Karac'oğlan'ın hemşehrisidir o. (V) İyilik ve esenlik dağıtır Toros insanlarına, bu gül ile nar ülkesinde, Gül-nar'da.

Bu parçada numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) I. devrik cümledir.
- B) II. ad cümlesidir.
- C) III. nün yüklemli türemiş fiildir.
- D) IV. yüklem ve öznenen oluşmuştur.
- E) V. nin üç dolaylı tümlecilidir.

(2002 - ÖSS)

126. Oyunda, üç arkadaşın 1980'den bugüne kadar gelen birlikteliği, zaman zaman mizahi, zaman zaman da hüzünlü bir dil kullanılarak anlatılıyor.

Bu cümleyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi yanlıştır?

- A) İlgeç vardır.
- B) Sıfat-fiil vardır.
- C) Yüklem, çatısı bakımından etkindir.
- D) Zarf tümlecinde ikileme yer almıştır.
- E) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.

(2003 - ÖSS)

127. Atatürk'ün bir sözü vardı

Yediveren gül gibi açardı

Atatürk'ün bir atı vardı

Etiler'den beri yaşardı

Atatürk'ün bir resmi vardı

Buğday tarlası gibi ağardı

Bu dizelerde aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bileşik sözcük
- B) Çekimli fiil
- C) Ad tamlaması
- D) Bağlaç
- E) Ekeylemli yüklem

(2003 - ÖSS)

128. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yer yön belirtici, tamlayan olduğu için adlaşmıştır?

- A) Dışarının gürültüsü hepimizi rahatsız etti.
- B) Kapının önüne oturmuş, geleni geçeni izliyor.
- C) Yukarıya çıkıp arkadaşıyla da görüşeyim.
- D) Beş yüz metre ileriden sağa döneceksiniz.
- E) Çocuğun üstüne kocaman bir battaniye örtmüşler.

(2003 - ÖSS)

129. Evin bahçesine dikilecek çamların üzerine konmuş bir serçe, durmadan cık cık edip şarkısını söylüyordu. Evin tekir kedisi eşige uzanmış, bir yandan örselenmiş tüylerini düzeltmek için yalarken bir yandan da az ilerdeki çöplükte sallana sallana gezinen kargaya bakıyordu.

Bu parçada geçen aşağıdaki sözcüklerden hangisi, sözcük türü bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) dikilecek B) konmuş C) durmadan
D) örselenmiş E) gezinen

(2003 - ÖSS)

130. Sözlerinden çok, adının önem kazanması, bir eleştirmenin en büyük korkusudur.

Bu cümlelerin öğeleri, aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla, doğru olarak verilmiştir?

- A) Nesne - yüklem
B) Özne - yüklem
C) Özne - zarf tümlecisi - yüklem
D) Özne - zarf tümlecisi - nesne - yüklem
E) Nesne - özne - zarf tümlecisi - yüklem

(2003 - ÖSS)

131. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen bağ-
fill, ötekilerden farklı bir sorunun yanıtıdır?

- A) Düşüncelerini hiç çekinmeden söylledi.
B) Sorulan bütün yönleriyle düşünerek yanıtlı-
yordu.
C) Sınavdan hemen sonra güle oynaya evine
gitti.
D) İş zamanında bitirmek için ölesiye çabalı-
yordu.
E) Bence o, buraya geleli çok değişti.

(2004 - ÖSS)

132. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcük,
ilgi adından (ilgi zamirinden) sonra yaklaştı-
rma durumu eki almıştır?

- A) Masadakilerden yalnızca birini al.
B) Bugünkü ötekilerden daha çok beğendim.
C) Benimkinin sayfalarında renkli resimler var.
D) Bu da her yönüyle seninkine benziyor.
E) Bizimkinde hiçbir eksiklik yok.

(2004 - ÖSS) Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

133. Deniz arkeologlarının Sinop kıyılarında bulduğu batık kent (I) yörenin binlerce yıllık bir yerleşim yeri olduğunu (II) değişik yönleriyle (III) inandırıcı bir biçimde (IV) kanıtlıyor (V).

Yukarıdaki cümlede, hangi numaralar arasında kalan öge cümlelerin nesnesidir?

- A) I. ile II. B) I. ile III. C) II. ile V.
D) III. ile IV. E) IV. ile V.

(2004 - ÖSS)

134. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, öğelere ayırmada yanlışlık yapılmıştır?

- A) Anılardan ve kişisel izlenimlerden yola çıkarak oluşturduğu öyküler / oldukça / beğenilmişti.
B) İnsan ilişkilerindeki çelişkileri iyi gözlemlemiş ve doğru yansıtmış olması / oyunların içeriksel düzeyini / yükseltiyor.
C) Bugün kimi genç romancılarımız / yapıtlarını / yazmaya başlamadan önce / seslenecekleri okur kitlesinin / düzeyini / düşünüyorlar.
D) Bu dergide / kültürel çalışmalara öncelik verileceği / belirtildi.
E) Bu yazar / roman üzerine söylediklerini / kendi yapıtlarında / uyguladı.

(2004 - ÖSS)

135. Dünyanın en tanınmış orkestralarından biri olan bu grup, 18. yüzyıl bestecilerinin yapıtlarını yorumluyor; ayrıca, unutulmuş veya az tanınan bestecilerin yapıtlarını buluyor ve seslendiriyor.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) İşaret sıfatı vardır.
B) Sıfat-fiiller kullanılmıştır.
C) Zarf tümlecisi yoktur.
D) Türemiş sözcükler kullanılmıştır.
E) Yüklem bileşik zamanlıdır.

(2004 - ÖSS)

facebook sayfalarımız ziyaret edin:

KPSS Kaynak Arıvi : Tıklayın

Kpss D¹⁴4k Aman Arıvi : Tıklayın

- 136.** Renk renk çiçeklerle kaplı yaylaları ve ahşap evlerden oluşan dağ köyleriyle Yalnızçam, büyük şehirden kaçmak isteyenler için bulunmaz bir yer.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden çok sıfat tamlaması vardır.
B) Bağlaç vardır.
C) Birleşik ad kullanılmıştır.
D) Basit yapılı bir fiil cümlesidir.
E) İlgeç tümleçleri vardır.

(2004 - ÖSS)

- 137.** Yalnız yapıtlarının içeriğiyle değil, anlatımındaki ustalık, kullandığı dil ve hareketli anlatım tekniğiyle de edebiyatımızın büyük ustalarından biridir o.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) "Yapıtlarının" sözcüğü, hem yapım hem çekim eki almıştır.
B) Ünsüz yumuşamasına uğramış sözcükler vardır.
C) Bağlaç kullanılmıştır.
D) Ad tamlamasının arasına sıfat girmiştir.
E) "Yalnız" sözcüğü sıfat olarak kullanılmıştır.

(2005 - ÖSS)

- 138.** (i) İçine kapanmış olan Anadolu dağları, sessizliğini, bilge dalgınlığında sürdürür zamanın akışı içinde. (ii) Kendi dilince söyler türküsünü, kendi gönlünce sürer yaşamını. (iii) Dağlar vardır, yüreğinden eski uygarlıklar gülümser çağımıza. (iv) İşte bundan dolayı birçok efsaneyi bağrında yaşatır bizim Anadolu dağları. (v) Anadolu'nun en eski sahiplerinden şimdikilere değin olanları anlatır bize.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinin yüklemi, çatısı bakımından geçişsizdir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2005 - ÖSS)

- 139.** Aşağıdakilerin hangisinde iyelik eki aldığı için belgisiz zamir olan, adlaşmış bir sıfat kullanılmıştır?

- A) Kimi insanlar karlı havada araba kullanmıyor.
B) Size başka bir gömlek verelim, dedi.
C) Sinemalardaki hiçbir filmi kaçırmamış.
D) Bazısı işini ötekilerden erken bitirmiş.
E) Bugün yine birkaç kitap aldım.

(2005 - ÖSS)

- 140.** (i) Yüzlerce kişinin girip çıktığı büyük bir mağazanın önündeki geniş alanda rastlamıştım ona. (ii) İki karo arasından, ince bir toprak aralığından uzatmıştı boynunu. (iii) Arabaların park ettiği yerde, taşlar arasında, işi neydi bu taçyaprakları solgun gelincik? (iv) Bol topraktan beslenemediği için yüzü solgun kalan o gelincik getiriyorum gözlerimin önüne. (v) Her gün yüzlerce kişinin otomobilleriyle geçtiği alanda, kendi dünyasında, ama iyi ama kötü yaşayıp gidiyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, bileşik bir fiil cümlesidir.
B) II. cümle, yüklemi, öğrenilen (belirsiz) geçmiş zamanın hikâyesi ile çekimlenmiştir.
C) III. cümle, birden fazla dolaylı tümleç içeren sözde soru cümlesidir.
D) IV. cümle, içinde ad tamlaması bulunan bir devrik cümledir.
E) V. cümledeki "geçtiği" sözcüğü isim-fiil eki almıştır.

(2005 - ÖSS)

- 141.** I. Bu heykel, insan ruhundan bir soluk üflenmişçesine canlı ve sıcak duruyor.
II. Arkadaşımın evinde gördüğüm tablolar, bana çocukluğumda yaşadığım yerleri bütün ayrıntılarıyla anımsattı.
III. O yıllarda yayımlanan dergiler, bize yeni şiirleri sıcaklığı sıcaklığına ulaştırıyordu.
IV. Oyundan, sahneye aktarılamayacak bölümleri çıkardık.

Yukarıdaki cümlelerden hangileri öğelerinin sıralanışı yönünden aynıdır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve III.
D) II. ve IV. E) III. ve IV.

(2005 - ÖSS)

142. (I) Ortalık ağır ağır aydınlanıyor, topraktan ince-cik buğular yükseliyordu. (II) Otlar ile pamuk fi-deleri daha ayırt edilemiyordu. (III) Az sonra gü-neş doğacak; kıpkırmızı, her yanı yakan bir gü-neş... (IV) Toprağa basamayacak, sıcaktan so-luk alamayacak, bir fırının içine girmiş gibi kav-rulacak insanlar. (V) Bütün bunlara karşın, gü-neşin doğuşu sabırsızlıkla bekleniyor. (VI) Gü-neş demek, yeni bir gün demek, umut demek.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümledeki "ağır ağır" ikilemesi zarftır.
B) II. cümledeki "ile" bağlaçtır.
C) III. cümledeki "kıpkırmızı" sözcüğü pekiştir-me sıfatıdır.
D) V. cümledeki "karşın" sözcüğü ilgeçtir.
E) VI. cümledeki "umut" sözcüğü kökü bakı-mından isim soyludur.

(2006 - ÖSS)

143. (I) Yaşamayı öğretmek için, ilk önce kendimiz yaşamayı öğrenmeli, sevmeliyiz, diye başlıyorsun son mektubuna. (II) Çevremizde, bize yaşamı sevdirecek nice durumlarla karşılaşiyor; onun güzelliklerini sezdirecek nice olaylar yaşıyoruz. (III) Olaylara ve insanlara bakmayı öğrendikçe yaşamı da daha iyi anlayacağımızı düşünüyorum. (IV) Geçen hafta, öğrencilerimle bir kır ge-zisine çıktık. (V) İki kilometre ya yürüdük ya yü-rümedik; ama bu yol boyu öyle değişik şeyler, öyle güzel şeyler gördüm ki ilk kez, yaşadığı-mın ayrımına vardım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, yüklemi şimdiki zamanlı bileşik bir cümledir.
B) II. cümle, ortak tümleçli, sıralı bir cümledir.
C) III. cümle, dolaylı tümleci olan basit bir cümledir.
D) IV. cümle, içinde zarf tümleci olan olumlu bir cümledir.
E) V. cümle, birden fazla yan cümleden oluşan genişlik bir cümledir.

(2006 - ÖSS)

144. Yıl sonları, pek çoğumuzun geçen yıla ilgili de-ğerlendirmelere yöneldiği, gelecek için planlar yaptığı bir dönemdir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) "-ler, -lar" eki abartma göreviyle kullanılmış-tır.
B) "yöneldiği" ve "yaptığı" sözcükleri sıfat-fiildir.
C) "yıl sonları" sözü belirtisiz isim tamlamasıdır.
D) Yüklem, sıfat tamlamasından oluşmaktadır.
E) Belgisiz zamir kullanılmıştır.

(2006 - ÖSS)

145. (I) Kişi henüz üzerinden atamamış topraklarda otlar yeşeriyordu. (II) Gök bir açılıp bir kapan-dıkça çiçeğe durmuş ağaçların da yapraklarına yağmur düşüyordu. (III) Böcekler güneşi gö-rünce ortaya çıkıyor, güneş gidince deliklerine kaçıyordu. (IV) Arılar burunlarını taze çiçekle-rin göbeğine sokuyor, onların kokularıyla sar-hoş oluyordu. (V) Göğün maviliğini karartan ha-valar artık geride kalmıştı.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangi-sinde özne, tamlayıcı sıfat-fiil grubu olan sı-fat tamlamasıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2007 - ÖSS)

146. Şimdiye kadar onu —.

Bu cümle aşağıdakilerden hangisiyle tamam-lanırsa cümlelerin öğeleri sırasıyla zarf tümle-ci, nesne, zarf tümleci ve yüklem olur?

- A) arkadaşlarımdan ayrı bir şey yaparken gör-medim
B) bütün tehlikelerden ben korudum
C) yemeğe davet etmeyi düşünmemiştim
D) bir kez yazarlar toplantısında gördüm
E) üzecek olayları ona anımsatmamaya çalış-tım

(2007 - ÖSS)

147. (I) Kiyıları dantel dantel, tepeleri zeytinlerle süslü Orak Adası'nı geçtik. (II) Balıkçı kayıkları güneyli rüzgârlarla salınıp duruyordu. (III) Sonra Çökertme Koyu'nda öğle yemeği yedik. (IV) Kaptan demiri toplayıp koydan çıkarken türküdeki Çökertme'nin burası olmadığını söyledi. (V) Yalıkavak beldesinin batı sahilindeki Geriş köyünün altına düşen bölgenin eski adı da Çökertmeymiş ve türkülere konu olan Halil oralıymış.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlış-
tır?**

- A) I. cümledeki ikileme sıfat görevindedir.
- B) II. cümlelerin yüklemi bileşik zamanlıdır.
- C) III. cümlede nesne ad tamlamasından oluşmaktadır.
- D) IV. cümlelerin yüklemi geçişsiz bir fiildir.
- E) V. cümlede "da" ile "ve" sözcükleri bağlaçtır.

(2007 - ÖSS)

148. Aşağıdakilerin hangisinde, belgisiz zamir cümlelerin öznesi durumundadır?

- A) Bunları kimden aldığımı anımsamıyorum.
- B) İstanbul'a gideceğimi kimse bilmiyor.
- C) Bize kiminle konuştuğunu söylemedi.
- D) Okulda kimseyi göremedim.
- E) Olanları kime anlattığını öğrenemedik.

(2008 - ÖSS)

149. Tamlayanı düşmüş ad tamlamalarında, tamlana getirilen -ler, -lar takısı, kimi durumlarda, sonuna geldiği sözcüğün değil, tamlayanın çoğul olduğunu gösterir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala uygun bir durum vardır?

- A) Tatilden dönmüşler galiba, çarşıda annelerini gördüm.
- B) Kendisine kalsa eşyalarını hemen toplayacaktı.
- C) Onun yaptıklarını duyunca çok üzülmüşler.
- D) Dostlarımdan ayrılmak, bana çok ağır gelecek.
- E) Yıllardır görüşemediği arkadaşlarını arıyor.

(2008 - ÖSS)

150. (I) Ankara'da kendini hemen göstermeyen bir güzelliği vardır. (II) Bundan dolayı, kentin kimilerine hiç de çekici gelmeyen doğasıyla ilgili ilginç izlenimler aktarılır. (III) Örneğin şair Yahya Kemal Beyatlı'nın "Ankara'nın en çok İstanbul'a dönüşünü severim." sözü de bunlardan biridir. (IV) İstanbul'dan gelmiş öğrencilerin dillerinde de henüz bu şehri keşfedememişliktен gelen, "çorak", "bozkır" sözleri dolaşır. (V) Oysa Ankara, kendiliğinden değil, ancak dikkatli bakışlarla gizini açığa çıkarır.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlış-
tır?**

- A) I. cümlede dönüşlülük zamiri kullanılmıştır.
- B) II. cümlede belirtme sıfatı kullanılmıştır.
- C) III. cümlede azlık-çokluk zarfı kullanılmıştır.
- D) IV. cümlede -miş ekiyle türetilmiş bir sıfat-fiil vardır.
- E) V. cümlede birden fazla bağlaç kullanılmıştır.

(2008 - ÖSS)

151. (I) 1995 sonbaharıydı, çantamda fotoğraflar var, New York uçağındayım. (II) İlk defa biniyormuşçasına heyecanlanarak pencere kenarındaki koltuğuma yerleşiyorum. (III) Çantamda yeni bir Anadolu Medeniyetleri Fotoğrafları albümü var. (IV) Anadolu'nun hatta insanlığın on beş bin yılına tanıklık eden fotoğraflar bunlar. (V) Amacım, Neolitik Çağ'dan, Osmanlıya uzanan Anadolu kültür mirasını fotoğraf sergileriyle tanıtmak.

**Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlış-
tır?**

- A) I. cümle, ad cümlelerinden oluşan bağımsız sıralı bir cümledir.
- B) II. cümle, zarf tümleci, dolaylı tümleç ve yüklemden oluşan birleşik bir cümledir.
- C) III. cümle, içinde belirtisiz nesne olan bir fiil cümlesidir.
- D) IV. cümle, özne ve yüklemden oluşan devrik bir cümledir.
- E) V. cümle, içinde sıfat tamlaması olan kurallı bir cümledir.

(2008 - ÖSS)

152. Salvador Dalí'nin bütün resimlerinin yer aldığı sergide, İspanyol ustanın sanat tarihine bıraktığı eşsiz mirası yansıtan iki yüz yetmiş yapıt sanatseverlere tanıtıldı.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Birden fazla sıfat tamlaması vardır.
- B) Yönelme durumu eki alan sözcükler zarf tümlecisi görevindedir.
- C) Sayı sıfatı kullanılmıştır.
- D) Yapım eki almış birden fazla sözcük vardır.
- E) Bileşik sözcük kullanılmıştır.

(2009 - ÖSS)

153. (I) Lunaparklar çocukluğumuzun güzel günlerini anımsatır. (II) Dönme dolaba, atlıkancaya, çarpışan otolara binmeden önce duyumsadığımız heyecan ve kimi zaman korku bu eğlence merkezlerini farklı ve ilginç kılar. (III) Çocukken en çok hangilerine binmeyi severdiniz? (IV) Belki de hâlâ içinizdeki o çocuk sizi götürüyor giderek azalan lunaparklardan birine. (V) Ve hâlâ seviyorsunuz binmeyi dönme dolaba, atlıkancaya...

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangilerinin öğeleri özne, belirtili nesne ve yüklemden oluşmaktadır?

- A) I. ve II.
- B) I. ve V.
- C) II. ve III.
- D) III. ve IV.
- E) IV. ve V.

(2009 - ÖSS)

154. (I) "Ağın" sözcüğü, çocukluğumda, bazı toprak yığınlarının tepesindeki tek kalmış ağaçları getirirdi gözümün önüne. (II) Fırat'ın bir kolu olan Karasu kıyılındaki ekin tarlalarının ortasında yetişen "tek dut", içimdeki yalnızlığın simgesiydi. (III) Şu yaşa gelmeme karşın o ağacın "yalnızlığı" çağrıştıran görüntüsü belleğimden silinmedi. (IV) Ağın'da elmasından armuduna, eriğinden narına, üzümüne çeşit çeşit meyve yetişmeseydi, "Ağın"la "ağu" (zehir, zıkkım) arasında anlamca bir bağlantı kurulabilirdi belki. (V) Oysa o küçük kasaba, insanlarıyla, kuzularının melemeleriyle, güzelim meyveleriyle zehri bala çeviriyordu.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle bileşik yapıdır.
- B) II. cümle ad cümlesidir.
- C) III. cümlede fiilimsiyle oluşturulmuş bir tamlama vardır.
- D) IV. cümlede yeterli fiili kullanılmıştır.
- E) V. cümlede "ile" bağlaç olarak kullanılmıştır.

(2009 - ÖSS)

155. (I) Şu ana kadar tüm öykülerine övgüler düzeceğim bir seçkiyle karşılaşmadım. (II) Özellikle bu seçki tamamen yeni öykülerden oluşuyorsa böyle bir beklentiye hiç girmemeli. (III) Yazarlar birbirlerinden farklı edebiyat anlayışlarına sahiptirler. (IV) Sayfaları çevirdikçe çok farklı metinlerle karşılaşsınız. (V) Eğer çok yönlü bir insan değilseniz bu öykülerin size seslenmesi pek olası değildir.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlelerin yüklemi belirli geçmiş zamanın olumsuzuyla çekimlenmiştir.
- B) II. cümlede koşul eki almış bir sözcük vardır.
- C) III. cümlede özne isimden isim yapma eki almıştır.
- D) IV. cümlede zarf-fiil vardır.
- E) V. cümlelerin yüklemi ek eylemin olumsuz biçimiyle çekimlenmiştir.

(2009 - ÖSS)

156. Bağımsız sıralı cümlelerde her cümleinin öznesi, tümleci, yüklemi ayrıdır. Cümleler yalnızca anlam ilişkisi nedeniyle bir arada bulunur.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıdaki açıklamayla örneklendiren bir cümledir?

- A) Adam, durmadan öfkeli öfkeli konuşuyor, masada oturanlarsa sessizce onu dinliyorlardı.
- B) Mendiliyle gözlerini kuruladı, yaşam öyküsünü kaldığı yerden anlatmaya başladı.
- C) Sordum soruşturdum, sonunda aradığım nitelikte bir usta buldum.
- D) Ali, kitaplarını çantasından çıkardı, sırasının üzerine yerleştirdi.
- E) Müşteri, getirilen kahveden bir yudum aldı, sonra yeniden gazetesine daldı.

(2010 - YGS)

157. Eski yıllarda olduğu gibi, "bizi bize anlatan sanat"

yani tiyatro, izleyici tarafından bu dönemde de

II

ilgiyle karşılandı. Özellikle Devlet Tiyatroları, hem

III

düzenlediği festivaller hem de sahnelediği oyunlarla

IV

verimli bir yıl geçirdi.

V

Yukarıdaki altı çizili tamlamalardan hangisi tür bakımından ötekilerden farklıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

158. Aşağıdakilerin hangisinde altı çizili sözcükler, tür bakımından aynıdır?

- A) Gelirken ne getireceğini söylemedi.
Burada ne ailemden biri var ne de arkadaşlarım.
- B) Görüşmelerimizi artık tamamlamamız gerekiyor.
Bu şehirde yaşamak artık iyice zorlaştı.
- C) Belleğime kazınmış o acılı günü hiç unutmuyum?
Kitapta bu konuyu işlememi özellikle o istemişti.
- D) O kadar dosyayı bir günde nasıl inceleyecek?
Kendisinden nasıl bir çalışma beklediğinden haberi yok.
- E) Oraya yalnız gitmeni doğru bulmuyorum.
Aradı, yalnız ne zaman geleceğini söylemedi.

(2010 - YGS)

159. Mimarının, inancın ve çok kültürlülüğün şehri Mardin, şimdilerde güncel sanatın doğudaki merkezi olmaya hazırlanıyor.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
- B) Zaman zarfı
- C) Sıfatlaştıran -ki
- D) Türemiş sözcükler
- E) Dönüşlülük zamiri

(2010 - YGS)

160. (I) Doğduğum yer olan Malatya'da kışlar çetin geçerdi. (II) Beş altı yaşlanıncaya kadar köyde yollarımızın kardan kapandığını anımsarım. (III) Komşular kazma kürek ile yolları açardı, boyumuzu aşan kar tüneline geçerek okula zor giderdik. (IV) İnsanın doğa karşısındaki korunmasızlığına yoksulluk da eklenince hayallere, masallara, söylencelere sığınırdık. (V) İlk şiirlerimi o günlerde yazmaya başladığımı sanıyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, birden fazla fiilimsi vardır.
- B) II. cümlede, yüklem etken ve geçişlidir.
- C) III. cümledeki "ile" edattır.
- D) IV. cümlede, yüklem belirli geçmiş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir.
- E) V. cümlede, işaret sıfatı kullanılmıştır.

(2010 - YGS)

161. Bazı sanatçılar, yaratıcılıklarını kamçılayan büyüü

I

anlan "beyaz an" diye adlandırmış. Yakalandığı

II

sırada "Sonra devam ederim." diyerek asla kesin-

III

tiye uğratılmaması, ertelenmemesi gerekirmiş bu

anın. Çünkü dönüp bakıldığında yerinde buluna-

IV

mayabillirmiş. Tüküninceye değin hakkının veril-

mesi gerekirmiş, her zaman karşılaşılmayan bu

V

beyaz anların.

Bu parçadaki numaralanmış sözcüklerden hangisi fiilimsi değildir?

- A) II. B) III. C) IV. D) I. E) V.

(2011 - YGS)

162. (I) Rengi uçmuş, sıradan yaşamımızda kendimize bir ziyafet çekmek istediğimiz zaman kitapların kapağını ararız. (II) Büyük bir açlıkla sayfaları çeviririz. (III) Gözlerimiz sözcükleri ıstahla birer birer yerken zamandan ve mekândan kopuveririz. (IV) Başka insanların, başka diyarların görünmez konukları oluveririz. (V) Bu deneyimin ardından yaşadığımız ana geri döndüğümüzde ise ruhumuzda kopan fırtınalar ya şiddetlenir ya da dingingleşir ama her zaman bir şeyler değişir içimizde.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümlede, nesne, belirtili isim tamlamasından oluşmuştur.
B) II. cümlede, durum zarfı kullanılmıştır.
C) III. cümle, bileşik yapıli bir cümledir.
D) IV. cümlede, "görünmez" sözcüğü fiilden sıfat yapım eki almıştır.
E) V cümlede, ilgeç kullanılmıştır.

(2011 - YGS)

164. (I) Yatılı olarak okuduğum ortaokul yıllarında, yaz tatillerinde Kozlu'ya, ailemin yanına özlemle dönerdim. (II) O yaşlarda evden yedi-sekiz ay uzakta kalmak kolay değildi. (III) Arkadaşlarımı, okulumu çok seviyordum, bugün de süren dostlukların temeli o yıllarda atılmıştı ama aile özlemi bir başka şeydi. (IV) Evimiz, denizin hemen kıyısındaki bir tepenin yamacındaydı. (V) Dalga sesleri odamda sürekli yankılanırdı ve ben doymadığım o denizi, dalgaları büyük bir hazla izlerdim. (VI) Hâlâ Kozlu'yu, o evi ve o dalga seslerini, öz-lemin içimi sızlatan acısıyla anımsarım.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde öğelerin dizilişi "zarf tümleci, nesne, zarf tümleci ve yüklem" biçimindedir?

- A) I. B) II. C) III. D) V. E) VI.

(2011 - YGS)

165. Usta şairlerin şiir hakkındaki yazılları okumak, yalnızca onların şiire ilişkin görüşlerini öğrenmemizi, kendi şiirlerini anlamamızı değil, bir devrin şiir anlayışını sorgulamamızı ve yapılan tartışmaların değerlendirebilmemizi de sağlar.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Bağlaç görevinde kullanılmış "de"
B) Sıfatlaştıran -ki
C) Süzerlik fiili
D) Ünlü düşmesi
E) Dönüşlülük zamiri

(2011 - YGS)

163. Doğa, bitki örtüsünü ve tüm canlıları nasıl biçimlendiriyorsa benim şiirlerimi de etkilemiş; bir ses, bir renk, bir koku, bir titreşim olarak şiirlerime girmiştir.

Bu cümleyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) Ek almamış sözcükler vardır.
B) Bağimli, sıralı bir cümledir.
C) Yüklem, çatısı bakımından etkendir.
D) İyelik eki almış sözcükler yoktur.
E) Belgisiz sıfat kullanılmıştır.

166. (I) Işığın Anadolu'ya dokunduğu yerde ilk karşılaşacağınız, Harranlı çocukların yüzleridir. (II) Gölgenin ve ışığın uyumunu yakalamaya çalıştığınız sırada, küçük bir çocuğun size yolun kenarından el salladığını görürsünüz. (III) İrmakta tuttuğu balığı, ağaçtan topladığı elmayı ya da otların arasından derlediği yabarı çiçeklerini, almanız için size uzatır. (IV) Oradan geçen bir yolcu olarak onların dünyasında nasıl bir umut olduğunuza bütünüyle bilemezsiniz. (V) Çocukların büyüklere kızdığı bir dünyayı hayal bile edemediklerinden, arabanız üstlerine tozlar savursa da size hiç içermesler.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerden hangisinde öğelerin sıralanışı "Duvarın dibindeki kızı görünce Harran Kalesi'nde bir akşamüstü karşılaştığım o esmer kızın büyüleyici yüzünü anımsadım." cümlesiyle aynıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2012 - YGS)

167. (i) Gül kokusu bana hep çocukluğumu hatırlatır. (ii) Babam Akdeniz'e yaptığı seyahatlerinden her dönüşünde tenekeler dolusu gül reçeli getirirdi. (iii) Sabahın erken saatlerinde uyuklu gözlerle onu karşıladığımızda algıladığımız ilk şey, evin içini saran gül kokusu olurdu. (iv) Kahvaltı soframız birkaç çeşit gül reçeliyle bezeli, gül reçellerinden hangisinin daha güzel olduğu konusunda sohbetler edilirdi. (v) Yıllar sonra Gül Festivali için Isparta'ya gittiğimde çocukluğumun gül kokulu günleri gözlerimin önünde canlanıverdi.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. cümle, yüklemi geniş zamanlı basit bir cümledir.
- B) II. cümle, içinde zarf tümleci olan birleşik bir cümledir.
- C) III. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir.
- D) IV. cümle, olumlu ve sıralı bir cümledir.
- E) V. cümle, yüklemi sürerlik fiiliyle oluşturulmuş girişik bir cümledir.

(2012 - YGS)

168. Hiçbir söz, hiçbir varsayım, hiçbir kuram yaşanan somut gerçeklerin yerini tutamaz; bin kez söylenen yağmur sözcüğünün bir damla yağmurun yerini tutamayacağı gibi.

Bu cümlede aşağıda verilenlerden hangisi yoktur?

- A) Ek fiil almış sözcük
- B) Benzetme edatı
- C) Sayı sıfatı
- D) Birleşik sözcük
- E) Yeterlik fiili

(2012 - YGS)

169. İletişim konusunda çağımızda teknolojinin bize sunduğu olanaklardan olabildiğince yararlanmaya çalışırken öte yandan en yakınımızdaki kişilerin seslerini duymakta, dillerini anlamakta zorlanıyoruz.

Giderek daha az göz göze geliyoruz. Sevgimizi daha az dile getiriyoruz. Büyük kalabalıklar inde yaşayan "yalnız"ların sayısı günden güne artıyor

böylece.

Bu parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisi yanlıştır?

- A) I. sözcük, yönelme durumu eki almış bir zamirdir.
- B) II. sözcük, dönüşlülük eki almıştır.
- C) III. sözcük, hem yapım eki hem çekim eki almıştır ve cümlede belirtili nesne görevinde kullanılmıştır.
- D) IV. sözcük, ad soyludur ve bulunma durumu eki almıştır.
- E) V. sözcük, belgisiz sıfattır.

(2012 - YGS)

170. Bilgisayar teknolojisiyle yetişen kuşaklarda ekrandan kitap okumanın yaratacağı hazrı, bilgisayarla ileriki yaşlarda tanışan insanlar tadamayacaktır.

Bu cümlede aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) İyelik eki almış sözcük
- B) Geçişsiz çatılı yüklem
- C) İsim-fiil eki almış sözcük
- D) Belirtisiz ad tamlaması
- E) Sıfat tamlaması

(2012 - YGS)

1. "Kök", sözcüğün baştan, anlamlı en küçük parçasıdır. Kök olarak belirlediğimiz sözün, eklerden sonra karşıladığı anlamla bir ilgisi olmak zorundadır. Buna göre, "çiçeklenip" sözcüğünün kökü "çiçek" ismi; "ekinlerin" sözcüğünün kökü "ekmek" fiili; "başladığı" sözcüğünün kökü "baş" ismi; "çocukluk" sözcüğünün kökü "çocuk" ismi; "günlerinin" sözcüğünün kökü de "gün" ismidir. Görüldüğü gibi II numaralı sözcük fiilden, diğerleri isimden türemiştir.

Cevap B

2. "Geçişli fiil" nesne alabilen fiildir. Bunu yükleme, özneyi bulduktan sonra soracağımız "neyi, kimi, ne" sorularıyla buluruz. Buna göre cümleleri incelediğimizde; "Neyi durmaz?", "Neyi yanar?", "Neyi katlanır?" sorularına bir cevap alamayız. Öyleyse bu fiiller geçişsiz fiillerdir. E'deki cümleye "Neyi uzat?" diye sorduğumuzda "ayağını" cevabı geliyor. Nesne aldığına göre bu fiil geçişlidir.

Cevap E

3. Cümlelerin öğelerini incelediğimizde A'da "baştan başa" ögesinin zarf tümlecisi olduğunu, B'de "şasılacak kadar" ögesinin zarf tümlecisi olduğunu, D'de "şu ırmağa" sözünün dolaylı tümlecisi olduğunu, E'de "daha" sözünün zarf tümlecisi olduğunu görüyoruz. C'de ise "yemyeşildi" yüklem, "Buradaki çamların hepsi" öznedir. Başka bir öge yok.

Cevap C

4. Altı çizili ögenin ne olduğunu bulmak için "algılamaktır" yüklemine "neyi" sorusunu soruyoruz. Bu soru cümlede nesneyi bulmak için sorulur. Seçeneklerde de nesnenin olduğu cümleyi bulmalıyız. A'daki "ele almamalıyız" yüklemine "neyi" sorusunu sorduğumuzda "yaşayan tarihle ölü tarihi" cevabı geliyor. Bu öge de nesne olduğuna göre cevap A'dır. Diğer seçeneklerde nesne olmadığını yüklemle "neyi" sorularını sorarak bulabiliriz.

Cevap A

5. Arasöz, cümleyi söylerken sonradan akla gelecek sözcükler arasına sıkıştırılan sözcük ya da söz öbekleridir. Bunlar bazen bir ögenin açıklayıcısı, bazen cümle dışı unsur olarak kullanılır. Soruda ikinci tür bir arasöz sorulmuş. Seçeneklere baktığımızda bu tür arasözün A'da olduğunu görüyoruz. İki virgül arasında verilen "sen de animsayacaksın" söz öbeği bir arasözdür ve yükleme sorulan hiçbir soruya cevap vermez; dolayısıyla cümle dışıdır. Diğerlerinde arasöz kullanılmamıştır.

Cevap A

6. Bir sözcüğün "de" bağlacıyla aynı anlama gelmesi için onun da bağlaç olması gerekir. Seçenekleri incelediğimizde sadece B'de bağlaç olduğunu görürüz. "Bile" bağlacının yerine "de" bağlacını koyduğumuzda cümlelerin anlamında herhangi bir değişim olmadığını görüyoruz.

Cevap B

7. Genellikle cümleleri birbirine bağlayan "ama" bağlacının değişik işlevleri de vardır. Bunlardan biri de pekiştirmedir. Seçeneklere baktığımızda, bu bağlacın A'da olumsuzluk ilgisiyle birbirine bağlanan iki cümleyi, B'de karşıt durumu ifade eden sıfatları, C ve D'de yine cümleleri bağladığını görüyoruz. "Ama" bağlacı bu cümlelerde gerçek işlevlerinde kullanılmış. Fakat E'de, bağlaç, "görmemek" fiilinin anlamını kesinleştirdiğinden, "hiç" sözünün anlamını pekiştirdiğinden diğerlerinden farklı olarak kullanılmış.

Cevap E

8. Zarf tümlecisi yükleme sorulan, ne zaman, nasıl, ne kadar, niçin gibi sorulara cevap verir. Buna göre seçenekleri incelediğimizde A'da "katılacağız" yüklem, "bu geziye" dolaylı tümlecisi "ben" özne görevinde kullanılan öğelerdir. Görüldüğü gibi zarf tümlecisi kullanılmamış.

Cevap A

9. Soruda üç özelliğin olduğunu görüyoruz. Cümle-nin yapısı, söz dizimi ve yüklem-in türü sorulmuş. En kolay görünen özelliklerden gidelim. Bu, cümle-nin devriliği. A'nın, B'nin, D'nin yüklem-leri sonda olduğundan cümleler kurallıdır. Biz devrik cümleyi aradığımızda bunlar elenir. Kalan C ve E seçeneklerine baktığımızda ise E'de "vereceği" fiilimsisini görüyoruz. Fiilimsinin bulunduğu cüm-leler bileşik olduğundan ve bizden basit cümle istendiğinden bu da cevap olmaz. Öyleyse ce-vap C'dir.

Cevap C

10. İstenen öğeler D seçeneğindedir.

Takım arkadaşım, attığım topu hemen
Özne Nesne Zarf Tümleci

yakaladı.
Yüklem

Cevap D

11. Cümle-nin öznesini bulmadan önce yüklem-ini bu-lalım. Yüklem "kuruyor" dur. Özneyi bulmak için "Kuran ne?" diye soruyoruz. Aklimıza hemen "müze binası" geliyor. Ancak müze binasının de-ğişik sıfatları var; cümlede, bunları müze binası-na bağladığımızda E'de verilen söz öbeğinin öz-ne olduğunu görürüz.

Cevap E

12. Seçeneklere baktığımızda, A'da görülen "buluş-mak" fiilinin de karşılıklı yapılmaya bildiren bir işteş fiil olduğunu söyleyebiliriz. Yani cevap A'dır. B ve E'de zaten fiiller -ş- ile bitmediğinden işteş ola-maz. C ve D'deki yüklem-lerde ise en az iki öz-ne-nin varlığı söz konusu değil. Zaten bu fiiller hare-ket de bildirmiyor. Bazı kaynaklarda böyle fiillere nitelikte eşitlik bildiren işteş fiil de denmiştir. İşteş de olsa örnek cümledeki özelliği göstermediği için cevap olamaz.

Cevap A

13. Seçeneklerin yüklem-lerini inceleyelim. A'nın yük-lemleri "köy öğretmeniymi, bir bahçıvanım" söz-leridir. Bunları incelediğimizde "köy öğretmeni" ve "bahçıvan" sözlerinin isim olduğunu ve ekey-lemin geniş zamanını ifade eden "-ım" eklerini alarak yüklem olduklarını görüyoruz.

Cevap A

14. Sorulara verilen cevapları inceleyelim. "Dinleni-yor" sözü kip ve şahıs bildirecek biçimde çekim-lendiğinden yargı bildiriyor, yani yüklem-dir. B'de soru "gelen kişiyi" soruyor cevapta da o kişi söy-lenmiş yani öznedir. C'deki "iyileşti" sözü yine çekimli bir fiil olduğundan yüklem-dir. D'de "Var olan nedir?" sorusuna cevap verdiğinden öz-ne-dir. E'de ise "Kardeşini" sözü çekimli olmadığından yüklem değildir. Soru cümlesinde öznenin "çocuk" olduğu verilmiş. Yani soru özneyi de sor-muyor. Dolayısıyla cevap özne de yüklem de de-ğildir. "Kimi" sorusu nesneyi sorduğundan, ce-vap da nesnedir.

Cevap E

15. "De" bağlacı A'da "bilen kişileri" yani öz-neleri bağlamış, B'de "neyi severdi" sorusuna cevap veren "şiliri de matematiği de" nesnelerini bağ-la-mış. C'de zarf tümleçlerini, D'de cümlelerin fiille-rini, yani cümleleri, E'de zarf tümleçlerini bağ-la-mış.

Cevap B

16. Soruda dolaylı tümlecin vurgulandığı seçenek is-tenmiş. C seçeneğine baktığımızda "geçti" yük-leminden hemen önce kullanılan "köyde" sözü dolaylı tümleçtir; yükleme yakınlığından dolayı en çok vurgulanan öğedir. A'da özne, B ve D'de zarf tümleci, E'de nesne vurgulanmıştır.

Cevap C

17. D'deki sözcüğün aldığı ekleri inceleyelim:

"tatlıcının" → <u>tat</u>	-	<u>lı</u>	-	<u>cı</u>	-	<u>nin</u>
İsim		İsimden		İsimden		İs çekim
kökü		İsim		İsim		ekİ
		yapma		yapma		
ekİ		ekİ		ekİ		

Görüldüğü gibi "tatlıcının" sözünde iki yapım eki vardır. Diğer sözcüklerde bir tane yapım eki, bir tane de çekim eki vardır. Buna göre birden fazla yapım ekinin bulunduğu D seçeneğindeki altı çi-zili sözcük diğerlerinden farklıdır.

Cevap D

18. Adlaşmış sıfat, niteleme sıfatı görevinde bulunan bir sözcüğün, ismin yerine geçmesiyle oluşan sözcüklere denir. Böyle bir sözcüğün özne görevinde olduğu bir seçenek arıyoruz. Buna göre baktığımızda A'nın öznesinin "biz", B'nin öznesinin "ben" gizli özneleri olduğunu görüyoruz. Bunlar cevap olamaz. C'de anlatan "yaralı" olduğundan bu söz öznedir. Aynı zamanda "yaralı" kişinin bir niteliğidir. Dolayısıyla adlaşmış sıfattır. Cümlede istenen özelliğe uygundur. D'nin öznesi "iyilikten etkilenmeyecek kişi", E'nin öznesi "jüri" dir. Bunlar adlaşmış sıfat değildir.

Cevap C

19. Kurallı cümle yüklemi sonda bulunan cümledir. Buna göre A'daki "açtı" yükleminden sonra dolaylı tümlecini, C'deki "geçti" yükleminden sonra zarf tümlecini, D'de sonda "artık" zarf tümlecini E'de "uyandın mı" yükleminden sonra "hiç" zarf tümlecini olduğunu görüyoruz. Öyleyse bunların hepsi devrik cümledir. B'de ise "güzel" yükleminden sonra bulunduğunu görüyoruz. Dolayısıyla cümle kurallıdır.

Cevap B

20. İsim-fiil, fiillere "-mak, -mek, -ma, -me, -ış, -iş, -uş, -üş" eklerinin getirilmesiyle yapılır. Cümlelere baktığımızda hepsinde "okumak" fiiliyle isim-fiil yapıldığını görüyoruz. Cümle ögesi olarak görevine baktığımızda A'da "neyi beğenmiyorum" sorusuna "öğretmenimizin şiir okuyuşunu" cevabının geldiğini görüyoruz. Bu soru nesneyi buldurduğuna göre, A'da yan cümlecik nesne görevindedir. Yan cümlecik, B'de dolaylı tümlec, C'de özne, D' de özne, E'de özne görevindedir.

Cevap A

21. Yüklem bir birden fazla kip bildirecek biçimde çekimlendiği dize bulacağız. A'nın yüklemi olan "döküldü" fiili sadece bilinen geçmiş zamanla (-di'li) çekimlenmiş. B'nin yüklemi "karardı" C'deki "gördüm", sadece bilinen geçmiş zamanla çekimlenmiş. D'de ki "bağlamaz" yüklemi, geniş zamanın olumsuzuyla çekimlenmiş. Bunların hepsi basit zamanlı. E'deki "başlamıştı" yüklemi ise 'başlamak' eyleminin öğrenilen geçmiş zamanının (-miş'li) hikayesiyle çekimlenmiş. Yani "başlamış" çekimlenmiş fiiline "idi" ekeyimi getirilmiş. Böylece eylem iki zaman bildirmiş ve bileşik zamanlı bir fiil olmuştur.

Cevap E Kitap Arsivi - <https://rantey.org>

22. Seçeneklerdeki ad tamlamalarını inceleyelim. A'daki "İsviçre sınırın" belirtisiz isim tamlamasıdır, B'de tamlama yok, C'deki "yaz tatili" belirtisiz isim tamlaması, D'de tamlama yok. E'deki "serüven romanlarının okuyucusu" tamlaması ise zincirleme isim tamlamasıdır. Çünkü "serüven romanları" belirtisiz isim tamlaması, tamlayan ekini alarak "okuyucu" ismini tamlamıştır. Böylece tamlayanı isim tamlaması olan zincirleme isim tamlaması oluşmuştur.

Cevap E

23. Seçeneklerdeki tamlamaları inceleyelim. A'da "Onun kardeşi", B'de "çeşmenin başı", C'de "yolcunun çantası", D'de "kapının önü", E'de "otobüs durağı" tamlamaları kullanılmış. A'daki tamlamada tamlayan durumunda bulunan "onun" sözü şahıs zamiridir.

Cevap A

24. Soruda istenen özelliğin B'de olduğunu görüyoruz. "İnsan" ismine "Nasıl bir insan?" sorusunu sordüğümüzda, "terbiyeli, titiz, çalışkan" sıfatları cevap verir. Öyleyse bir ad birden fazla sıfatla nitelenmiştir.

Cevap B

25. Gereklilik kipi, fiile eklenen "-malı, -meli" ekiyle sağlanır. A'daki "bakmalıyım" buna göre gereklilik kipindedir. B'nin yüklemi "örter" geniş zaman, C'nin yüklemi "duruyor" şimdiki zaman, D'nin yüklemi "dıkımışım" öğrenilen geçmiş zaman, E'nin yüklemi "dizdim" bilinen geçmiş zamanla çekimlenmiştir.

Cevap A

26. "Çatı bakımından" sözünden fiil çatılarının sorulduğunu anlıyoruz. Çatılar fiilin nesnesine ve öznesine göre gösterdiği durumlardır. Buna göre A, B, C, E seçeneklerinde altı çizili fiiller nesne aldıkları için geçişli; işi öznelerin yaptığı için etken fiillerdir. D'deki "üzülmemelisin" yüklemi ise nesne almadığı için geçişsiz; öznenin, yaptığı işten kendisi etkilendiği için dönüşlü fiildir. Zaten dönüşlü fiiller nesne almayan fiillerdir.

Cevap D

27. Bir yüklem aynı türden iki öge aldığı anda, bu ögeler "ve" bağlacıyla bağlanır. Soruda nesneleri bağlaması sorulmuş. Bunun E'de olduğunu görüyoruz. "Neyi düşünüyor?" sorusuna "geceyi ve seni" şeklinde iki nesne cevap veriyor. Bunlar "ve" bağlacıyla bağlanmış.

Cevap E

28. Sözcüğün türüyle ilgili bilgiyi birinci soruda vermiştik. Buna göre, altı çizili sözcüklere bakarsak, A'daki, "ayakkabı" isminin; B'deki, "dergi" isminin; C'deki, "kalem" isminin; D'deki, "soru" isminin sıfatıdır. E'deki ise "konuşursan" fiilinin zarfıdır; dolayısıyla diğerlerinden farklıdır.

Cevap E

29. Soruda istenen özellik iyice açıklanmış. Buna göre seçeneklere baktığımızda benzer bir tamlamanın B'de olduğunu görüyoruz. Burada "adaman kocaman eli" isim tamlamasında "adaman" tamlayan, "eli" tamlananıdır. Ayrıca "kocaman" sıfatı "eli" tamlananını nitelemiştir. Bu, yukarıdaki örneğin benzeri bir kullanımdır.

Cevap B

30. Pekiştirmeli niteleme sıfatı, sıfat görevindeki sözcüğün ikileme yoluyla ya da öneklerle anlamının kuvvetlendirilmesi yoluyla oluşur. Buna C'de örnek gösterilebilir. "Yıldızlar" isminin sıfatı olan "koskocaman", "yol" isminin sıfatı olan "upuzun, ev" isminin sıfatı olan "minnacık" sözcükleri, pekiştirmeli niteleme sıfatlarıdır.

Cevap C

31. Cümleyi öğelerine ayıralım. "Getirdi" yüklemdir; çünkü bir yargı bildiriyor. Özneyi bulmak için "Getiren ne?" sorusunu soracağız. Cevap olarak "Açık balkon kapısından içeri giren ikindi serinliği" geliyor. "Kime getirdi?" diye sorduğumuzda "onlara" cevabı geliyor; yükleme "-e, -de, -den" halinde sorulan ve aynı eklerle cevap veren öğeler dolaylı tümleçler. "Neyi getirdi?" sorusuna ise "alt katın mutfak pencerelerini saran pembe yaseminlerin kokusunu" cevabı geliyor. Bu da nesnedir. Öyleyse öğeler sırasıyla "özne, dolaylı tümleç, nesne, yükleme" olacaktır.

Cevap A

32. Yükleme durum yönünden belirtmek, yükleme sorulan "nasıl" sorusuna cevap vermek demektir. Buna göre yüklemlere "nasıl" sorusunu sorarsak, A'da "Nasıl yaptı?" B'de "Nasıl verdim?" D'de "Nasıl oluyor?" E'de "Nasıl hasretim?" sorularına cevap olmadığını görüyoruz. C'de ise "Nasıl halay çekiyor?" sorusuna "ağır ağır" cevabı geliyor. Öyleyse yükleme durum yönünden belirtilmiştir.

Cevap C

33. Seçenekleri incelediğimizde A'da "kendi için" şeklinde bir tamlama görüyoruz. Burada "kendi" sözü zamir görevinde kullanılmıştır ve ikinci şahıs ifade edecek biçimdedir; tamlayan sayılabilir. B ve C'de isim tamlaması yok. E'de "su sıkıntısı" belirtisiz isim tamlamasıdır ve tamlayanı vardır. D'de ise "kardeşi" sözü kullanılmış; Bunu "onun kardeşi" şeklinde söyleyebiliriz. Cümlede "onun" tamlayanı olmadığından "kardeşi" tamlananı; tamlayanı düşmüş bir isim tamlaması olarak kullanılmıştır.

Cevap D

34. A'da "severdi" yüklemindeki "idi" eylemi geniş zamanın hikayesi, yani bileşik zamanlı fiil yapmış. C'de eylem kullanılmamış. D'de "gibi" edatına gelen "idi" eylemi, onu bağlı olduğu söz öbeğiyle birlikte yükleme yapmış. E'de "deniz" ismi cümlede kullanılmayan ama anlamca var olan "-dir" eylemini almış. Bunların hiçbirisi zamir değil. B'de ise "sendin" yükleminde "idi" eylemi "sen" zamirine gelerek onu cümlede yükleme yapmış. Öyleyse istenen özellik bu cümlede vardır.

Cevap B

35. Altı çizili bölümü cevap olarak alabilmek için yükleme "Neyi bağlayabiliriz?" diye sormalıyız. Bu soru ise nesneyi bulmak için sorulur.

Cevap B

36. Seçeneklerdeki bileşik fiilleri bularak sorumuzu çözelim. A'da "mutlu olur", B'de "bahsetti", C'de "bir hal oldu", E'de "dalıveriyoruz" çekimli fiilleri bileşik fiildir. Bunlardan A, B ve C'dekiler yardımcı fiille yapılan fiillerdir. E'deki ise tezlilik fiilidir. D'ye baktığımızda "öğreniversin" tezlilik fiili, "seyredin" yardımcı eylemle yapılan bileşik fiildir. Yani iki tane bileşik fiil kullanılmıştır.

Cevap D

37. Küçültme eki dediğimiz "-cık" ekini alan sözcüklere bakalım. B'deki "gencecik" sözü çok genç; C'deki "küçücük" sözü çok küçük, D'deki "incecik" sözü çok ince; E'deki "adacık" sözü "küçük ada" anlamlarını taşıyor; yani küçültme eki, hepsinde kendi işlevinde kullanılmış. Ancak A'daki "bademcik" sözü, "küçük badem" anlamında değil, vücudun bir organının adıdır. Öyleyse ek, küçültme anlamından sıyrılmış ve bir varlığa ad olmuştur.

Cevap A

38. A'daki cümlede nesne yok. B'deki cümlelerin nesnesi "arkadaşımızı" sözüdür. Görüldüğü gibi sıfat tamlaması değil, C'deki cümlede nesne yok. D'deki cümlelerin nesnesi "Cumhuriyet dönemi edebiyatını öğrenmemizi" söz öbeği, bir sıfat tamlaması değildir. E'deki cümlelerin nesnesi "güzel şiirler" sözüdür ve bu bir sıfat tamlamasıdır.

Cevap E

39. Ünlem cümlesi, korku, öfke, seslenme, beğeni gibi duyguların ses tonuyla vurgulanarak belirtildiği cümlelerdir. Yargı, duygular da katılarak aktarılır. Buna göre A'da çocuğun yaramazlığı "ne kadar da" sözleriyle vurgulanarak, biraz da kızma duygusu katılarak anlatılmış. Yani ünlem cümlesidir. Diğerleri sadece bir haber aktaran yargı cümleleridir, duygu yoğunluğu taşımıyor.

Cevap A

40. "Bu" sözcüğü A'da dünya isminden önce gelmiş ve onun yerini bildirmiş. "Hangi dünya?" diye sordüğümüzda "bu dünya" diye cevap vermiş. Aynı özellik C, D, E'de de görülüyor. "Hangi eller?", "Hangi sevinç?", "Hangi merdivenler?" gibi sorulara "bu" sözcüğü cevap veriyor. Yani hepsinde sıfattır. B'de ise "taş" isminden önce gelen "bu" sözü sıfat gibi görülsede cümlelerin devamında bu sözün "Kâbe" isminin yerine geçtiğini yani zamir olduğunu görüyoruz.

Cevap B

41. Seçeneklere baktığımızda "ıpissız", "bembeyaz", "çirçiplak", "sımsıcak" sıfatlarının kurala uygun olduğunu, ancak, sapasağlam sıfatında uyumsuzluk olduğunu görüyoruz. Kurala göre "sapasağlam" olmalıydı.

Cevap E

42. Yükleme dışında herhangi bir ögenin ortak kullanıldığı cümleler sıralı - bağılı cümlelerdir. Bunlarda birden fazla yükleme bulunur. Bu yüklemelere nesne sorularını (neyi, kimi) sorarsak ortak nesne alıp almadıklarını bulabiliriz. Buna göre D'deki cümleye baktığımızda "Neyi yıkadı?" "Neyi kuruttu?" "Neyi ütüledi?" "Neyi yerine astı?" sorularına "gömleğini" nesnesi cevap vermektedir. Görüldüğü gibi dört yüklem de nesnesi aynıdır. A'da yüklemelerin nesneleri farklıdır; B'de hiçbir yükleme nesne almamıştır; C'de birinci cümle nesne almamış, ikincisi almıştır; E'de birinci cümle nesne almış, ikincisi almamıştır.

Cevap D

43. Ad takımı (isim tamlaması) arasına tamlananın sıfatının girmesi demek, tamlananın bir sıfat tamlaması olması demektir. A'daki "güneş gözlüğü" belirtisiz isim tamlamasıdır; zaten araya sıfat almaz. B'de tamlayan olan "gömleğinin" sözünün sıfatı vardır ancak tamlanan durumundaki "düşmesi" sözü sıfat almamıştır. C'de "ağacın pencereye değen dalları" tamlamasında "ağacın" tamlayan "pencereye değen dalları" tamlanıdır. "Pencereye değen" sıfatı "dal" ismini nitelemiştir. Yani tamlanan bir sıfat tamlamasıdır. D'deki "okul arkadaşı" belirtisiz isim tamlamasıdır. E'de ise isim tamlaması yoktur.

Cevap C

44. B'de göçün yapıldığı yerin diğer yerlerden daha çok, büyük merkezlerle doğru olduğu şeklinde bir karşılaştırma var. Bu karşılaştırmayı yapan "daha" sözü üstünlük bildiren bir belirteç. Zaten "çok" sözünün görevi ne olursa olsun "daha" daima onu derecelendiren bir zarf olarak kullanılmış olacaktır. A'daki büyük sözü de hızın üstünlüğünü bildiriyor gibi. Ancak orada "büyük" sözü hız isminin sıfatıdır ve "büyük bir hız" sıfat tamlamasına "ile" getirilerek, tamlama zarfı olmuştur. D'deki "ikinci" sözü de bir derece bildiriyor gibi. Ancak oradaki ikinci sözü de sıfattır. Çünkü biz cümleyi "... büyük ikinci kentimizdir." şeklinde de söyleyebiliriz. Oysa zarfların isimleri niteleyebilmesi mümkün değildir.

Cevap B

45. Bir cümlede yükleme en yakın olan öge en çok vurgulanan öğedir. Dolayısıyla zamanı vurgulamak için "dün" sözü yükleme en yakın yerde bulunmalıdır. Bu da (V) ile numaralanan yerdir.

Cevap E

46. Öge ortaklığı sıralı-bağılı cümlelerde görülür. Bu cümleler birden fazla yükleme olan cümlelerdir. Buna göre A'da "soğumuştur" yükleme, "hava" özne, "başlamıştı" yükleme "kar" öznedir. B'de "uzundu" ve "bitecek gibi değildi" yükleme, "yol" her ikisinin de öznesidir. C'de "geçmişti" yükleme "üç yıl" özne, "sormamıştı" yükleme "kimse" öznedir. D'de "soluk benizliydi" yükleme "O" özne, "vardı" yükleme "eski bir kasket" öznedir. E'de "yaşlı biriydi" yükleme "o" özne, "seviyordu" yükleme "herkes" öznedir. Görüldüğü gibi ortaklık sadece B'dedir.

Cevap B

47. Cümledeki nesneleri bulalım. A'nın yüklemi "bastırıyorum" dur; öznesi ise "ben", "Neyi bastırıyorum?" sorusuna "sevdamin avucu-nu" cevabı geliyor; başka nesne yok. B'de "sevmedim" yüklemimin öznesi "ben", nesnesi ise "seni" dir; yine bir tane. C'nin yüklemi "sevdim", öznesi "ben", nesnesi "seni"dir. D'nin yüklemi "içti", öznesi "gönlüm", nesnesi "neşeyi"dir. E'nin yüklemi "unutabilsem", öznesi "ben", nesnesi, seni, sesi-ni, gözlerinin rengini" dir. Yani üç nesne birbirine bağlanarak kullanılmış.

Cevap E

48. A'da "Bu sözü söylemiş olabileceğini" yan cümlecığinin, yüklem nesnesi olduğunu söyleyebiliriz. Yan cümlecik B, C, D'de do-laylı tümleç, E'de zarf tümleci görevindedir.

Cevap A

49. Cümleyi öğelerine ayıralım.

Genc yaşında öykü alanında isim yapmış

Özne

ve türün parlak örneklerini vermiş olan yazar,

Özne

kahramanlarını her gün karşılaşılabileceğimiz

Nesne Dolaylı Tümleç

kişiler arasından seçmiştir.

Yüklem

Cevap D

50. Cümleyi incelediğimizde, "Bihruz Bey" ögesinin özne, diğer tüm sözlerin yüklem olduğunu görüyoruz. Yüklem "genç" ismine bağlı sıfatlardan oluştuğundan ve bunların içinde "görmüş" sıfat-fiil bulunduğundan A doğrudur. "Yirmi üç yirmi dört" ve "bir" sıfatları belgisiz olduğundan B doğrudur. "Yarım yamalak" yakın anlamlı sözcüklerden oluşan bir ikileme olduğundan D; "öğrenim" sözü "öğrenmek" fiiline eklenen "-im" fiilden isim yapma ekiyle türediğinden E doğrudur. Ancak "gençtir" sözünde kullanılan ek, geçmiş zaman değil, ekeylemin geniş zamanıdır. Dolayısıyla C yanlıştır.

Cevap C

51. Ünlü kaybına uğrayan sözcük A'dadır.

sarı - ar - miş
isim isimden zaman
kökü fiil y. eki eki

Cevap A

52. Soruda yansımadan türeyen bir sözcük sorulmuş. "Yansıma sözcük", doğada duyulan seslerin taklit edilmesiyle, yani onlara benzer seslerle oluşturulur. Seçeneklere baktığımızda bu tür bir sözcüğün D'de kullanıldığını görüyoruz. "şırıltısından" sözcüğünde "şırıltı" sözü yansımadır. "-tı" eki bu sözcükten bir isim türetmiştir.

Cevap D

53. Örnek cümleye baktığımızda "kalktılar" yüklemi geçişsiz, etken bir fiildir. Buna göre A'daki "durdu" yüklemi nesne almadığı yani "neyi, kimi" sorularına cevap vermediği için geçişsiz; durma işini arabanın kendisi yaptığı için etken bir fiildir. Örnek cümleyle aynı. B'deki "astı" yüklemi "tabloyu" nesnesini aldığı için geçişli; asma işini öznenin kendisi yaptığı için etkindir. C'deki "yerleştirdi" yüklemi de "kitapları" nesnesini aldığı için geçişli, işi öznenin kendisi yaptığı için etkindir. D ve E'deki yüklemelerin de incelendiğinde geçişli ve etken oldukları görülür. Öyleyse "geçişsiz" olan A'nın yüklemi çatı bakımından farklıdır.

Cevap A

54. Bağlacın anlamıyla ilgili bir soru. "De" bağlacı A, C, D seçeneklerinde "ancak" anlamına gelerek birbiriyle olumsuz anlam veren durumları birbirine bağlamış. B'de "bile" anlamına gelmiş ve kesinlikle yapılmayacak bir durumu anlatmış. E'de ise "ben de" diyerek kendisinden başka görenlerin olduğunu da belirtmiş. Burdaki "eşitlik, gibilik"ten kasıt "görme" eyleminin yapılması bakımından aynı seviyede olma, birbirine benzemektir. E açıklamaya uygundur.

Cevap E

55. B'de "sevmiyorum" yüklemi şimdiki zamanla çekimlenmiş. Eylem "sabahları" yani "her sabah" yapıyor; öyleyse geniş zaman bildiriyor. Dolayısıyla şimdiki zaman, geniş zaman bildirecek biçimde kullanılmış. Buna anlam kayması diyoruz. B'de anlam kayması yapılmıştır.

Cevap B

56. D'deki "sıcaklar" sözünde "sıcak" gibi sıfat olabilecek bir sözcüğe "-lar" çekim (çoğul) eki getirilmiş ve böylece "sıcak" sözü adlaşmıştır. Yalnız burada bir sıfatın adlaşmasının illa ki çekim eki almasına bağlı olduğunu da düşünmeyelim. Bu cümlede "-lar" çoğul eki almasa da "sıcak" sözü ad olarak kullanılabilir.

Cevap D

57. I. cümlede "çekerdik", II. cümlede "kaldık" ve "gitti", III. cümlede "çobandık" "su (idik)", IV. cümlede "okuyor" yüklemlerinin olduğunu görüyoruz. Yani II. ve III. cümlelerde birden fazla yüklem, yani birden fazla yargı vardır. Öyleyse cevap II. ve III.'dür.

Cevap C

58. Seçeneklerdeki sözcük türlerinin örneklerini inceleyelim. "Anlaşılabilir" sözü bileşik fiildir; "koylayca" sözü zarf; "ya da", "ve" sözcükleri bağlaçtır; "bir" sözü belgisiz sıfattır. Görüldüğü gibi cümlede edat görevinde bir sözcük yoktur.

Cevap C

59. A'da "nerden" sorusunu görüyoruz. Bu söz sesin geldiği yerin, yerine geçmiş. Yani "denizden", "adadan" gibi bir yeri soruyor. Öyleyse zamirdir. B'de "hangi" sorusu zincir vuracak kişiyi soruyor. Ancak bunu ismin yerine geçerek sormamış. Önce "çılğın" sözü, aslında sıfatken, ismin yerine kullanılarak adlaşmış sıfat olmuş; daha sonra "hangi" sıfatı adlaşmış sığa bağı olarak soru sormuş. Yani adlaşmış sıfatın, sıfatı olarak kullanılmış. Aslında sıfatlar, başka bir sıfat tarafından nitelenemez ya da belirtilemez. Bundan adlaşmış sıfatın isme yakın bir sözcük özelliği gösterdiğini söyleyebiliriz. C'de "kim" sorusu var; bu sözcük her zaman zamirdir. D'de soru anlamı "mi" soru ekiyle, E'de "nasıl" zarfıyla sağlanmış.

Cevap B

60. Cümlelerin öznelerini bulalım. A'da "uçmayan ne" sorusuna "kuş"; B'de "sermaye olan ne" sorusuna "akıl"; C'de "silkilmeyen ne" sorusuna "ceviz"; E'de "insanın aynası olan ne" sorusuna "iş" özneleri cevap veriyor ve hepsi tek sözcük; ancak D'deki "bakmayan kim" sorusuna "atına bakan" öznesi cevap veriyor. Bu, iki sözcükten oluştuğundan bir söz öbeğidir.

Cevap D

61. Kişi adlı (zamiri), "Ben, sen, o, biz, siz, onlar" sözcükleridir. Biz nesneleri bularak bunların zamir olup olmadıklarına bakalım. A'da nesne "onu" sözüdür, görüldüğü gibi bu aynı zamanda kişi zamiridir de. Diğerlerine de kısaca bakacak olursak C ve D'de nesnenin olmadığını; E'de "kararımı" ögesinin isim olan bir nesne olduğunu, B'de "nereye gittiğini" nesnesinin fiilimsiden oluştuğunu söyleyebiliriz.

Cevap A

62. A'da "sevgidir" C'de "atılımdır", D'de "anlamdır" sözleri yüklemi oluşturan isimlerdir ve hepsi "-dır" ekeylemine almıştır. B'de "sığmaz" yüklemidir. Dolayısıyla yüklemi vardır cümlelerin. E'de ise "uzak" yüklem olabilir; ancak isim soylu olan bu sözcük ekeylem almamıştır. Dolayısıyla eksiltii bir cümle olmuştur.

Cevap E

63. I. cümlede "görürsünüz" sözünün cümlelerin yüklemi olduğunu ve "geçer geçmez" sözünün de bağ-fiil, "değiştğini" sözünün sıfat-fiil, yani fiilimsi olduğunu görürüz. Yüklem bir ögesi durumunda bulunan fiilimsiler yan cümlecik yapar ve bu cümleler de yapıcı bileşik olur. Dolayısıyla I. cümle bileşiktir. Diğer cümlelerde tek bir yüklem olduğundan ve cümle içinde herhangi bir fiilimsi bulunmadığından, hepsi basit cümledir. Sonuçta I. cümle diğerlerinden farklıdır.

Cevap A

64. Cümleyi ögelerine ayırırsak cevap ortaya çıkar.

Tarihsel geçmiş ve doğal olanakları çok

Özne

zengin olan Kütahya, yüzyıllar boyu çinilili-

Zarf Tümlecik

ğimizi temsil ederek, Türk sanat tarihindeki

Nesne

şerefli yerini almıştır.

Yüklem

Cevap D

65. Cümlelerin yüklemi "özel bir yetenek değildir" söz öbeğidir. Yüklem çekimli bir fiil olmayıp isim soylu bir sözcük olduğundan ve ekeylemin geniş zamanıyla yüklem haline geldiğinden cümle, isim cümlesidir. Sonda "değil" olumsuzluk edatı kullanıldığından anlamca olumsuz bir cümledir. Öyleyse A söylenebilir. "Etkili", "konuşma", "yetenek" sözcüklerinde altı çizili ekler yapım eki olduğundan B de söylenebilir. "Özel bir yetenek değildir" yüklem olduğuna göre D de söylenebilir. Ancak E söylenemez. Çünkü sıralı cümlelerde en az iki yüklem bulunur; bir başka deyişle iki ayrı cümle anlamca bağı olarak kullanılır. Bu cümlede ise tek yüklem vardır. Dolayısıyla E seçeneği doğru değildir.

Cevap E

66. Cümlelerde soru anlamını sağlayan sözcüklerin yerine sözcükler getirirsek hangisinin zamir olduğu ortaya çıkar. A'da "ne zaman" sözü eylemin zamanını sorduğundan zarftır; C'de "mi" soru eki soru anlamını sağlamış; D'de "kaçıncı" sorusu "kat" isminin yerini sorduğundan soru sıfatıdır. E'de yine "mi" soru eki zaman sormuş. B'de ise "kim" sözü "tabağı koyan kişi"nin yerine geçtiğinden, o kişinin ismini karşılayan zamir olmuş.

Cevap B

67. "Artık" sözü A'da "şimdi" anlamında yani zarf olarak; B'de "su" sözcüğünün sıfatı olarak; D'de "bundan sonra" anlamında zarf olarak; E'de yine zaman anlamı vererek zarf görevinde kullanılmıştır. C'de "yemek artıkları" sözünde artık "geriye kalan parçaları" ifade eden bir ad olarak kullanılmıştır.

Cevap C

68. Cümlelerin anlamını durum bakımından tamamlama, yükleme sorulan "nasıl" sorusuna cevap verme demektir. "Nasıl dinliyorduk?" diye sorarsak "sessizce" cevabı gelir. Öyleyse cümle durum bakımından tamamlanmıştır. Yani cümlede "durum zarfı" kullanılmıştır. Diğer cümlelerde böyle bir durum yoktur.

Cevap A

69. Sözcüklerin eklerini gösterelim:

<u>Dost</u> İsim kökü	-	<u>luk</u> , İsimden İsim yapım eki	-	<u>dal</u> Fıll kökü	-	<u>ga</u> Fılliden İsim yapım eki
<u>kapi</u> İsim kökü	-	<u>da</u> , İsim çekim eki	-	<u>sokak</u> İsim kökü	-	<u>lar</u> İsim çekim eki
<u>İnat</u> İsim kökü	-	<u>çı</u> İsimden İsim yapım eki	-	<u>iar</u> İsim çekim eki	-	

Görüldüğü gibi "İnatçılar" sözcüğünde her iki tür ek de vardır.

Cevap E

70. "Nesne", yükleme özneyi bulduktan sonra "neyi, kimi, ne" sorularının sorulmasıyla bulunur. A'da "Neyi almıştı?" "en son çıkan yayınları", B'de "Neyi söyledi?" "istediğimiz parayı veremeyeceğini"; C'de "Kimi kutladı?" "onu"; E'de "Neyi bilmiyoruz?" "Onun bu konuda ne düşündüğünü" soru cevapları nesnenin varlığını gösterir. D'de "tatsız geçti" yüklemi ise nesne almamıştır.

Cevap D

71. "Yüklemine göre" sorusu, yüklem görevindeki sözcüğün çekimlenmiş bir fiil olup olmasını sorar. Çekimlenmiş bir fiilse fiil cümlesi, değilse isim cümlesi olur. A'da "odur" yüklemi "o" zamlarının ekeylemi almasıyla yüklem olmuştur. Çekimli bir fiil değildir. Yani isim cümlesidir. "İster", "alınmaz", "bilmez", "artar" yüklemeleri ise geniş zamanla çekimlenmiş fiillerdir. Farklı olan A'daki cümlelerin yüklemidir.

Cevap A

72. "İle" sözü hem bağlaç hem edat olarak kullanılan bir sözcüktür. Cümlede "ile" sözünün (ya da -le, -la'nın) olduğu yere "ve" bağlacını getirdiğimizde cümlelerin anlamında bir bozulma olmuyorsa oradaki ile bağlaçtır. Seçenekleri denediğimizde "gazete ve dergi göturdüm", şeklinde söylenebilen "ile" sözü bağlaç görevindedir. Diğer cümlelerde edat olarak kullanılmıştır.

Cevap E

73. "Kök", sözcüğün anlamlı en küçük parçasıdır. Kök halinde bulunan sözcüklere yapım eki dediğimiz ekler getirilerek başka anlamlı sözcükler türetilir. Elbette türeyen sözcüğün anlamca kökle bir ilgisi de olacaktır. Seçeneklere baktığımızda, "pişirmişlerdi" yüklemine kökü "pişmek", "tutulmuştu" yüklemine kökü "tutmak", "doldurmuştu" yüklemine kökü "dolmak", "boğuşuyordu" yüklemine kökü "boğmak" sözcükleridir. Bu sözcüklerin kökleri fiildir. Oysa C'deki "sulamışlardı" yüklemine kökü "su" ismidir. Dolayısıyla diğer yüklemelerin köklerinden farklıdır.

Cevap C

74. Cümleyi öğelerine ayırırım.

Orhan Veli'yi bütün yönleriyle tanıtan bu
Nesne

oyunu , sanatçı gazeteci , öğrenci, öğretmen
Özne

her kesimden pek çok insan hayranlıkla
Özne Zarf
Tümleci

izledi.
Yüklem

Cevap A

75. Zarf, fiillerin zamanını, durumunu, miktarını bildiren, bu özellikleri soru yoluyla karşılayan ya da sıfat, zarf ve adlaşmış sıfatların derecelerini bildiren sözcük türüdür. Buna göre, D'deki cümlemin yüklemine "nasıl" sorusunu sorarsak, fiil olan bu sözcüğü durum yönünden niteleyen "güle oynaya" ikilemesini görürüz. Bu, zarf demektir. Diğer seçeneklerde "göz, İngilizce, ter, soru" isimlerinin nasıl olduğunu bildiren ikilemelerin sıfat görevinde kullanıldığını görürüz.

Cevap D

76. "Şimdiki zamanın rivayeti" demek, şimdiki zamanla çekimlenmiş bir fiile "imiş" ekinin eklenmesi demektir. Buna göre E'deki "geçiyormuş" yüklemine buna uyduğunu söyleyebiliriz. Bunu daha açık gösterelim:

(geç - (i) yor - muş (imiş)).
fiil Şimdiki Rivayet
Zaman

Cevap E

77. Nesne, cümlede yükleme, özneyi bulduktan sonra sorulan "neyi, kimi, ne" sorularıyla bulunur. Seçeneklere baktığımızda A'daki "nasıl" sorusunun zarfı, mi soru ekiyle sorulan "neyle" anlamındaki sorunun edat tümlecini, (bazı kaynaklara göre buna zarf da denir) "ne zaman" sorusunun zarfı, "kiminle" sorusunun yine edat tümlecini sorduğunu görürüz. C' deki "kimi" sorusu ise nesneyi bulmak için sorulmuştur.

78. Ekeylem, çekimlenmiş fiil dışındaki sözcüklere gelerek onları cümlede yüklem olarak kullandıran, "idi, imiş, ise" ve ek halinde kullanılan şimdiki zaman çekimleri bulunan eylemdir. Ayrıca çekimlenmiş fiillere gelerek onları hikaye (idi), rivayet (imiş), şart (ise) bileşik çekimleri yapar. Seçeneklere baktığımızda, geniş idi, yok (tur), sensin; olacak -mış sözcüklerinde altı çizili kısımların ekeylem olduğunu görüyoruz. Ancak soruda sıfatın ekeylem alması sorulmuş; buna göre evin niteliğini bildiren "geniş" sözcüğünün doğru cevabı oluşturduğu söylenebilir.

Cevap B

79. A'da isim tamlaması yok; B'de "fen dersleri" belirtisiz isim tamlamasıdır. Araya sözcük girmemiş; C'de "Ankara'nın semtleri" belirtili isim tamlamasıdır, "adını yeni duyduğum" söz öbeği "semt" isminin sıfatı olarak kullanılmıştır. Yani tamlayan ve tamlanan arasına sözcükler girmiştir. D'de isim tamlaması yok, E'de "Türkçe kitabı" belirtisiz isim tamlamasıdır; araya sözcük girmemiştir.

Cevap C

facebook:

Kpss Kaynak Arı İvi

Kpss D:Kıbrıs Arı İvi

80. Bileşik zamanlı fiil, bir fiilin birden fazla kip eki almasıdır. Bu, çekimli bir fiilin ekfiilin idi, imiş, ise şekillerini almasıyla yapılır. Çekimli bir fiilden sonra idi gelirse hikaye, imiş gelirse rivayet, ise gelirse şart bileşik zamanı oluşur. Buna göre cümleleri incelediğimizde dördüncü cümledeki "koşuyordu", son cümledeki "tanıyordu" fiillerinin şimdiki zamanın hikayesiyle çekimlendiğini görürüz.

Cevap B

81. Niteleme sıfatı varlığın yapısal özelliklerini, belirtme sıfatı ise diğer varlıklarla ilişkileri sonucunda aldığı özellikleri gösterir. Buna göre A'ya baktığımızda "kişi" isminin sıfatlarında bu iki durumu görüyoruz. "Orta yaşlı" niteleme sıfatı "bir" belgisiz sıfat yani belirtme sıfatıdır. B ve C'de sadece niteleme sıfatı var. D'de "o" işaret sıfatı, "çift" sayı sıfatı, "dar" niteleme sıfatıdır; ancak bunlar farklı isimlerin sıfatlarıdır. E'de "her" belgisiz sıfat "asık" niteleme sıfatıdır. Bunlar da farklı isimlerin sıfatlarıdır.

Cevap A

82. Örnek cümleyi öğelerine ayırılım:

Ülkenin günlük siyasal olaylarını ve toplumsal
Nesne
bozukluklarını, eleştirel bir yaklaşımla ve etkileyici
Nesne Zarf Tümlacı
bir biçimde yansıtır.
Z. Tümlacı Yüklem

Cevap D

83. Örnek cümleyi öğelerine ayırılım:

İçeriye ellerinde kameralarıyla genç, orta yaşlı,
D.T Z.T Özne
kadınlı erkekli bir grup gazeteci girdi.
Özne Y.
Bu öge sıralanışını E'de görmekteyiz.
Düzenlenen seminere, kullanacakları aletlerle birlik-
D.T Z.T
te ise yeni başlayan arkadaşlarımız katılacak.
Özne Yüklem

Cevap E

84. Örnek cümledeki "yaşça" "yaş bakımından" demektir. Aynı ek cümleye A'da yavaş bir şekilde, B'de gönlüne göre, C'de çok fazla, E'de uzun süre anlamını katmıştır. D'de ise bilgi bakımından anlamına gelerek örnek cümledeki anlamıyla kullanılmıştır.

Cevap D

85. Belirtili nesne, yüklem sorulan neyi, kimi sorularına cevap verir. Buna göre C'ye baktığımızda "neyi anlatmıştır?" sorusuna "olayları" cevabı gelir. Bu belirtili nesnedir.

Cevap C

86. Adlaşmış sıfat, niteleme sıfatının ad yerine kullanılmasıdır. D'ye baktığımızda "sınıfın çalışkanı" sözünde "çalışkan" sözcüğünün adlaşmış sıfat olduğunu görüyoruz; çünkü "çalışkan öğrenci" şeklinde sıfat olan bu sözcük "öğrenci" ismi düşününce onun yerine geçmiş ve adlaşmış sıfat olmuştur. Ancak burada sıfat olabilen her sözün adlaşmış sıfat olmadığına dikkat etmeliyiz. Çünkü C'deki yönetici sözcüğü de gerektiğinde sıfat olabilir. Ancak bu, bir niteleme sıfatı değil, meslek ismidir. Dolayısıyla adlaşmış sıfat olamaz.

Cevap D

87. Cümleyi öğelerine ayırılım.

Nice zehirli madde içeren sigara, kalp ve damar
Özne
tıkanıklığı gibi pek çok hastalığa yol acar.
Dolaylı tümlaç Yüklem

Cevap E

88. A'da "sınava girecekleri" yan cümlecigi belirtili nesne, "sabahları bir süre yürümek" yan cümlecigi özne, "müşteri gelince" yan cümlecigi zarf tümlacı, "her ay bir kitap okumayı" yan cümlecigi belirtili nesne, "okulunu bitirince" yan cümlecigi zarf tümlacıdır.

Cevap B

89. Cümleleri incelediğimizde birinci cümle, yüklem sonda kullanılmadığı için devrik, "simge" ismine bağlı söz öbeğinin yani isim tamlamasının yüklem olmasından dolayı isim cümlesi olduğunu; ikinci cümle, yüklemi çekimli bir fiil olduğu için, fiil cümlesi "yaklaştıkça" sözünün fiilimsi olmasından dolayı bileşik cümle olduğunu söyleyebiliriz. Birden fazla yüklemi bulunan bir cümle bulunmadığından parçada sıralı cümlelerin örneği yoktur.

Cevap A

90. Cümlede yan cümlecğin sayısı fiilimsi sayısı demektir. Buna göre "bozkırlaşan", "ormanlaştırmak", "güzelleştirmek", "zenginleştirmek" sözcükleri fiilimsidir; dolayısıyla cümlede dört yan cümlecik vardır.

Cevap C

91. Sözcükleri ekine köküne ayırarak gösterelim:

Çağ - daş
İsim İsim
kökü yapım
eki

Ün - lû
İsim İsim
kökü yapım
eki

Kork - u - lu
Fiil İsim İsim
kökü yapım yapım
eki eki

Dakika - lar
İsim İsim
kökü çekim
eki

Yaş - a - di - m
İsim Fiil Fiil
kökü yapım çekim çekim
eki eki eki

Cevap C

92. Soruda iki kavram üzerinde durulmuş. Hem sözcük türü hem cümle ögesi sorulmuş. Seçeneklerde sadece E'de belgisiz zamir (hepsi) vardır. Bu da yükleme sorulan "Neyi aldım?" sorusuna cevap veren "bunların hepsini" nesnesinin içinde bulunmaktadır.

Cevap E

93. Cümleyi öğelerine ayırarak gösterelim:

Kişi içinde yaşadığı toplumun değer yargıları
Nesne Özne

biçimlendirir.

Yüklem

Cevap B

94. Bitmemiş cümle yüklemi olmayan cümle demektir. Buna göre A'daki dizelere baktığımızda yüklem olmadığını, "vardı" gibi bir yükleme ihtiyacı olduğunu görüyoruz. B'de "deniyordu"; C'de "uğraşma, yazamazsın"; D'de "söylemedi"; E'de "soruldu" yüklem görevindeki sözlerdir.

Cevap A

95. Geçişsiz fiil nesne almayan fiildir. Bu, yükleme sorulan "Neyi, kimi" sorularına cevap vermez. Buna göre cümleleri incelediğimizde I. cümlemin yüklemine geçişsiz olduğunu görürüz. Bu yüklem "Neyi oturdu, kimi oturdu?" sorularına cevap vermez.

Cevap A

96. Arasöz cümle içinde bir öğeyi açıklayan ya da cümlemin geneli üzerinde açıklamada bulunan, iki virgül arasında verilen sözlerdir. Buna göre D'de arasöz vardır. "Fabilerin unutulmaz yaratıcısı" sözü La Fontaine'in açıklayıcı unsurudur.

Cevap D

97. Altı çizili sözcükleri incelediğimizde A'daki "azgın" sözcüğünün "dalgalı" isminin sıfatı, "ölün" sözcüğünün "ışık" isminin, "dolgun" sözcüğünün "yüz" isminin "suskun" sözcüğünün "çocuk" isminin sıfatı olduğunu görüyoruz. Hepsisi de isme sorulan "nasıl" sorusuna cevap veriyor. Ancak C'deki "sürgün" sözcüğü, "yer" ismine sorulan "nasıl" sorusuna cevap vermez. Dolayısıyla sıfat değildir. "Sürgün" sözü burada isim olarak kullanılmıştır.

Cevap C

98. Cümlede "şiiirdeki ustalığın gizleridir" söz öbeği tamlama olduğu için ayrılmayacağından yüklem olur. Diğer söz öbeği ise, "şiiirdeki ustalığın gizleri olan nedir?" sorusuna cevap verdiği için özne olur.

Cevap E

99. Cümleyi öğelerine ayırarak cevabı bulalım.

Yazar, çocukluk günlerine ait acı ve tatlı nice
Özne Nesne

anısını okurlarına anlatır.
Dolaylı tümleş Yüklem

B seçeneğini öğelerine ayırdığımızda aynı dizilişi görürüz :

Okur, duyduklarını, düşündüklerini, eleştirme-
Özne Nesne

yi gerekli gördüğü kimi konuları bu yazarın
Nesne Dolaylı tümleş

eserinde bulur.
Yüklem

Cevap B

100. Ekeylemin 3. tekil kişi eki "-dır" ekidir. Bu ek sadece D'de yoktur. Burada "bir başka güzelliği" yüklemi "-dir" ekini almamıştır.

Cevap D

101. Seçenekleri inceleyelim. B'de "uğsuz bucaksız düzlükler" sıfat tamlaması, C'de "baş karlı dağlar" sıfat tamlaması, D'de "pınar başlan, ırmak boylan" isim tamlaması, E'de "keçi kılı" isim tamlamasıdır. A'da ise "Rumeli" sözcüğü gerçekte isim tamlamasının kaynaşması yoluyla oluşmuştur. Ancak bileşik sözcüğü meydana getiren söz öbekleri bu özelliğini kaybeder ve tek bir sözcük olarak değerlendirilir.

Cevap A

102. Fiilimsi, fiillerden türeyen ancak bir fiil gibi çekimlenemeyen, "-ma-, -me-" ekiyle olumsuz yapılabilen sözcüklerdir. Buna göre sözcükleri incelediğimizde III. sözcüğün fiilimsi olmadığını söyleyebiliriz. Çünkü bu sözcük olumsuz yapılamaz.

Cevap C

- 103.** Yüklem görevinde bulunan "vardır" sözü eylem almış bir ad olduğundan, cümle ad cümlesidir (A). "Oluşan, taşınması, geçiş, olması" sözcükleri eylemsi olduğundan B; "Oğuz Destanı'nın birçok özelliği" ad tamlamasında "birçok" sıfatı, "...geçiş aşamasının karakteristik bir özelliği" ad tamlamasında "karakteristik" sıfatı tamlanandan önce geldiğinden C; "Dede Korkut, Oğuz Destanı" gibi özel adlar; hikaye, özellik, örnek gibi birçok cins adı kullanıldığından E parça için söylenebilir. Cümlede nesne kullanılmadığından D'de söylenen yargı yanlıştır.

Cevap D

- 104.** Bağlaç olarak kullanılan "ile" sözcüğü cümlede eş görevli sözcük ve söz öbeklerini birbirine bağlar. Bu yönüyle cümleye "ve" sözcüğünün kattığı anlamı katar. Bu yüzden "ile" gördüğümüz yere "ve" sözcüğünü koyduğumuzda cümlelerin anlamında herhangi bir değişim olmazsa oradaki "ile" bağlaçtır. Buna göre seçeneklere baktığımızda C'deki "ile" nin bağlaç olmadığını görürüz. Buradaki "ile" edattır.

Cevap C

- 105.** Seçenekleri incelediğimizde D'deki cümlelerin iki öğeli olduğunu görüyoruz. Bu cümlede "hari harıl çalışan bir kimyacı" söz öbeği sıfat tamlaması olduğu için, olduğu gibi yüklemidir. "Toprak" sözcüğü ise özne görevindedir.

Cevap D

- 106.** Önce örnek cümleyi öğelerine ayıralım:

Sabah olunca güneşin ilk ışıkları dağların doruklarını

Zarf Tümleci Özne Belirtili Nesne

aydınlattı.

Yüklem

Seçenekleri incelediğimizde aynı öğelerin aynı dizilişin E'de olduğunu görüyoruz.

İki saat sonra su depoyu doldurur.

Zarf Tümleci Özne Nesne Yüklem

Cevap E

- 107.** Bir varlığın neye ait olduğunu bildiren ek iyelik ekidir. Bu eki alan sözcük "kimin, neyin" sorularına cevap verir. Buna göre numaralanmış sözcüklere baktığımızda III numaralı sözcüğün iyelik eki aldığını görürüz. "Neyin kalesi?" sorusuna onun, yani kasabanın kalesi cevabı gelir. Öyleyse "-si" eki kalenin neye ait olduğunu bildir-mektedir.

Cevap C

- 108.** Sözcüklerin önce köklerini bulup daha sonra bunların türlerine bakmak gerekir. Kök, sözcüğün baştan en anlamlı kısmıdır. Buna göre baktığımızda I. sözcüğün kökü "kazmak", II. sözcüğün kökü "bulmak", IV. sözcüğün kökü "geçmek", V. sözcüğün kökü "aşmak" fiilleridir. III. sözcüğün kökü ise "av" ismi olduğundan bu sözcüğün kökü tür yönüyle diğerlerinden farklıdır.

Cevap C

- 109.** Birden çok yapım eki "örtülü" sözcüğünde kullanılmıştır. Bu kelime "ört-ül-ü" şeklinde eklerine ayrılabilir. Ayrılan eklerin ikisi de yapım ekidir. Diğer kelimelerde birer yapım eki ve çekim ekleri kullanılmıştır.

Cevap E

- 110.** Tamlananın tamlayandan önce söylenmesi, tamlayanla tamlananın yer değiştirmesi demektir. Böyle bir kullanım D'de yapılmıştır. "Pencerelerin camları" tamlamasında tamlanan olan "camları" sözü tamlayan olan "pencereleri" sözünden önce söylenmiştir.

Cevap D

- 111.** Öğelerin sıralanışı yönünden benzerlik göstermek öğeleri yönünden de benzer olmayı gerektirir. Buna göre cümleleri incelediğimizde I., II. ve IV. cümlelerin özdeş olduğunu görürüz. Her üç cümle de sırasıyla "zarf tümleci, özne, yüklem" şeklinde sıralanmıştır.

Cevap A

- 112.** II. cümlede "Çiçeklerine" sözcüğünün başına hem "senin" hem "onun" kişi zamirlerini getirebiliriz. III. cümlede "Kalemlerini" sözcüğünün başına da "senin" veya "onun" kişi zamirlerini getirebiliriz.

Cevap O

- 113.** Türemiş sıfatın olduğu seçenek soruluyor. E seçeneğinde "işleyen" sözcüğü "demir" ismini tamamladığı için sıfattır. Yapısını incelediğimizde "işle-" fiilinin gövdesine "-en" yapım eki getirilerek türemiş sıfat yapılmıştır. "işleyen" sıfatı soruda verilen açıklamaya uygun bir sıfattır.

Cevap E

- 114.** D seçeneğinde özneyi bulmak için "Yağan ne?" diye sordumuzda "Yağmur" cevabını alırsınız. "Yağmur" sözcüğü bu cümlelerin öznesidir. "mi" soru eki kendinden önceki öğeyi buldurur. Bu cümlede "mi" soru ekinden önce, özne olan "Yağmur" sözcüğü gelmiştir. O halde bu cümlede soru özneyi bulmaya yöneliktir.

Cevap D

115. Seçeneklere baktığımızda, A, B, D, E seçenekleri sadece yüklemden oluşmaktadır. Yani bu seçeneklerdeki cümleler bir tane öğeden oluşmaktadır. C'deki cümle ise üç öğeden oluşmaktadır: (Bütün gün-zarf tümlecisi; kitaplarıyla-zarf tümlecisi, baş başaydı-yüklem).

Cevap C

116. Parçada "Kırılacak gibi büküleni de, usulca eğileni de var." cümlesi isim cümlesi; "Belli ki rüzgâr var, başaklar eğilmiş." cümlesi sıralı; "Dimdik duran başak görünmüyor hiç." cümlesi bileşik cümledir. O halde A, C, D, E seçeneklerinin parçada örneği vardır. Ancak parçada eksiltili cümle yer almamaktadır.

Cevap B

117. "Zor" sözcüğü A'da "işlerini", B'de "çalışmanın", D'de "meslek", E'de "günler" ismini nitelediği için sıfattır. C'de ise "yürümek" fiilini tamladığı için zarf türünde kullanılmıştır.

Cevap C

118. Örnek cümleyi incelersek, yüklem olan "güç" sözcüğü isim soylu olduğu için cümle, ad cümlesidir. "Yeryüzü" bileşik sözcüktür. "bulmak" adeylemdir. "bir" sözcüğü belgisiz sıfat görevinde kullanılmıştır. Ancak cümlede bağlaca yer verilmemiştir.

Cevap E

119. Seçeneklere baktığımızda, A'daki cümlelerin özne ve yüklemden oluştuğunu görüyoruz.

Yazınsal türlerin birbirine benzeyen ve birbirinden ayrılan yönlerini belirlemek zordur.

Özne

Yüklem

Cevap A

120. Örnek cümlelerin öğelerini bulalım:

Ozan, düşünceyi duygu haline dönüştürünceye

Özne

Nesne

Zarf tümlecisi

kadar yoğunur.

Yüklem

Seçenekleri incelediğimizde, D'deki cümlelerin, öğelerinin sıralanışı yönünden örnek cümleyle aynı olduğunu görüyoruz.

Her çağ, kendi şiirini, ikinci bir dil yaratarak

Özne

Nesne

Zarf tümlecisi

oluşturur.

Yüklem

Cevap D

121. Örnek cümlede boş bırakılan bölüme D'de verilenleri getirdiğimizde cümlelerin öğeleri, özne, zarf tümlecisi, dolaylı tümleç, nesne, yüklem şeklinde sıralanır. Cümlelerin öğelerini bulacak olursak,

Ünlü yazar, söyleyişimiz sırasında, bana

Özne

Zarf tümlecisi

D. tümleç

bugünlere nasıl geldiğini anlattı.

Nesne

Yüklem

Cevap D

122. Yan cümlecikleri, çoğunlukla fiillimsiler oluşturur. Dolayısıyla fiillimsi ya da fiilimsinin içinde yer aldığı söz grubu yan cümledir. Seçenekleri incelediğimizde, A'da "Havaların düzelmesini" sözü yan cümleciktir, çünkü "düzelmelerini" sözcüğü fiillimsidir. Yükleme nesneyi bulmak için "Neyi bekliyorlarmış?" sorusunu yönelttiğimizde "Havaların düzelmesini" cevabını alırız. O halde yan cümlecik temel cümlecikğin belirtili nesnesi görevindedir.

Cevap A

123. Örnek cümlelerin yüklemi olan "söylenmek" fiili "-n" çatı ekini almıştır. O halde cümle özne-yüklem ilişkisine göre değerlendirilmelidir. Örnek cümlelerin öznesi ise "Anneleri" sözcüğüdür. "Söylenmek" eylemini gerçekleştiren de, bu eylemden etkilenen de "Anneleri"dir. Dolayısıyla "söylenmek" dönüşlü çatılı bir fiildir. Seçenekleri incelediğimizde, C'deki "-n" çatı ekini alan "sevinmek" fiilinin dönüşlü olduğunu görüyoruz. "Sevinmek" eylemini gerçekleştiren ve bu eylemden etkilenen "o" öznesidir.

Cevap C

124. Örnek cümle için, "eğitmeyi, amaçlayan" sözcükleri fiillimsi olduğundan A, "bu yazar, çağdaş uygarlık" sözleri sıfat tamlası olduğundan B, "İnsanlar eğitmeyi amaçlayan bu yazarın öykü ve romanlar yazarak ulaşmaya çalıştığı nokta" söz grubu özne olduğundan C, "ve" sözcüğü bağlaç olduğundan D söylenebilir. Ancak cümlede ilgeçlere (edat) yer verilmemiştir.

Cevap E

125. Seçenekleri incelediğimizde A'da verilen bilginin yanlış olduğu görülmektedir. I. cümle iki cümleden oluşmaktadır. Yüklem olan "işitmiş-tik" ve "görmemiştik" yüklemleri sonda yer almaktadır. O halde bunlar devrik cümle değil, kurallı cümledir.

Cevap A

126. Örnek cümleyi inceleyelim. "kadar" sözcüğü ilgeçtir, "gelen" sözcüğü sıfat-fiildir. "zaman zaman" ikilemesi zarf tümlecı görevindedir. "bir" sözcüğü ise belgisiz sıfattır. Buna göre örnek cümleyle ilgili A, B, D, E'de verilen yargılar doğrudur. Ancak "anlatılıyor" yüklemi etken değil, edilgen çatılıdır. O halde C'de belirtilen yargı yanlıştır.

Cevap C

127. Dizelerdeki "Yediveren, Atatürk" sözcükleri bileşik sözcüktür. "açardı, yaşardı, ağardı" sözcükleri çekimli fiildir. "Buğday tarlası" ad tamlamasıdır. "vardı (var i-di)" sözcüğü, ekeylem almış bir yüklemidir. Ama dizelerde bağlaç kullanılmamıştır.

Cevap D

128. Soruda yer-yön belirtecının tamlayan olduğu seçenek istenmiş. A'da "Dışannın gürültüsü" isim tamlamasında, tamlayan durumundaki "Dışarı" yer yön belirteci "-nın" tamlayan ekini alarak adlaşmıştır.

Cevap A

129. Seçeneklerde verilen sözcükleri parçada inceleyelim. A'da "dikilecek" sözcüğü parçada "dikilecek çamların" biçiminde kullanıldığından sıfat-fiildir ve sıfat görevindedir. B'de "konmuş" sözcüğü, "konmuş bir serçe" biçiminde kullanıldığından sıfat-fiildir ve sıfat görevindedir. D'de "örselenmiş" sözcüğü, "örselenmiş tüylelerini" biçiminde kullanıldığından sıfat-fiildir ve sıfat görevindedir. E'de "gezinen" sözcüğü "gezinen kargaya" biçiminde kullanıldığından sıfat-fiil ve sıfat görevindedir. C'deki "durmadan" sözcüğü ise zarf-fiildir (bağ-fiil) ve zarf görevinde kullanılmıştır.

Cevap C

130. Örnek cümlelerin öğelerini bulalım,

Sözlerinden çok, adının önem kazanması, bir

Özne

eleştirmenin en büyük arzusudur.

Yüklem

Cevap B

131. A'da "çekinmeden", B'de "düşünerek", C'de "güle oynaya", D'de "ölesiye" fiilimsileri "nasıl" sorusunun yanıtıdır. E'de "geleli" bağ-fiili "ne zaman" sorusunun cevabıdır.

Cevap E

132. İlgı zamiri "-ki"dir, yaklaşma eki ise ismin "-e" hal ekidir. Buna göre D'de "seninkine", sözcüğünde bulunan "-ki" ilgi zamiri "-e" durum ekini almıştır.

Cevap D

133. Nesneyi bulmak için yükleme, "Neyi kanıtıyor?" sorusunu sordüğümüzda "yörenin binlerce yıllık bir yerleşim yeri olduğunu" yanıtını alırız. Buna göre nesne olan bu söz öbeği I ile II numara arasında yer almıştır.

Cevap A

134. Seçenekleri incelediğimizde C'deki cümlelerin öğelerine yanlış ayrıldığını görüyoruz. Bu cümle öğelerine şöyle ayrılmalıydı:

Bugün kimi genç romancılarımız yapıtlarını yaz-

Z. tümlecı

Özne

maya başlamadan önce seslenecekleri okur kit-

Z. tümlecı

Belirtili Nesne

lesinin düzeyini düşünüyorlar.

Yüklem

Cevap C

135. Örnek cümlede, "bu grup" sözünde "bu" işaret sıfatıdır. "tanınmış, olan, unutulmuş, tanınan" sözcükleri sıfat - fiildir. Zarf tümlecı kullanılmamıştır. "bestecilerinin, yapıtlarını, yorumluyor" sözcükleri yapım eki aldığından türemiş yapıldır. Buna göre A, B, C ve D'de belirtilenler doğrudur. Ancak "buluyor" ve "seslendiriyor" yüklemeleri bir tane kip eki aldığından basit çekimlidir. Dolayısıyla E'de verilen bilgi yanlıştır.

Cevap E

136. "Renk renk çiçekler, büyük şehir, bulunmaz bir yer" ifadeleri sıfat tamlamasıdır. "ve" sözcüğü bağlaçtır. "Yalnızçam" iki sözcükten oluştuğu için birleşik addır. "Renk renk çiçeklerle kaplı yaylaları ve ahşap evlerden oluşan dağ köyleriyle" ve "büyük şehirden kaçmak isteyenler için" sözleri ilgeç (edat) tümlecıdır. O halde örnek cümle için A, B, C ve E'de belirtilenler doğrudur. D'de belirtilen "Basit yapıldı bir fiil cümlesidir." yargısı ise yanlıştır. Çünkü cümle, "oluşan, kaçmak, isteyen" fiilimsilerini içerdiğinden bileşik yapıldır.

Cevap D

137. Örnek cümleyi inceleyelim: "yapıtlarının" sözcüğündeki "-it" yapım eki, ötekiler çekim eki olduğundan A, "içeriğiyle, tekniğiyle" sözcüklerindeki "k" ünsüzü yumuşadığından B, "ve" sözcüğü bağlaç olduğundan C, "edebiyatımızın büyük ustaları" tamlamasında araya "büyük" sıfatı girdiğinden D söylenebilir. Ancak "yalnız" sözcüğü sıfat değil, edat görevinde kullanıldığından E'de verilen bilgi yanlıştır.

Cevap E

138. III. cümlelerin yüklemi olan "gülümser" fiili, geçişsizdir. Çünkü bu fiil, nesneyi bulmak için sorulan "neyi, kimi" sorularına cevap vermemektedir.

Cevap C

139. Seçenekleri incelediğimizde iyelik eki aldığı için belgisiz zamir olan tek bir sözcüğün olduğunu görüyoruz. Bu da D seçeneğinde yer alan "Bazısı" sözcüğüdür. Ancak burada zamir için "adlaşmış bir sıfat" ifadesinin kullanılması doğru değildir. Çünkü adlaşmış sıfat, zamirlerle değil, niteleme sıfatlarıyla ilgilidir.

Cevap D

140. Numaralanmış cümleleri inceleyelim: I. cümlede "girip çıktığı" sözü fiilimsi, "rastlamıştım" yüklemi fiil olduğundan bu, bileşik bir fiil cümlesidir. II. cümlelerin yüklemi "uzat - mış - tı" öğrenilen geçmiş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir. III. cümlede "Arabaların park ettiği yerde" sözü ile "taşlar arasında" sözü dolaylı tümleçler, ayrıca bu cümle cevabı bilindiği halde soru anlamı taşıdığından sözde soru cümlesidir. IV. cümle yüklem sonda olmadığından devrik bir cümledir ve "gözlerimin önüne" sözü ad tamlamasıdır. Buna göre A, B, C ve D seçeneklerinde verilen bilgiler doğrudur. Ancak V. cümledeki "geçtiği" sözcüğü sıfat-fiil eki almıştır. Dolayısıyla E'de verilen bilgi yanlıştır.

Cevap E
Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

141. II. ve III. cümleler, öğelerinin sıralanışı yönünden aynıdır. Bunu görmek için bu iki cümleyi öğelerine ayıralım:

Arkadaşımın evinde gördüğüm tablolar, bana
özne d. tümleç

çocukluğumda yaşadığım yerleri bütün ayrıntı-
nesne zarf tümleci

larıyla anımsattı,
yüklem

O yıllarda yayımlanan dergiler, bize yenî şiirleri
özne d. tümleç nesne

sıcacı sicağına ulaştırıyordu,
zarf tümleci yüklem

Görüldüğü gibi her iki cümle de "özne, dolaylı tümleç, nesne, zarf tümleci ve yüklem"den oluşmuştur.

Cevap C

142. Parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak E'de verilen "VI. cümledeki 'umut' sözcüğü kökü bakımından isim soyludur." yargısı yanlıştır. Çünkü VI. cümlede geçen "umut" sözcüğünün kökü isim değil, "um-" fiilidir.

Cevap E

143. Parçadaki numaralanmış cümlelerle ilgili olarak C'deki "III. cümle, dolaylı tümleci olan basit bir cümledir." yargısı yanlıştır. Çünkü bu cümleyi öğelerine ayırdığımızda "Olaylara ve insanlara bakmayı öğrendikçe" sözünün zarf tümleci, "yaşamı da daha iyi anlayacağımızı" sözünün nesne, "düşünüyorum" sözünün de yüklem olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bu cümlede dolaylı tümleç yoktur. Ayrıca bu cümlede "bakmayı, öğrendikçe, anlayacağımızı" fiilimsileri olduğu için, bu cümle basit değil, bileşik bir cümledir.

Cevap C

144. Cümleyi incelediğimizde "yöneldiği" ve "yaptığı" sözcüklerinin sıfat-fiil olduğunu (B); "yıl sonları" sözünün belirtisiz isim tamlaması olduğunu (C); yüklem, uzunca bir sıfat tamlamasından oluştuğunu (D), "çoğumuzun" sözcüğünün de belgisiz zamir olduğunu (E) görüyoruz. Dolayısıyla B, C, D, E seçeneklerinde söylenenler doğrudur. Ancak A'da söylenen "-ler, -lar" eki abartma göreviyle kullanılmıştır, yargısı yanlıştır. Çünkü cümlede "sonları, değerlendirmelere, planlar" sözcükleri "-ler, -lar" ekini almıştır; ama bu sözcüklerin hiçbirinde bu ek abartma anlamı katmamıştır.

Cevap A

145. Numaralanmış cümlelerin öznelerini bulduğu-muzda, I. cümlelerin öznesi "otlar", II. cümlelerin öznesi "yağmur", III. cümlelerin öznesi "böcekler", IV. cümlelerin öznesi de "Anılar" sözcüğüdür. Dolayısıyla bu cümlelerin özneleri zaten tek sözcükten oluştuğu için öznelerle ilgili olarak bir kelime grubundan söz etmek olanaksızdır. V. Cümlelerin öznesi ise "Göğün maviliğini karartan havalar" sözüdür. Burada "karartan" sözcüğü sıfat-fiil olduğu için "Göğün maviliğini karartan" sözü sıfat-fiil grubudur ve bu grup, "hava-lar" sözcüğünün sıfatı, yani tamlayanıdır. Dolayısıyla bu cümlede tamlayanı sıfat-fiil grubu olan sıfat tamlaması, özne olmuştur.

Cevap E

146. Tamamlanması istenen cümlelerin verilen bölü-mündeki sözleri incelediğimizde, "Şimdiye ka-dar" sözü zaman bildirdiği için zarf tümleci, "onu" sözü de ismin "-ı" durum ekini aldığı için nesnedir. Soruda cümlelerin öğelerinin sırasıyla "zarf tümleci, nesne, zarf tümleci ve yüklem" ol-ması isteniyor. Demek ki biz seçeneklerde zarf tümleci ve yüklem olabilecek sözü arayacağız. A'da "görmedim" sözcüğü yüklem, "arkadaşla-rından ayrı bir şey yaparken" sözü de "Ne za-man?" sorusuna cevap olduğu için zarf tümle-cidir. Cümleyi tamamlayıp öğelerine şöyle ayı-rabiliriz:

Şimdiye kadar / onu / arkadaşlarından ayrı bir şey
Zarf tümleci / nesne / zarf tümleci

yaparken / görmedim.
/ yüklem

Cevap A

147. Parçadaki numaralanmış cümleleri incelediği-mizde, I. cümlede "dantel dantel" ikilemesi, "Orak Adası'nın sıfatı olduğu için, ikilemenin sı-fat görevinde kullanıldığı (A); II. cümlelerin yüklem-i olan "duruyordu" fiili şimdiki zamanın hikâyesi biçiminde bileşik çekimli bir fiil olduğu için, bu cümlelerin yüklemine bileşik zamanlı fiil olduğu (B); III. cümlede yükleme soruduğumuz "Ne?" sorusuna cevap olan "ögle yemeği" sö-zü belirtisiz ad tamlaması olduğu için, nesnenin ad tamlamasından oluştuğu (C); V. cümlede geçen "da", "ve" sözcüklerinin bağlaç oldu-ğu (E) söylenebilir. Dolayısıyla A, B, C ve E'de yargılar doğrudur. D'de IV. cümle ile ilgili olarak söylenen "IV. cümlelerin yüklemi geçişsiz bir fiil-dir." yargısı ise yanlıştır. Çünkü bu cümlelerin yüklemi olan "söyledi" fiili, "türküdeki Çökert-me'nin burası olmadığını" nesnesini almıştır, yani geçişli bir fiildir.

Cevap D

148. B seçeneğindeki "kimse" belgisiz zamiri, özne görevinde kullanılmıştır. Özneyi bulmak için yükleme "Kim bilmiyor?" sorusunu sorduğu-muzda "kimse" cevabını alınız.

Cevap B

149. Açıklamada belirtilen özelliğin A seçeneğinde olduğunu görüyoruz. "... annelerini gördüm" sözünde "birden çok anne" anlamı yoktur. "-ler" eki, eklendiği "anne" tamlananın değil, bu tamlananın bağlı olduğu tamlayanın (çocukla-rın) çoğul olduğunu bildirir.

Cevap A

150. Parçadaki I. cümlede "kendi" dönüşlülük zami-ri kullanılmıştır (A). III. cümlede "en çok" sözü azlık-çokluk zarfıdır (C). IV. cümlede "İstan-bul'dan gelmiş öğrenciler" sözündeki "gelmiş" sıfat-fiilinin "-miş" ekiyle türetildiğini görüyoruz (D). V. cümlede "Oysa" sözcüğü bağlaçtır. "an-cak" sözcüğü "sadece" anlamını taşısa da bu sözcüğün yerine "ama" sözcüğünü de getirebi-liyoruz. Yani "ancak" sözcüğünü bağlaç olarak düşünebiliriz. Demek ki V. cümlede birden çok bağlaç vardır (E). II. cümlede ise belirtme sıfatı yoktur. Bu cümlede niteleme sıfatı kullanılmıştır.

Cevap B

151. Parçada I. cümlelerin yüklemeleri "sonbaharıydı", "var", "New York uçağında'yım"dır. Üç yüklem olduğuna göre bu, sıralı cümledir. Bunların üçü de isim olduğu için bu cümleler yüklemine gö-re isim cümlesidir. Ayrıca cümlede öge ortaklığı yoktur (A). II. cümlede "İlk defa biniyormuşçası-na heyecanlanarak" sözü zarf tümleci, "pence-re kenarındaki koltuğuma" sözü dolaylı tümleç, "yerleşiyorum" sözü yüklemidir. Fillimsi kullandığı için de birleşik yapılı bir cümledir. (B). IV numaralı cümlede "Anadolu'nun hatta insanlı-ğın on beş bin yılını tanımlık eden fotoğraflar" sözü yüklem, "bunlar" sözü öznedir. Bunun ya-nında yüklem sonda olmadığı için bu, devrik bir cümledir (D). V. cümle "tanıtmak" yüklemi son-da kullanıldığından kurallı bir cümledir ve "Ne-olitic Çağ" sözü sıfat tamlamasıdır. III. cümle ise "dolaylı tümleç, özne, yüklem"den oluşmuştur. Bu cümlede belirtisiz nesne olmadığından ve yüklem isim olduğundan seçenekte belirtilen yargı yanlıştır. Cevap C seçeneğidir.

Cevap C

152. Parçada "bütün resimler, eşsiz miras, iki yüz yetmiş yapıt" sözleri sıfat tamlamasıdır (A). "iki yüz yetmiş" sayı sıfatıdır (C). "ser-gi-de, eş-siz, yansı-tan" sözcükleri yapım eki almıştır (D). "sanatsever" kelimesi, birleşik sözcüktür (E). "tarihine, sanatseverlere" sözcükleri yönelme durumu eki almıştır ancak zarf tümleci görevinde değildir. Doğru cevap B seçeneğidir.

Cevap B

153. I ve II. cümleler özne, belirtili nesne ve yüklem-den oluşmuştur. I. cümlede "Lunaparklar" sözü özne, "neyi" sorusuna cevap veren "Çocukluğumuzun güzel günlerini" sözü belirtili nesne, "anımsatır" da yüklemidir. II. cümlede "Dönme dolaba, atlıkarıncaya, çarpışan otolara binmeden önce duyumsadığımız heyecan ve kimi zaman korku" sözü özne, "neyi" sorusuna cevap veren "bu eğlence merkezlerini" sözü belirtili nesne "farklı ve ilginç kılar" sözü de yüklemidir.

Cevap A

154. I. cümlede "tek kalmış ağaç" sözünde sıfat-fiil vardır, fiilimsinin yer aldığı bu cümle bileşik yapıdır (A). II. cümlelerin yüklemine "içimdeki yalnızlığın simgesiymiş" tamlaması oluşturmuştur; bu, isim cümlesidir (B). III. cümlede "yalnızlığı çağrıştıran görüntü" tamlaması "çağrıştıran" fiilimsisiyle oluşturulmuştur (C). IV. cümledeki "kurulabilirdi" yeterlik fiilidir (D). V. cümledeki "insanlarıyla, kuzularının melemeleriyle, güzelim meyveleriyle" sözlerinde yer alan "ile (-la, -le) bağlaç değil, edattır. Bu bilgi yanlış olduğundan doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap E

155. I. cümlelerin yüklemi olan "karşılaş-ma-dı-m" belirli geçmiş zamanın olumsuzuyla çekimlenmiştir (A). II. cümlede "oluşuyor-sa" fiili koşul eki (-sa) almıştır. IV. cümlede "çevirdikçe" sözcüğü zarf-fiildir. V. cümlelerin yüklemi olan "olası değildir" sözü ek eylemin olumsuz biçimiyle çekimlenmiştir. Ancak III. cümleyle ilgili verilen bilgi yanlıştır. Bu cümlelerin öznesi olan "Yaz-ar-lar" sözcüğü isimden isim yapma eki değil, fiilden isim yapma eki almıştır.

Ücretsiz Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

156. B'deki cümlelerin yüklemeleri "kuruladı" ve "başladı" sözcükleridir; gizli özne olan "o" ögesi ise ortaktır. C'de "ben" öznesi ortaktır. D'de "Ali" öznesi ve "kitaplarını" nesnesi ortaktır. E'de "Müşteri" öznesi ortaktır. Buna göre B, C, D ve E'de verilen cümleler bağımlı sıralı cümledir. A'da verilen cümle ise bağımsız sıralı cümledir.

Cevap A

157. I numaralı "bizi bize anlatan sanat" ve IV numaralı "sahnelediği oyunlar", sıfat-fiille kurulan sıfat tamlamasıdır. II ve V numaralı tamlamalar da sıfat tamlamasıdır. III numaralı "Devlet Tiyatroların" tamlaması, isim tamlamasıdır.

Cevap C

158. A'da ilk cümledeki "ne" sözcüğü, ismin yerini tuttuğu için zamir; ikinci cümledeki "ne" sözcüğü ise bağlaçtır, "ne ... ne de" bağlacının ilk kısmıdır. C'de ilk cümledeki "o" sözcüğü "gün" ismini tamamladığı için sıfat, ikinci cümledeki "o" sözcüğü ismin yerine geçtiği için zamirdir. D'de "nasıl" sözcüğü ilk cümlede fiili tamamladığından zarf, ikinci cümlede ismi tamamladığından sıfat görevindedir. E'de "yalnız" sözcüğü, ilk cümlede fiilimsiyi tamamladığı için zarf, ikinci cümlede "ama, fakat" anlamında kullanıldığı için edat görevindedir. B'deki her iki "artık" sözcüğü eylemi zaman yönünden tamamladığı için zarftır.

Cevap B

159. Verilen cümlede "şeh(i)ri" sözcüğünde ünlü düşmesi vardır (A). "şimdilerde" sözcüğü zaman zarfıdır (B). "doğudaki merkezi" sözündeki "-ki" sıfat yapan ektir (C). "kültür-lü-lük, olma-y-a, hazır-la-n-ı-yor" sözcükleri yapım eki aldığı için türemiştir (D). Ne var ki cümlede "kendisi" dönüşlülük zamiri yoktur.

Cevap E

160. I. cümlede "doğduğum, olan" sözcükleri fiilimsidir (A). II. cümlede "anımsarım" yüklemi "Beş altı yaşlarındayken köyde yollarımızın kardan kapandığını" nesnesini almıştır ve özne (Ben) eylemi gerçekleştiren konumunda olduğu için etken çatılıdır (B). III. cümlede "kazma kürek ile" sözündeki "ile" ilgeçtir ve vasıta ilgisi kurmuştur (C). V. cümlede "o günlerde" sözündeki "o" işaret sıfatıdır (E). IV. cümlelerin yüklemi olan "sığın-ır-dı-k" belirli geçmiş zamanın hikâyesiyle değil, geniş zamanın hikâyesiyle çekimlenmiştir (D).

Cevap D

161. I numaralı "kamçıla-y-an", II numaralı "yakalandık-ı" sözcükleri sıfat-fiildir. III numaralı "di-yerek", IV numaralı "dön-üp" sözcükleri ise bağ-fiildir. "gerekirmiş" sözcüğü ise fiildir, sözcükteki "-miş" ise ek eylemin rivayet ekidir.

Cevap E

162. I. cümlede "kitapiann kapağını" nesnesi belirtili isim tamlamasıdır. II. cümlede fiili tamamlayan "açıklıkla" sözcüğü durum zarfıdır. III. cümlede "kopuveririz" yüklemının yanında "yerken" fiilimsisi de kullanılmıştır; bu, birleşik yapılı bir cümledir. IV. cümlede sıfat görevinde kullanılan "görünmez" sözcüğündeki "-mez" eki sıfat-fiil ekidir; bu ek, eklendiği sözcüğü sıfat yapar. Bu cümlelerle ilgili A, B, C ve D'de verilen bilgiler doğrudur. V. cümlede ilgeç kullanılmadığından E'de verilen bilgi yanlıştır.

Cevap E

163. Verilen cümlede "ve, tüm, bir" sözcükleri ek almamıştır (A). "Doğa" öznesi, "etkilemiş, girmiş-tir" yüklemeleri için ortak kullanılmıştır (B). Özne işi gerçekleştiren olduğu için yüklem etken çatılıdır (C). "tüm canlılar" ifadesindeki "tüm", "bir ses, bir renk, bir koku, bir titreşim" sözlerindeki "bir" sözcükleri de belgisiz sıfattır (E). D'de verilen "iyelik eki almış sözcükler yoktur." bilgisi yanlıştır. "örtüsünü" sözcüğündeki "-sü", "şirirlerimi" sözcüğündeki "-im" iyelik ekidir.

Cevap D

164. VI. cümle "zarf tümleci, nesne, zarf tümleci, yüklem" biçiminde sıralanmıştır:

Hâlâ Kozlu'yu, o evi ve o dalga seslerini,

Z. Tümleci Bellirtili Nesne

özlemin içimi sızlatan acısıyla anımsarım.

Z. Tümleci

Yüklem

Cevap E

165. Verilen cümlede "değerlendirebilmemizi de" sözündeki "de" bağlaçtır (A). "şirir hakkındaki yazılarını" tamlamasında "hakkında-ki" sözcüğündeki "-ki" sıfat yapan ektir (B). "yal(ı)nızca, dev(i)rin" sözcüklerinde ünlü düşmesi vardır (D). "kendî" sözcüğü dönüşlülük zamiridir (E). Cümlede sürerlik fiili kullanılmadığından cevap C seçeneğidir.

Cevap C

166. Soru kökünde verilen "Duvarın dibindeki kızı görünce / Harran Kalesi'nde bir akşamüstü karşılaştığım o esmer kızın büyüleyici yüzünü / anımsadım." cümlesi sırasıyla "zarf tümleci - nesne - yüklem" öğelerinden oluşmuştur. Parçanın II. cümlesinde de öğeler bu şekilde sıralanmıştır. "Gölgenin ve ışığın uyumunu yakalamaya çalıştığınız sırada, / küçük bir çocuğun size yolun kenarından el salladığını / görürsünüz." cümlesi de sırasıyla "zarf tümleci - nesne - yüklem" öğelerinden oluşmuştur.

Cevap B

167. I. cümledeki yüklemi olan "hatırlat-" fiili geniş zaman III. tekil kişiye göre çekimlendiği için, I. cümle, yüklemi geniş zamanlı basit bir cümledir (A). II. cümlede "Akdeniz'e yaptığı seyahatlerinden her dönüşünde" sözü zarf tümleci olduğu için, II. cümle, içinde zarf tümleci olan birleşik bir cümledir (B). III. cümledeki yüklemi sonda olduğu için ve yüklem fiil olduğu için, III. cümle, kurallı bir fiil cümlesidir (C). IV. cümlede "bezenir(dî)" ve "sohbetler edilirdi." yüklemeleri olumlu olduğu ve bu cümle sıralı olduğu için IV. cümle, olumlu ve sıralı bir cümledir (D). Dolayısıyla numaralanmış cümlelerle ilgili olarak A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler doğrudur. V. cümledeki yüklemi olan "canlanıverdi" fiili, sürerlik fiili değil, tezlik fiili olduğu için V. cümleyle ilgili olarak E seçeneğinde verilen "V. cümle, yüklemi sürerlik fiiliyle oluşturulmuş girişlik bir cümledir." yargısı yanlıştır.

Cevap E

168. Verilen cümleyi incelediğimizde "gibi" sözcüğünün "benzetme edatı" olduğunu (B), "bin" sözcüğünün "sayı sıfatı" olduğunu (C), "hiçbir", "varsayım" sözcüklerinin "birleşik sözcük" olduğunu (D), "tutamaz" sözcüğünün yeterli fiilinin olumsuzuyla çekimlendiğini yani "yeterlik" olduğunu (E) görüyoruz. Ancak cümlede ek fiil eki almış bir sözcük yoktur. Bu nedenle sorunun doğru cevabı A seçeneğidir.

Cevap A

170. Verilen cümleyi incelediğimizde "teknoloji-si" ve "yaratacak-ı" sözcüklerinin "iyelik eki aldığı" (A), "oku-ma-nın" sözcüğünün "isim-fiil eki aldığı" (C), "bilgisayar teknolojisi" sözünün "belirtisiz ad tamlaması" olduğunu (D), "yetişen kuşak" ve "ileriki yaş" sözlerinin "sıfat tamlaması" olduğunu (E) görüyoruz. Ancak cümlede geçişsiz çatılı eylemin olmadığını görüyoruz. Çünkü "tadamayacaktır" fiili neyi, kimi sorularına cevap verdiği için geçişli bir yüklemidir. Dolayısıyla B'deki yargı yanlıştır.

Cevap B

169. Numaralanmış sözcükleri incelediğimizde I. numaralı sözcük olan "biz-e" sözcüğünün yönelme durumu eki aldığını (A), II. numaralı sözcük olan "zorla-n-ıyoruz" fiilinin dönüşlük eki aldığını (B), III. numaralı sözcük olan "sev-gi-miz-i" sözcüğünün hem yapım eki hem çekim eki aldığını ve cümlelerin nesnesi olduğunu (C), IV. numaralı sözcük olan "için-de" sözcüğünün ad soylu olduğunu ve bulunma durumu eki aldığını (D) görüyoruz. Dolayısıyla parçadaki altı çizili sözcüklerle ilgili olarak A, B, C ve D seçeneklerinde verilenler doğrudur. E seçeneğinde verilen yargı ise yanlıştır. Çünkü V. sözcük olan "yalnız"ların sözcüğü belgisiz sıfat değil, adlaşmış sıfattır.

Cevap E

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir noktalama yanlışı yoktur?

- A) Bu annemin, İstanbul'da, doğan bir kadının öyküsüdür.
- B) Bu, annemin İstanbul'da doğan, bir kadının öyküsüdür.
- C) Bu annemin İstanbul'da doğan bir kadının, öyküsüdür.
- D) Bu, annemin, İstanbul'da doğan bir kadının, öyküsüdür.
- E) Bu annemin, İstanbul'da doğan, bir kadının, öyküsüdür.

(1990 - ÖSS)

2. "Yüz bin okur tarafından bir kez mi okunmak istersiniz, yoksa, bir okur tarafından yüz bin kez mi () Bu soruya Paul Valery şu yanıtı verir () "Yüz bin okur tarafından yüz bin kez okunmak isterim ()

Bu parçada parantezlerle belirtilen yerlere sırasıyla, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (?), (:), (.) B) (.), (:), (!) C) (?), (.), (!)
- D) (?), (...), (.) E) (.), (...), (.)

(1990 - ÖSS)

3. Türkçede, ad tamlamalarında kaynaştırma sesleri "n" ve "s" dir.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisiyle bir ad tamlaması yapılırken bu kurala uyulmaz?

- A) elma B) yara C) su
- D) yazı E) mavi

(1990 - ÖYS)

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Üzerinde eskimiş, rengi atmış bir palto vardı.
- B) Kipriklerine kadar toza toprağa bulanmıştı.
- C) Evler uzaktan belli belirsiz görünüyordu.
- D) Irmağın kıyısında oynayan çocuklar vardı.
- E) Akşam, arabalara binerek köye döndüler.

(1990 - ÖYS)

5. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde boş parantezle belirtilen yere noktalı virgül (;) getirilmelidir?

- A) "Yoo () güvercinlerime dokunmayınız." dedi.
- B) At ölür, meydan kalır () yiğit ölür, şan kalır.
- C) Çocuk, bütün cesaretini () belki de düşünme gücünü kaybetmişti.
- D) Yuvarlak yüzlü, beyaz saçlı () otuz yaşlarında bir adamdı.
- E) Ahşap () iki katlı, eski bir evde oturuyordu.

(1990 - ÖYS)

6. Bayan (I) satıcıya vitrinde gördüğü (II) kazağın (III) eşini almak (IV) istediğini (V) söyledi.

Bu cümledeki anlam karışıklığını gidermek için numaralanmış yerlerin hangisine virgül (,) getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV E) V.

(1990 - ÖYS)

7. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) O da babası gibi hukuku seçmiş.
- B) Ben bu renkten hiç hoşlanmam.
- C) Göğüsüne bir ağrı girdi.
- D) Son günlerde onun bana karşı tavri değişti.
- E) Suyun tazyikinden çimler toprağa yapışmış.

(1991 - ÖSS)

8. Kar, yılın ilk kan () Belliydi yağacağı, kaç gündür neydi o soğuklar öyle ()

Yukarıda parantezle belirtilen yerlere sırayla, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (...), (!) B) (:), (?) C) (:), (.)
- D) (.), (?) E) (:), (.)

(1991 - ÖSS)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Art arda aynı yanlışı yaptı.
- B) Annem her zaman "Kalp kalbe karşıdır." der.
- C) Davranışlarına içten içe sinirleniyordu.
- D) Olayı duyunca renkden renge girdi.
- E) Bu iş aşağı yukarı bir hafta sonra biter.

(1991 - ÖYS)

10. Son yıllarda sayılan gittikçe artan bu tür yapıtlar () gerçekte roman mı () Kimi eleştirmenler bunları roman türü içinde düşünmüyor ()

Yukarıda parantezlerle belirtilen yerlere aşağıdaki noktalama işaretlerinden hangileri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (!), (...), (.) B) (:), (?), (.) C) (:), (.), (...)
- D) (:), (.), (!) E) (...), (:), (.)

(1991 - ÖYS)

11. Kasabaya karşıdan baktığınızda, büyük bir tepenin yamacına yayılmış, çatısı olmayan yüzlerce yapı görürsünüz (I) İçine girdiğinizde de yıkık, sıvalan solmuş, dökülmüş duvarlar (II) Ot bürümüş, dar, taş sokaklar (III)

Yukarıda numaralanmış cümlelerin sonuna sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:), (...), (.) B) (:), (...), (...)
- C) (...), (:), (.) D) (:), (.), (!)
- E) (!), (!), (.)

(1992 - ÖSS)

12. Aşağıdaki cümlelerden hangisinin sonuna soru işareti konmalıdır?

- A) Bu durumda, susmaktan başka bir şey yapamazdım ki
- B) O anda, bu işin içinden nasıl çıkabilirim diye düşündüm
- C) Ona bu konuda düşüncelerimi söylemeli miydim, bilemiyorum
- D) Bu önerimizi kabul eder mi, ne dersiniz
- E) Bunu bana neden şimdi söylüyorsunuz, anlayamadım

(1992 - ÖSS)

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Ben buraları karış karış bilirim.
- B) Aradan aşağı yukarı on yıl geçti.
- C) Yeni deniz altılar alınacakmış.
- D) Sabahleyin apar topar yola çıktılar.
- E) İkinci asma köprü yarı trafiğe açılıyor.

(1992 - ÖSS)

14. Sokrates hapse götürülürken karısı () "Seni haksız yere götürüyorlar ()" diye ağlayıp söylenince karısına () "Haklı yere götürseler daha mı iyiydi ()" demiş.

Bu cümlede parantezlerle belirtilen yerlere sırasıyla hangi noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (:), (:), (.), (?) B) (:), (.), (.), (!)
- C) (:), (:), (:), (?) D) (:), (.), (.), (.)
- E) (:), (.), (:), (?)

(1992 - ÖYS)

15. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Şemsiyesini kaybettiğini eve dönünce anladı.
- B) Trafik cezasının af edilmesini bekliyormuş.
- C) Bize, şiirlerinden söz etmek istediğini söyledi.
- D) Arkadaşımız bu cezayı hak etmemişti.
- E) Gün geçtikçe sağlığının düzeldiğini hissediyordu.

(1992 - ÖYS)

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) 1985'ten beri burada çalışıyorum.
- B) Onlar 4'üncü katta oturuyorlar.
- C) Bu anket 2'milyon kişiye uygulanmış
- D) Film saat 16'da başlayacakmış.
- E) Beş yaşındaki kardeşim 100'e kadar sayabiliyor.

(1992 - ÖYS)

17. (I) Günlük hayatımızda hoş olmayan birtakım durumlarla karşılaşılıyor, üzülüyoruz. (II) Bu, sabah evden çıktıktan hemen sonra başlıyor. (III) Dolmuşlar, ilgililerce belirlenen duraklarda durmuyor. (IV) Otobüse, dolmuşa binerken kimse sıraya girmek istemiyor. (V) Üstelik, bu durumlara herkes alışıyor, hiç kimse ses çıkarmıyor.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde virgölün kaldırılması anlam karışıklığına yol açar?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1993 - ÖSS)

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yazım yanlışı vardır?

- A) Aradığın bilgiyi ansiklopedinin 6'ncı cildinde bulabilirsin.
- B) Mektubuna "Sayın Başkan" diye başlayabilirsin.
- C) Konser, yarın akşam saat 20.30'a ertelenmiş.
- D) 1975'te Liseyi, 1979'da Üniversiteyi bitirmiş.
- E) 22 Mart Pazartesi günü göreve başlayacakmış.

(1993 - ÖSS)

19. Sonunda süresiz sert ünsüzlerden (p, ç, t, k) biri bulunan sözcük, ünlü ile başlayan bir ek aldığında sondaki sert ses yumuşar.

Aşağıdaki sözcüklerden hangisi bu kurala uymaz?

- A) araç B) tabak C) söğüt
- D) dolap E) koç

(1993 - ÖSS)

20. Ta çocukluğumdan beri trenleri gören bir evde yaşamak isterdim () Demiryoluna bakan bir pencere () bir balkon () Rayların içinden yürüye yürüye eve gelmenin tadı ()

Bu cümlede parantezlerle belirtilen yerlere, sırasıyla aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri getirilmelidir?

- A) (I), (:), (.), (.) B) (:), (.), (...), (.)
- C) (.), (:), (.), (...) D) (.), (.), (...), (...)
- E) (...), (.), (I), (.)

(1993 - ÖYS)

21. Cümlede vurgulanması gereken öznenen sonra virgül konulur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun olarak kullanılan virgül vardır?

- A) O, benim için örnek bir insandı.
- B) Adılarımızı, adreslerimizi defterine yazdı.
- C) Olayı, benden başka herkes görmüştü.
- D) Onun değerini, onu yitirince anlamıştı.
- E) En çok sevdiği ağacı, dut ağacını, kesmişlerdi.

(1993 - ÖYS)

22. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kısaltmalarla ilgili bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bugün TBMM'nin kuruluş yıldönümü kutlanıyor.
- B) TV'da bu akşam güzel bir film var.
- C) Öğrenim için ABD'ye gidecek.
- D) Üniversite sınavına ODTÜ'de girecekmiş.
- E) Kaybolan sınav belgenizi ÖSYM'den alabilirsiniz.

(1993 - ÖYS)

23. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcük ek alırken bu sözcüğün ünsüzlerinden biri düşmüştür?

- A) Susuzluktan balkondaki tüm çiçekler sararmış.
- B) Yazar, bu romanında çok fazla devrik cümle kullanmış.
- C) Soğuktan burnu kıpkırmızı olmuş.
- D) Bu konuda senin de fikrini almak istiyorum.
- E) Otobüsümüz, adını bilmediğim büyücek bir kasabadan geçti.

(1994 - ÖSS)

24. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımı yanlıştır?

- A) Şu ana kadar toplantının konusuyla ilgili herhangi bir açıklama yapılmadı.
- B) Bu konu üzerinde biraz daha durmanız gerekiyordu.
- C) Nedense birtakım insanlar bu gerçeği kabul etmiyor.
- D) O gün, kentte heryer bayraklarla donanmıştı.
- E) Akşama doğru hava birdenbire değişmişti.

(1994 - ÖSS)

25. Bir şiir düşünün: Sözcükler yerli yerinde, imgeler özgün () çağrışımlar zengin, deyiş kusursuz () Ama eksik bir yanı var () Peki nedir bu şiirde eksik olan () Şairin kişiliği

Bu parçada parantez () içindeki boşluklara aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.), (.), (.), (?) B) (...), (:), (.), (.)
- C) (:), (.), (.), (...) D) (.), (.), (I), (?)
- E) (.), (.), (?), (I)

(1994 - ÖSS)

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde rakamdan sonra gelen ekin yazımı yanlıştır?

- A) Emek Mahallesi'nde 20'nci Sokakta oturuyoruz.
- B) Geçen yıl Cumhuriyet'in 70'nci yılını kutladık.
- C) Babam bu saati 17'nci yaş günümde almıştı.
- D) Bu romanın yakında 6'ncı baskısı yapılacak.
- E) Lisenin 2'nci sınıfında okuyorum.

(1994 - ÖYS)

27. Trenin pencerelerinde gülümseyen kadınlar, el sallayan çocuklar (I) Keskin bir tren düdüğü (II) Trenin birdenbire salıverdiği yoğun bir buhar (III) Her şey bir su katmanının altında yok oluverdi yeniden (IV) Sonra, genzi yakan o bildik kömür kokusu (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine üç nokta (...) konulmasına gerek yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1994 - ÖYS)

28. Teknolojik gelişme (I) sanayileşme (II) hızlı kentleşme sonucunda oluşan (III) hızlı yaşam (IV) günlük gerginlikleri artırır. Bu durum kendini (V) çoğu kez yorgunluk olarak hissettirir.

Bu parçadaki numaralanmış yerlerden hangisine virgül (,) konulması yanlış olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1994 - ÖYS)

29. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde kesme işareti (') yanlış kullanılmıştır?

- A) Siz'de toplantıya katılmalısınız.
- B) TV'deki açık oturumu izledin mi?
- C) 22.6.1955'te on sekiz yaşına gireceğim.
- D) Dr. Sinan Bey'i mi arıyorsunuz?
- E) İlkokul öğrencileri İzmir'in kurtuluşunu canlandırdı.

(1995 - ÖSS)

30. Dilin günlük yaşamdaki kullanımından uzağa düşen ürünler daha çok şiir alanında görülmektedir. Öyle ki (I) şairler arasında ortak dille şiir yazılamayacağına inananlar bile vardır. Kimi şairler (II) zaman zaman sözcüklerin seçimi, bir araya getirilişi, seslerin uyumu konusunda çok aşırı davranabiliyorlar (III) Nitekim (IV) bu yolda coşup, şiirde bulunması gereken özellikleri taşımayan şiirler yazanlar olmuştur. Ama şunu unutmamak gerekir (V) Şiirde biçimsel başarının anahtarı, kullanılan malzemeden çok onun kullanılışıdır.

Bu parçadaki numaralı yerlerden hangisine iki nokta (:) konulmalıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1995 - ÖSS)

31. Doktorlar, yaşlılıkta spor yapmanın kişiyi psikolojik
I II III
ve fizyolojik bakımdan rahatlattığını söylüyorlar.
IV V

Bu cümlede altı çizili sözcüklerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1995 - ÖSS)

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde süresiz sert ünsüzlerin yumuşamasına bir örnek vardır?

- A) Gelecek ay yayımlanacak dergimizin kapağı, öğrencilerimiz tarafından hazırlanacak.
B) Bu araştırma sonuçları, öğrencilerin görüşlerini yansıtmaktadır.
C) Siyasal reklamcılık, Türkiye'nin siyasal kültürüne yeni bir boyut getirmiştir.
D) Son yıllarda demokrasi, bir siyasal sistem olarak yeni anlamlar kazanmıştır.
E) Anketteki ilk soru, seçmenlerin cinsiyetiyle ilgilidir.

(1995 - ÖYS)

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Şemsiyeni yanına almıyor musun?
B) Onunla görüşmeyeli yıllar oldu.
C) Sen de ablanla gitmeyecek miydin?
D) Bu soruyu tam olarak anlıyamamış.
E) Mektubuna cevap yazmayacak mısın?

(1995 - ÖYS)

34. Aşağıdaki cümlelerin hangisi yazım ve noktalama bakımından doğrudur?

- A) Sevgili çocuklar! buraya ilk gelişinizi, çekingen çekingen sınıflara girişinizi unuttunuzmu?
B) Sevgili çocuklar! Buraya, ilk gelişinizi, çekingen çekingen sınıflara girişinizi unuttunuzmu?
C) Sevgili çocuklar, buraya ilk gelişinizi, çekingen, çekingen sınıflara girişinizi unuttunuz mu?
D) Sevgili çocuklar: Buraya ilk gelişinizi, çekingen çekingen sınıflara girişinizi unuttunuz mu?
E) Sevgili çocuklar! Buraya ilk gelişinizi, çekingen çekingen sınıflara girişinizi unuttunuz mu?

(1995 - ÖYS)

35. Evdeyim (I). Dışarıda kar (II) Yalnızım (III) Yazılar, çeviriler var önümde (IV) Yarılmış öyküler, romanlar, denemeler (V)

Yukarıdaki numaralanmış yerlerden hangilerine üç nokta (...) konulmalıdır?

- A) I. ve II. B) I. ve III. C) II. ve V.
D) III. ve IV. E) IV. ve V.

(1995 - ÖYS)

36. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) İşini çok iyi bilirdi, ama yine de bana danışmadan hiçbir şey yapmazdı.
B) Bunca yıl çalıştıktan sonra öğretmenliği bırakmak hiç te kolay değildi.
C) Onunla haftada bir gün buluşup sinemaya ya da tiyatroya giderdik.
D) Çocuğunun bir sıkıntısı olduğunu sezdi mi onu konuşturmaya çalışır, rahatlatırdı.
E) Anladım ki onun her istediğini yapmak doğru bir şey değilmiş.

(1996 - ÖSS)

37. Bugün yetmiş yaşımdayım (I) Yaptıklarımın pek çok pişmanlık duyuyorum (II) Öyle çok, öyle çok yanlış yaptım ki (III) Her şeyden önce en değerli varlığım olan zamanımı istediğimce ve iyi bir biçimde kullanamadım (IV) Halbuki şimdikinden en az iki kat daha verimli olabilirdim (V)

Bu parçadaki numaralı yerlerden hangisine üç nokta (...) konulması uygun olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1996 - ÖSS)

38. Sağlıklı yaşam koşullarından habersiz olan kişilerin çoğu (I) sabah (II) öğle ve akşam yemeklerinde midelerini tıka basa dolduruyor. Jimnastik de yapmadıkları için (III) bu insanların tüm organları yağ bağıyor. Dengesiz beslenen bu kişiler, her gün yürüyüş yapmalı (IV) sebze ve meyve ağırlıklı (V) kolay sindirilen yemekler yemelidir.

Bu parçadaki numaralı yerlerden hangisine noktalı virgül (;) konulması uygun olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1996 - ÖSS)

39. Kedimiz Safinaz; evi terk edip ortancaların (I) sonbahar güllerinin (II) incir ve nar ağaçlarının arasında; kuşlar (III) sokak kedileri (IV) solucanlar ve kertenkelelerle (V) birlikte yaşamaya karar verdi.

Bu cümledeki numaralanmış yerlerin hangisine virgül (,) getirilmez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1996 - ÖYS)

40. Kardelenler açmış kan görmeden (I) Birini koparıp yakama takmak istedim, içim el vermedi (II) Kara topraklar üstünde ak kardelenler (III) Oysa onlar ak kann üstünde yükselmeliydi (IV) Toprakta kar değil, kar suyu bile yok (V)

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisine nokta (.) getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1996 - ÖYS)

41. Aşağıdaki dizelerin hangisindeki altı çizili sözün yazımında bir yanlışlık yapılmıştır?

- A) Birçok seneler geçti dönen yok seferinden
B) Çöz de artık yükümün kör düğüm olmuş bağı
C) Arıyorum yıllar var ki ben onu
D) Yaş otuzbeş yolun yansı eder
E) Bu çay ağır akar yorgun mu bilmem

(1996 - ÖYS)

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, parantezle () belirtilen yere iki nokta (:) konulmalıdır?

- A) Öykülerinde gerçeğe önem veriyor () Kişileri seçerken de bu özelliğini koruyor.
B) Onun öykülerinde boşu boşuna yazılmış tek bir cümle bile yok () Her cümle yerli yerinde.
C) Benim için, öykü yazmak çok sıkıntılı bir iş () Karşılığında hiçbir şey vermiyor kişiye.
D) Bir öyküde bulunması gereken iki özellik vardır () İyi bir kurgu, güçlü bir dil.
E) Öykülerini aceleye getirmemiş () Yeterince beklemiş, kıvamına gelince okuyucuya sunmuş.

(1997 - ÖSS)

43. (I) Güzel bir gün; ışıklı, ılık. (II) Her canlının yaşama isteğiyle, dopdolu olduğu bir gün. (III) Çiçekler henüz açmamış, ağaçlar yapraksız. (IV) İncecik dallar, nasıl da tatlı tatlı sallanıyor rüzgârda. (V) İnsanlar hızlı hızlı yürüyor, koşuyor yetişmek ister gibi bir yere.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde virgül (,) yerinde kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1997 - ÖSS)

44. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Arkadaşım önerilerimi kabul etti.
B) Öyle bir şey söylemediğine yemin etti.
C) Dükkânını başkasına devir etti.
D) Konuklarını biraz önce yolcu etti.
E) Bu haber onu memnun etti.

(1997 - ÖSS)

45. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Yetkililer, araştırmalar tamamlanmadan bu konuda hiçbir açıklama yapmak istemiyor.
B) Dilimizin 1960'lardan buyana hangi aşamalardan geçtiği araştırılıyor.
C) Uzmanların yanı sıra halkın da konuyla ilgili görüşleri alınıyor.
D) Araştırma sonunda elde edilen bilgiler, değişik kişilerce birkaç kez kontrol edilir.
E) Dildeki sözcüklerden her biri, kullanılışına göre yeni anlamlar kazanır.

(1997 - ÖYS)

46. Sabahın köründe denize açılıp tuttuğu balıklarla döner eşim (I) Hem evimizi çekip çevirir, hem de 8-9 saat çalışır dokuma tezgahının başında (II) Asma kattaki atölyemde resim yaparım ben de (III) Sıklamak mı? Ona hiç vaktimiz yok (IV) Yirmi yılda yurt içinde ve dışında 25-30 ortak sergi, 8 kitap (V) Bir de yutarcasına okumak (VI)

Yukarıdaki numaralı yerlerden hangilerine üç nokta (...) konmalıdır?

- A) I. ve II. B) II. ve III. C) II. ve IV.
D) III. ve IV. E) V. ve VI.

(1997 - ÖYS)

47. Montesquieu () "İnsanoğlunun demiri işlemesi, eritmesi değil, topraktan çıkarması şaşılabacak iştir () ben ona hayranım. Üzerinde maden görmediğimiz toprağın altında, bütün madenlerin bulunduğu nereden anlamış, nereden sezmiş ()" diyor.

Bu parçada parantezlerle belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (:), (:), (?) B) (:), (!), (.) C) (-), (:), (?)
D) (:), (:), (.) E) (:), (!), (!)

(1997 - ÖYS)

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcükte bir yazım yanlışı vardır?

- A) Onunla öyleyin lokantada buluşacağız.
B) Havuzdaki nilüferlere hayran kaldık.
C) Moraran elini ovuşturup duruyordu.
D) Amcam bu hastanede operatördü.
E) Binanın alt katında çamaşırhane varmış.

(1998 - ÖSS)

49. Sanatçının yapıtlarına evrensel bir nitelik kazandıran çok sayıda özellik var () Masalsı anlatım () kimi zaman hayal mi gerçek mi olduğunu ayırt edemediğimiz betimlemeler, şiirsel söylemler, çarpıcı benzetmeler ()

Yukarıda parantezlerle belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (!) (:) (...) B) (.) (:) (.) C) (:) (:) (:)
D) (...) (:) (.) E) (:) (:) (...)

(1998 - ÖSS)

50. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) İçtiği ilacın bıraktığı acımsı tadı gidermek için ağzına şeker aldı.
B) Nesilli tükenmekte olan bazı hayvanlar koruma altına alınıyor.
C) Yaptığının yanlış olduğunu anlayınca özür dilemek istedi.
D) Vakfın amaçlarının neler olduğu üyelere anlatıldı.
E) Nüfus kaydını, doğum yerinden oturduğu ilçeye naklettirdi.

(1998 - ÖSS)

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Günlerdir aynı konunun tartışılması sabrını taşırdı.
B) Bu konuda onun da fikrini almak istedi.
C) Törende çok mutlu olmuş, göğüsü kabarmıştı.
D) Ona bir armağan vererek gönlünü almaya çalıştı.
E) Çok sinirlenmiş, ağzına geleni söylemişti.

(1999 - ÖSS)

52. Ödüller konusunda şöyle yanlış bir kanı vardır (I) Kazanan yapıtın, o yarışmaya katılan tüm yapıtların en iyisi olduğu düşünülür (II) Oysa seçici kurullar, birikim ve beğenileri birbirinden farklı kişilerden oluşur (III) Bu nedenle ödül ya da ödüller, bir uzlaşma sonucu verilir (IV) Yüzlerce yapıtın katıldığı yarışmalarda bundan doğal bir şey olmaz (V)

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine, ötekilerden farklı bir noktalama işareti koymak gerekir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1999 - ÖSS)

53. Bu sanatçımızın acaba hangi yapıtı kalıcı olacak, hangi yapıtı zaman içinde unutulup gidecek?

Bunu, bugünden kestirebilmek zor; ayrıca böyle
bir yorum yapmak da bence gereksiz. Birakalım,
yannın insanı kendisi seçsin seveceği, devamlı
okuyacağı ya da unutacağı yapıtları... Böyle bir
seçim, yapıtları gerçek anlamda kalıcı kılar.

Yukarıdaki parçada numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1999 - ÖSS)

54. Üleştirme sayı sıfatı eki, -er (-ar), ünlüyle biten sayılara eklendiğinde araya "ş" kaynaştırma harfi girer.

Aşağıdakilerin hangisinde bu kurala örnek oluşturmayan bir sözcük vardır?

- A) Defterlerinize ikişer cümle yazın.
B) Beşer kişilik gruplara ayrıldılar.
C) Masalara yedişer tabak koyalım.
D) Herkes yirmişer dakika konuşacak.
E) Üyelerden ellişer milyon lira toplayalım.

(1999 - ÖSS)

55. Dünyada neler olup bittiğini böylesine iyi bilen (,) okuma (,) çalışma gücü yüksek (,) oldukça bilgili bu genç (,) insanın kullandığı sözcüklere (,) alışık olmadığımız yeni anlamlar kattığını görüyorum.

Yukarıdaki cümlede, numaralanmış virgüllerden (,) hangisinin yeri değiştirilirse anlam karışıklığı giderilmiş olur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2000 - ÖSS)

56. Anıları yazmanın belli bir çağı var mıdır () Genellikle yaşlılık dönemi gösterilir bu çağ için () Çünkü yaşlılığın bir belirtisi de kişinin gözlerini geleceğe değil, geçmişe çevirmiş olmasıdır. Bu yazarın () "Gençler umutlarla, yaşlılar anılarla yaşar." sözü de bu görüşü destekler ()

Bu parçada ayrıçlarda () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (?) (...) (!) (.) B) (?) (.) (:) (.)
C) (!) (.) (:) (...) D) (...) (...) (:) (.)
E) (?) (!) (.) (...)

(2000 - ÖSS)

57. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Art arda yaşadığımız sıkıntılar, doğruyla yanlış ayırtetmemizi sağladı.
B) Onu gördükten sonra kendi durumuna şükretti.
C) "O ana kadar sesimi çıkarmadım, sabrettim; ama daha fazla dayanamadım." dedi.
D) Azmetti; karşılaştığı bütün engelleri yenerek amacına ulaştı.
E) Böylesine güzel bir günde bana hayatı zehretti.

(2000 - ÖSS)

58. Önce baygın bir iniltiydi yamaçtan duyulan,
Sonra bir gölge belirmişti kuş uçmaz yoldan;
Köyümün titreterek bağın yanık toprağını
İnliyor, baktım, uzaktan görünen bir kağıt...

Bu dizelerde aşağıda verilen ses olaylarından hangisi yoktur?

- A) Ünlü düşmesi
B) Ünsüz düşmesi
C) Sert ünsüz yumuşaması
D) Ünlü daralması
E) Ünsüz benzeşmesi

(2001 - ÖSS)

59. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Nasıl oldu da beni hatırlayamadı, bir türlü anlayamadım.
B) O kadar çok çalıştı ki havanın karardığını fark etmedi.
C) Bugün sinemaya gidelim, yarında size geliriz.
D) Yarınki toplantıya kimlerin katılacağı belli değil henüz.
E) Geçmişte yaşanan tatsızlıkların unutulmasını istiyordu artık.

(2001 - ÖSS)

60. Bir konuşmamızda ona, şiiri nasıl yazdığını sormuştum (I) Sorumu şöyle yanıtladı (II) "Önce bir rüzgârın taşıdığı tohum gibi küçücük bir şey düşer aklıma (III) Bu bir anlamdır, bir gerçektir, yaşam ilişkilerimizde öz denebilecek bir durumdur (IV) Yani esin denilen şeydir bu (V)"

Yukarıdaki parçada numaralanmış yerlerden hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti getirilmelidir?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2001 - ÖSS)

61. Sanatçının uzun süre yaşadığı bu ev (.) çocukları

I

tarafından müzeye dönüştürülmüş. Odalardan birinin duvarlarında yer alan fotoğraflarla sanki bir soyağacı oluşturulmuş (.) Bir başka odada

II

onunla bütünleşmiş eşyalar sergilenmiş (:) kü-

III

çük el radyosu, fotoğraf makinesi, daktilosu, gözlüğü (...) Hastalığında ve ölümünden son-

IV

ra gelen mektuplar ve telgraflarla (,) kitapları

V

da camekânlı dolaplarda saklanıyor.

Yukarıdaki parçada, numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi gereksiz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2001 - ÖSS)

62. Kanlıca deyince akla ilk gelen, yoğurt oluyor () Daha eskiler, kahvesini de biliyor. Şöyle değişiminde öğütülen () büyük, kulpsuz fincanlarda sunulan kahve () Sonra, kıyı boyunca uzanan yalılar, ille de adıyla anılan koyu ve canım korular ()

Bu parçada ayraçla () belirtilen yerlere, aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (,) (,) (,) B) (,) (,) (...) (...)

- C) (:) (:) (...) (,) D) (:) (:) (,) (...)

- E) (,) (,) (:) (,)

(2002 - ÖSS)

63. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki altı çizili sözcüğün yazımı yanlıştır?

- A) Son dönem şairleri bu antolojiye alınmamış.
B) Voleybolcular otobüslerine bindiler.
C) Kardeşi bu filmin yönetmenliğini üstlenmiş.
D) Antrenör bugünkü çalışmayı erken bitirdi.
E) Bu zürafa hayvanat bahçesine yeni gelmiş.

(2002 - ÖSS)

64. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Arkadaşları, bu kadar sorumsuz davranmasının nedenini bir türlü öğrenemediler.
B) Kuşkonmaz, saksıda yetiştirilen, uzun saplı, ince ve küçük yapraklı bir süs bitkisidir.
C) Tartışmacı, öne sürdüğü savın doğruluğunu kanıtlıyordu.
D) Panele, üniversite öğrencileriyle öğretim üyeleri katılmıştı.
E) Aile büyüklerinden öğrenilen el sanatları, yöre halkının geçim kaynağını oluşturuyor.

(2002 - ÖSS)

65. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Yapılan ölçümler, hava koşullarına bağlı olarak değişgenlik gösteriyormuş.
B) Yönetmelikte yapılan değişikliklerden çoğumuzun haberi yoktu.
C) Emekli olunca, bu dernekte gönüllü olarak çalışmaya başladı.
D) Çocuğu, bu okula kaydettirmek için çok uğraşmıştı.
E) Geçmişe baktığımızda buna benzer pek çok durumla karşılaşılıyor.

(2003 - ÖSS)

66. Bu kitap, okuyan, dinlemesini bilen (I) yorumlayıp tartışan (II) dilini severek kullanan (III) ülkesini (IV) doğayı tanıyan ve bunlarla ilgili olumlu düşünceler geliştiren (V) bireyler yetiştirmeye yönelik bir eğitim ve öğretim anlayışının ürünüdür.

Bu cümledeki numaralı yerlerin hangisine noktalama işareti konmasına gerek yoktur?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2003 - ÖSS)

67. İşte karşı karşıyasın. O da senin gibi biri (I) Yüzünde küçük küçük yara izleri (II) Bak, gülüyor. Şimdi de yemeğini yiyor (III) İşte türkü söylüyor, işte sıkıyor (IV) Belki de dertleşecek birini arıyor (V)

Bu parçadaki numaralı yerlerin hangisine ötekilerden farklı bir noktalama işareti konmalıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2003 - ÖSS)

68. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Baş başa vermiş, çocukların sorunlarından söz ediyorlardı.
B) İnsanımızın belirleyici özelliklerinden biri de konuk severliğidir.
C) Romandaki kişilerin, tipik İç Anadolu insanının özelliklerini taşıdığını söyledi.
D) Doğu felsefesiyle ilgili hemen her kitabı okurdu.
E) Televizyondaki kültür ve sanat programlarını sürekli izlerdi.

(2004 - ÖSS)

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Bize hep: "İyi bir kitap okuru olmakla övününüz." derdi.
B) "Bugünlerde işlerimizi iyi." diyerek ellerini ovuşturdu.
C) "O zamanlar buğdaylarımız bu değirmende övütüldü." diye söze başladı.
D) Öğrencilerine her zaman dürüst olmayı öğütlerdi.
E) Doktor, anneme: "Günde üç öğün yemek yiyin." dedi.

(2004 - ÖSS)

70. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, ayrıca gösterilen yere iki nokta (:) konulmalıdır?

- A) Öyle bir olay ki () eksiklerimizi, yetersizliklerimizi açıkça gösteriyor.
B) İletişimde ölçüsüzlük dediğimiz şey () sanat haberlerinde olduğu gibi spor haberlerinde de kendini göstermiştir.
C) Yöneticilere düşen görevlerden biri de () öğrenciler arasındaki üstün yetenekli gençleri bulup yönlendirmektir.
D) Son günlerde yaşananlar, yöneticilerimize çok şey öğretmiştir () Bunlardan biri gerçekleşmemiş beklentilerimizin üzüntüsüdür.
E) Bu tartışma onun şu iki yönünü açığa çıkarmıştır () Eleştirilere karşı hoşgörüsüz olma ve duygularını denetleyememe.

(2004 - ÖSS)

71. Assos'u Assos yapan o muhteşem gün batımı () En güzel () iskeleden ya da Athena Tapınağı'ndan görülebilen bu değişim () izleyenleri derin düşüncelere yönlendiriyor () Antik çağın en büyük düşünürlerinden Aristoteles () İlk felsefe okulunu boşuna burada kurmamış demek ki!

Bu parçada ayraçlarla belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (.) (:) (.) (.) (:) B) (...) (:) (:) (.) (:)
C) (...) (.) (.) (.) (:) D) (.) (.) (:) (...) (.)
E) (.) (.) (:) (:) (.)

(2004 - ÖSS)

72. Bir güvercin ... Beni görünce ürkütü . Acaba açık
I II
kalan pencereden mi girdi içeriye ? Oradan oraya
III
uçuyor, dışarı çıkacak bir yer anyor ! Maviliği, belki
IV
de çok uzaktaki gemileri görüyor .
V

Bu parçadaki numaralanmış yerlerin hangisindeki noktalama işareti yerinde kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2005 - ÖSS)

73. Bu kent , bahar aylarında , doğaseverlerin , yū-
 I II III
 rüyüşçülerin , bisikletlilerin , piknikçilerin gözde-
 IV V
 si durumunda. Küçük limanı , yeni yapılan baraj
 VI
 gölü , çam ormanlarıyla bezenmiş tepeleri ,
 VII VIII
 kır kahveleriyle kent yorgunlarına sığınak oluyor.

Aşağıdakilerin hangisinde verilen virgüller (,) işlev bakımından birbirinden farklıdır?

- A) I. ve II. B) III. ve IV. C) IV. ve V.
 D) VI. ve VII. E) VII. ve VIII.

(2005 - ÖSS)

74. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu kitap, ilk basımının üzerinden yirmi yıl geçtikten sonra, yeniden yayımlandı.
 B) Çiçekcinin yeni açtığı dükkân çok iyi çalışıyor.
 C) Bir yapıtın kalıcılığını sağlayan birçok etken vardır.
 D) Bu romanda yüzyılımızın temel sorunları yansıtılıyor.
 E) Başarılı olmak için düzenli ve sürekli çalışmak gerekir.

(2005 - ÖSS)

75. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu konudaki kararımı size bildirmeyeceğim.
 B) Konuşmasında bu konuya da değinecek.
 C) Bebeği bütün gün kardeşi oyalıyacak.
 D) Onun bu işi başaracağını söyleyebilirim.
 E) Onu kime verdiğimi anımsayamıyorum.

(2005 - ÖSS)

76. Aşağıdaki cümlelerin hangisindeki virgül (,) kaldırılırsa cümlelerin ögesinde değişiklik olur?

- A) Onun gibi, yapıtlarında kendini anlatan sanatçılar da var.
 B) O, romaniyle bir ilke imza attığını söylüyordu.
 C) Kardeşimin, atasözlerini ve deyimleri pek bilmediği ortaya çıktı.
 D) Ona, karşı takımın oyuncularından söz ettim.
 E) Yazdığı makalelerde, alıntı yaptığı kaynakları belirtti.

(2005 - ÖSS)

77. Altı yıl önce aramızdan ayrılan değerli sanatçımız,

I
 İstanbul'da açılan bir sergiyle anılıyor. Sanat yaşamı boyunca yapıtlarında çağdaş sanat akımlarını göz ardı etmeyen, bunun yanı sıra geleneklerimizi II
 III

ve Anadolu Estetiğini de yüzeye çıkarmayı başaran IV

sanatçının yapıtları 7 Şubat 2006 tarihine kadar V

izlenebilir.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2006 - ÖSS)

78. Artık var olmayan şeyleri büyük bir özlemle kim bilir kaç kez anmışızdır () Kimi zaman, yalnızca geçmişte kalan şeylerin değerini anlayabiliyormuşuz gibi geliyor bana () Kültürümüzün ayrılmaz öğeleri gün geçtikçe yok olmaya yüz tutuyor () Tarih-sel yapılar, müziğimiz, bize özgü yemekler () Eskiden bilinen birçok olağanüstü yiyecek de unutuluyor artık () hem de bir daha hiç yenmemek, tadılmamak üzere.

Bu parçada ayraçlarla () gösterilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (,) (,) (...) (I) B) (,) (,) (:) (...) (:)
 C) (...) (I) (:) (:) (,) D) (I) (,) (:) (,) (:)
 E) (,) (...) (:) (:) (,)

(2006 - ÖSS)

79. Aşağıdakilerin hangisinde hem ünsüz yumuşaması hem de ses düşmesi vardır?

- A) Akla gelen başa gelir.
- B) Keskin sirke kabına zarar verir.
- C) Kirlangıcın zararını biberiden sor.
- D) Her yiğidin gönlünde bir arslan yatar.
- E) Kurdun adı yaman çıkmış, tilki vardır baş ke-ser.

(2007 - ÖSS)

80. Yayınevimiz 2003'de kuruldu. 60'a yakın şiir kitabı

yayımladık. Tüm olumsuzluklara karşın şirde bugün
II
bir hareketlilik yaşanıyor. İyi şiir yazılıyor mu? Evet.
III
Güçlü bir şiir geliyor. Ne var ki yayımladığımız
kitaplar çok satılmıyor. Bu, büyük yayınevlerinde de
IV
asağı yukarı böyle.
V

Yukarıdaki numaralanmış sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2007 - ÖSS)

81. Hemen hemen her yazar ilk romanında çocukluğu nu , gençliğini ve o dönemlerde yaşadığı yerleri

anlatır. Gezip gördüğü yerler, alışveriş yaptığı dükkânlar, gittiği sinemalar romanlarındaki mekânlardır.

Kendimden örnek vereyim : İlk romanımı yazdı-
II

ğimde yirmi yaşındaydım. Roman kahramanları-
min : neredeyse tümü sokağımızın insanlarıydı.
III

Bizden üç ev ileride oturan Ahmet Muhip Dıranas'ın,
"Fahriye Abı" şiirini , evlerinin karşısında otu-
IV

ran ... için yazdığı söylenirdi.
V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2007 - ÖSS)

82. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlışı vardır?

- A) Bu tedaviden sonra hastalığın seyri değişti.
- B) Yıllık izninin bir bölümünü bu ay kullanıyor.
- C) Organ nakliyle yaşama döndürülen hastaların sayısı gün geçtikçe artıyor.
- D) Çağırılmadığı için akşamki davette o yoktu.
- E) Uzun süre yağmur altında yürüdükten sonra sığınacak bir yer buldu.

(2008 - ÖSS)

83. Bütün yazarların kendine sorduğu, bilinen , kalıp-

laşmış bir sorudur bu : Niçin yazıyoruz ? Bu so-
II III
ruya verilmiş benim bildiğim en güzel yanıt , bir
IV

öykücümüzün o çok iyi bildiğimiz cümlesidir:
"Yazmasam deli olacaktım!" Ben de yazmaktan
neden haz aldığımı düşündüm elbette ve cevabı-
nı Baudelaire'de buldum. Diyor ki : "Şair istediği
V

anda kendisi ve bir başkası olabilmek için müthiş
bir ayrıcalığa sahip olan kişidir." Benim için de yaz-
mak, kendim ve başkaları olabilmek ayrıcalığıdır.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2008 - ÖSS)

84. Çevrenizde olup biten her şeyden birkaç dakika-
lığına uzaklaşıp ruhunuzun derinliklerinden ge-
len kısık sesli müziği dinlediniz mi hiç () Aslında
bu müziğin sözü, bestesi tamamen size ait. Emin
olun, o şarkının sözlerinde çok şey gizli () Be-
den, ruh sağlığına dikkat et () para, kariyer
önemli ama senden önemli değil; sevdiklerini,
bundan da önemlisi kendini ihmal ediyorsun ()
diye fısıldayacak o şarkının sözleri. Nereden mi
biliyorum () Çünkü bunları yaşıyorum.

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere
aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama
işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (...) (.) (:) (:) (I) B) (I) (:) (.) (I) (?)
- C) (?) (:) (:) (.) (?) D) (.) (.) (.) (.) (...)
- E) (?) (.) (.) (.) (.)

(2009 - ÖSS)

85. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) Bu binanın planını Avusturyalı bir mimarla birlikte çizmişler.
 B) Müzenin bugünkü durumuyla ilgili bilgileri bir önceki sayımızda yayımlamıştık.
 C) O gezide yıllardır görmediğim bir arkadaşşıma rastladım.
 D) Buraya yeni bir yaya geçiti yapılacak.
 E) Şenlikler bu yıl mayıs ayında başlayacak.

(2009 - ÖSS)

86. "1969 yılında Güzel Sanatlar Akademisini bitirdim.

Resim yapmaya karikatürist olarak başladım; çizdiklerimi 10 liraya satardım Dolmuş, Tef, Pardon gibi dergilere. İlk sergimi 1959 yılında Taksim meydanında açtım ve yalnızca üç tablo satarak yer kirasını ancak ödeyebildim." diyor usta ressam sanat yaşamının ilk yıllarını anlatırken.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

87. 1204-1261 yılları arasındaki Latin işgali sırasında

harap olan kilisenin eski hâline kavuşması için çalışmalar yapıldı. Kilise genişletildi ve mozaiklerle süslendi. Binanın kuzeyine ve güneyine eklemeler yapıldı. Orta bölümü ise Türkler'in egemen olduğu dönemde onarıldı. 1511'de de Vezir Ali Paşa tarafından camiye çevrildi.

Bu parçadaki altı çizili sözlerden hangisinin yazımı yanlıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

88. Tam yirmi beş yıl oldu. Her sabah erkenden gelir

bu duvarın dibine serer kitapları. Geçenler bakarlar, inceleyip, bırakırlar. Çağaloğlu'ndaki bu kitapçı yokuşu tırmananların görmeye alışık olduğu, vazgeçemediği bir parçası gibidir. Yalnız bir derdi vardır: Güvercinler. Onlar kitapçıdan daha eski sahibidirler bu duvarın, vazgeçmezler yerlerinden.

Bu parçadaki numaralanmış virgüllerden (,) hangisi yanlıştır kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

89. Televizyon programlarında sunucuların göz önünde

bulundurması gereken kuralları vardır. İşte bunlardan birkaçı: Anladım, tamam, hı, haaa, evet gibi sözlerle konuşmacının sözünü kesmeyiniz.

Çünkü sunucunun gereksiz yere söze karışması konuşmacının dikkatini dağıtabilir. Sunucunun soracağı soruların; konuşmacıyı konunun içine çekecek nitelikte olması gerekir. Görüşmeyi, zamanın kalmadığını belirterek bitirmek, geçerliğini yitirmiş bir önlemdir artık.

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yerinde kullanılmamıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2010 - YGS)

90. Bir uğultu başlıyor söz dağarcığımda, sözcükler
üşüşüyor zihnime; âcılı, ezik, buruk, yorgun,
I II III
çekingen, kırgın, suçlayıcı, küskün...
IV V

Bu cümledeki altı çizili sözcüklerin hangisinde ünsüz benzeşmesi vardır?

- A) II. B) III. C) IV. D) I. E) V.

(2011 - YGS)

91. Top peşinde koşan çocukları, pencereden sarkıp
çamaşır asan genç kızları çekinmeden fotoğraf-
lamak mı istiyorsunuz? O zaman Balat vazgeçil-
I
mez mekânınızdır. Hele akşamüstü eski semtin
II
dar sokaklarına öyle bir ışık düşerki hayran kalır-
III
sınız. Son yıllarda yapılan restorasyon çalışmala-
IV
rıyla güzelleşen Balat Kültür Evini de görmeden
V
edemezsiniz.

Bu parçadaki numaralanmış sözlerin hangisinde bir yazım yanlış vardır?

- A) IV. B) V. C) III. D) II. E) I.

(2011 - YGS)

92. Denizli'nin Tavas ilçesine bağlı Medet Köyü'nde
yaşayan "sırsız seramik" ustasını bu sanatın me-
raklıları tanır. Usta, derme çatma köy evinde yu-
I
murta kabuğu inceliğinde seramikler üretir, bun-
ların üzerine desenler çizer sonra... Bu desenle-
II
rin büyüleyiciliği nereden geliyor? Besbelli tarih-
ili
ten süzölmüş türlü hayatlardan ... Ya yolu Tavas'a
IV
düşürüp görmeliyiz onları ya da Türkiye'nin çe-
şitli müzelerini dolaşp raflara daha dikkatli bak-
malıyız.
V

Bu parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden hangisi yanlış kullanılmıştır?

- A) V. B) II. C) I. D) III. E) IV.

(2011 - YGS)

93. Eğer o şiirler, o romanlar, o öyküler, o tiyatro ya-
pıtları olmasaydı, söylemek bile fazla, duygulan-
mız daha az bilinecek, bilgilerimiz daha az ola-
caktı. Çünkü edebiyat, daha iyi duymamızı, daha
iyi düşünmemizi sağlar. Daha doğru, daha insan-
ca yaşamamıza yardımcı olur.

Bu parçada, virgölün işlevleriyle ilgili olarak aşağıda verilenlerden hangisine uygun bir örnek yoktur?

- A) Özel olarak vurgulanması gereken bir ögeyi belirtme
B) Ara sözleri ayırma
C) Art arda sıralanan eş görevli sözcük kümelerini ayırma
D) Tırnak içinde verilmeyen aktarma cümlelerini belirtme
E) Sıralı cümleleri birbirinden ayırma

(2011 - YGS)

94. Verdiği her uzun aranın ardından yeni albümüyle gönülümüzü fethetmeyi başaran pop müziği sanatçısı, bu kez eski şarkılarını yeniden yorumlayarak geçmişe bugünün penceresinden bakıyor ve dinleyiciyi yine oldukça etkiliyor.

Bu cümlede aşağıdaki ses olaylarından hangisi **yoktur**?

- A) Ünlü daralması B) Ünlü düşmesi
C) Ünsüz yumuşaması D) Ünsüz türemesi
E) Ünsüz benzeşmesi

(2012 - YGS)

95. Necip Fazıl () şair oluşunun öyküsünü şöyle anlatıyor: "Şairliğim on iki yaşımda başladı. Annem hastanedeydi. Ziyaretine gitmiştim. Beyaz yatak örtüsünde, siyah kaplı, küçük ve eski bir defter () Bitişikte yatan veremli hasta kızın şiirleri varmış defterde. Bunu söyleyen annem, bir an gözlerimin içini tarayarak 'Senin, şair olmanı ne kadar isterdim!' dedi. Annemin dileği bana, içimde besleyip de on iki yaşına kadar farkında olmadığım bir şey gibi göründü. Gözlerim hastane odasının penceresinde () savrulan kar ve uluyan rüzgâra karşı uzun uzun düşünerek içimden şöyle bir karara vardım () 'Şair olacağım, hem de büyük bir şair ()' Ve oldum."

Bu parçada ayraçlarla () belirtilen yerlere aşağıdakilerin hangisinde verilen noktalama işaretleri sırasıyla getirilmelidir?

- A) (;) (,) (:) (:) (,) B) (,) (,) (:) (:) (,)
C) (,) (...) (,) (:) (|) D) (,) (...) (:) (,) (,)
E) (:) (...) (:) (:) (|)

(2012 - YGS)

1. Cümlede arasöz kullanılmış. Arasözlerin başında ve sonunda virgül kullanılır. "İstanbul'da doğan bir kadının" arasözünün A, B, C seçeneklerinde başında ve sonunda virgül kullanılmamış. E'de ise "bu" işaret zamirinden sonra virgül kullanılmadığından, sözcük sıfat gibi olmuş. Dolayısıyla o da yanlıştır. D'de hata yapılmamış.

Cevap D

2. Birinci cümle soru yargısı taşıyan bir cümle olduğundan sonuna soru işareti gelmelidir. İkinci işaretli yere, önceki cümle açıklama yapılacağını bildirdiği ve daha sonra da bu, açıklandığı için iki nokta (:); tırnak işareti içindeki cümle bir yargı cümlesi olduğundan sonuna nokta (.) getirilmelidir.

Cevap A

3. İsim tamlamasında tamlayan, tamlayan eki "-ın, -in, -un, -ün" alır. Seçeneklerdeki sözcüklere bu eki getirelim. "Elma-n-ın" "yara-n-ın", "su-y-un", "yazı-n-ın", "mavi-n-in". Görüldüğü gibi "su" haric diğerleri "n" kaynaştırma harfleri almış. "Su" ise "y" kaynaştırma harfi almış. Öyleyse kurala uymaz.

Cevap C

4. Soruda bazı sözcüklerin yazımının karıştırılmasıyla ilgili bir özellik sorulmuş. B'deki "kipriklerine" sözcüğü "kipriklerine" olmalı.

Cevap B

5. Noktalı virgül, sıralı cümleler arasında kullanılır. Bu özelliği sadece B'de görüyoruz. Diğer seçeneklerde ise virgül kullanılmamıştır. Çünkü D ve E'de sıfatlar, C'de nesneler arasında ancak virgül gelebilir. A'da ise ünlem bildiren söz ayırmada virgül kullanılır.

Cevap B

6. Anlam karışıklığı (!)'de görülüyor. Çünkü "Bayan" olan satıcı da olabilir, sözü söyleyen kişi de. Eğer araya virgül koyarsak bayan olan satıcı olamaz. Çünkü sıfatla, onun nitelediği isim arasına virgül konmaz. Böylece cümlelerin öznesi belirlenmiş olur.

Cevap A

7. Yanlış yazım C'dedir. Çünkü son hecesinde dar ünlü bulunan "göğüs" sözcüğüne, ünlüyle başlayan bir ek geldiğinde son hecedeki dar ünlünün, ses düşmesi kuralına göre düşmesi gerekir. Oysa burada böyle bir düşme olmamış. Yani sözcük "göğsüme" şeklinde olmalı. Soruda ayrıca A'daki "hukuk" ve E'deki "tazyik" sözcükleri dikkatimizi çekiyor. Aslında iki ünlü arasında kalan "k" sert ünsüzünün yumuşaması ve "ğ" olması gerekirdi. Ancak bu, Türkçe sözcüklerde geçerlidir. Özellikle son hecesi uzun okunan sözcüklerde yumuşama olmaz.

Cevap O

8. Birinci işaretli yere üç nokta gelmelidir. Çünkü yüklemi olmayan, okuyucunun yorumuna bırakılan tamamlanmamış cümlelerin sonuna üç nokta gelmelidir. Diğer işaretli yere ise soğukların şiddetli olduğu, bir duyguyu aktaracak şekilde verildiği için ünlem getirilmelidir.

Cevap A

9. Yazım yanlışı D'de yapılmıştır. Çünkü "renk-den" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi kuralına göre hata vardır. Bunu 8. soruda açıklamıştık. Bu soruyu inceleyin. Sözcük "renkten" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap D

10. Boş bırakılan birinci yere, önceki bölüm bir cümle özelliği göstermediği için virgül (,) konmalıdır. İkinci yere, cümle bir soru bildirdiği için soru işareti (?); üçüncü yere bir haber cümlesi olduğu için nokta (.) konmalıdır.

Cevap B

11. (I) nolu yere, cümle bir haber cümlesi olduğundan ve yargıyı tamamladığından nokta (.); (II) ve (III) nolu yerlere cümlelerin yüklemi bulunmadığından, yani cümle tamamlanmamış olduğundan üç nokta (...) getirilmelidir.

Cevap B

12. Soru işareti, cevap almak amacıyla hazırlanan yani soru yargısı bildiren cümlelerin sonuna konur. Bu özelliği D'de görüyoruz. B, C ve E'de soru yargısı var ancak temel cümle, yani yüklem soru özelliği göstermediğinden cümlelerin sonuna nokta konmalıdır. A'da ise soru bildirebilecek bir sözcük yok.

Cevap D

13. C'deki altı çizili sözcük bir bileşik sözcüktür. Yani iki sözcük kendi anlamlarını yitirerek bir araya gelmiş ve yeni bir sözcük oluşturmuştur. Bu tür sözcükler daima bitişik yazılır. A, B ve D'deki altı çizili sözcükler ikilemedir, ikilemelerse ayrı yazılır. E'de ise bir köprü çeşidi söylenmiştir ve sözcükler anlamlarını kaybetmemiştir.

Cevap C

14. Boş bırakılan birinci yere, karısının söyledikleri açıklanacağı için iki nokta (:); ikinci yere cümle bir haber cümlesi olduğundan nokta (.); üçüncü yere Sokrates'in sözü açıklanacağı için iki nokta (:); dördüncü yere cümle bir soru yargısı içerdiği için soru işareti (?) getirilmelidir.

Cevap E

15. Yazım yanlışı B'de yapılmıştır. "af edilmesi" sözü bir bileşik fiildir, ancak bu "afedilmesi" şeklinde olmalıydı. Çünkü "af, his, zan" gibi sözcüklerde etmek yardımcı eylemiyle birleşirken ses türemesi olur. Yani sözcükler "affetmek", "hissetmek", "zannetmek" şeklinde söylenir.

Cevap B

16. Kesme işareti bu soruda hep sayılarda kullanılmış. Rakamla yazılan sayılara ek geldiğinde, ekten önce kesme kullanılır. C'deki "milyon" sözü ek olmadığına göre, "2"den kesmeyle ayrılmasına gerek yoktur.

Cevap C

17. II. cümlede virgölün kaldırılması anlam karışıklığına yol açar. Çünkü virgöl varken bu sözcük zamir görevinde olur ve başlayan şeyin yerine geçer. Eğer virgöl kaldırılırsa "bu sabah" sıfat tamlaması olur. Bu durumda cümlelerin öznesi gizli kalır. Dolayısıyla bu cümleden virgöl çıkarılmamalıdır.

Cevap B

18. Yazım yanlışı D'de yapılmıştır. Bu cümledeki "Lise" ve "Üniversite" sözcükleri, belli bir lise veya üniversiteyi ifade etmediğinden, yani herhangi bir lise veya üniversite olduğundan küçük harfle başlamalıdır.

Cevap D

19. Açıklanan kural ünsüz değişimi kuralıdır. Seçeneklerde verilen sözcüklerin sonuna "-ı" hal ekini getirerek denersek araç-aracı; tabak-tabacı; söğüt-söğüdü; dolap-dolabı; koç-koçu olur. Görüldüğü gibi son sözcükte herhangi bir yumuşama olmamış. Tek heceli sözcüklerde genellikle olmaz. Ancak "çok-çoğu" gibi olanlar da vardır.

Cevap E

20. Boş bırakılan birinci yere, cümle anlamca tamamlanacağı için nokta (.); ikinci yere benzer öğeler sıralandığı için virgöl (;); üçüncü yere benzer sözcüklerin sürdürülebileceği anlamı olduğu için üç nokta (...); dördüncü yere, cümlelerin yüklemi bulunmadığından, yani cümle tamamlanmadığından yine üç nokta (...) konmalıdır.

Cevap D

21. Virgöl, B, C, D, E seçeneklerinde nesneden sonra kullanılmış. Sadece A'da "O" öznesinden sonra olduğundan açıklamaya uygun bir kullanım oluşmuştur.

Cevap A

22. Kısaltmalar kısaltıldığı harflerin okunuşuyla okunur ve ona getirilen ekler de kısa okunuşa göre düzenlenir. Buna uymayan tek seçenek B'dir "TV" uzun okunursa, "televizyon" olur ek de "da" olur. Ancak kısa okunduğunda "teve" şeklinde okunur ek "de" şeklinde kullanılır. Burada kısaltmadan sonra "da" denmesi yazım yanlışına sebep olmuştur.

Cevap B

23. Özellikle ünsüzlerinden sözüne dikkat edelim. Çünkü A, B, C, D'dekilerde ünlü düşmesi vardır. E'de ise "büyücek" sözü "büyükcek" şeklinde olacakken "k" düşmüştür. Bu, ünsüz olduğundan sorunun cevabıdır.

Cevap E

24. Yazımı yanlış olan sözcük D'dedir. Çünkü hem "her" hem "yer" sözcükleri kendi anlamlarıyla kullanılmıştır. Bileşik isim olmadığından, bu sözcüklerin bitişik yazılması için hiçbir sebep yoktur.

Cevap D

25. Şiirin özellikleri sıralandığından boş bırakılan birinci yere virgül (;), ikinci yere cümle bittiğinden nokta (.); üçüncüye bir haber cümlesi olduğundan nokta (.); dördüncüye bir soru cümlesi olduğundan soru işareti (?) getirilmelidir.

Cevap A

26. B'deki ekin yazımı yanlıştır. Rakamları yazıyla yazarsak ekin ne olduğu belli olur. "Yetmi-şnci" gibi bir yazılış doğru değildir. Ancak cümlede ek "-nci" şeklinde kullanılmıştır. Doğrusu "yetmişinci" yani "70'inci" olmalıdır.

Cevap B

27. IV. yere üç nokta konmaz. Çünkü cümlelerin yüklemi vardır. Tamamlanmış bir cümle olduğundan sonuna nokta konmalıdır. Diğer cümlelerin tümü tamamlanmamış olduğundan yani yüklemli ek-sik olduğundan onların sonuna üç nokta (...) gelmelidir.

Cevap D

28. Virgül eş görevli sözcükler arasında kullanılır. III numaralı yerde eş görevli bu özellik yok; üstelik "hızlı yaşam" söz öbeğininin sıfatı durumunda bulunan "oluşan" sözünden sonra, sıfatla onun nitelediği söz öbeği arasında hiçbir noktalama işareti gelemeyeceğinden, virgül kullanılmaz.

Cevap C

29. Kesme işareti A'da yanlış kullanılmıştır. Çünkü "de" bağlacı bir sözcük sayılır ve hiçbir zaman kendinden önceki sözcüğe bitişik yazılmaz. Kesme işareti ise ancak bitişik yazılması gereken eklerin değişik durumlarda ayrı yazılması gerektiği zaman ekle sözcük arasında kullanılır. Bağlaç, ek olmadığından bağlacın kesmeyle ayrılması yanlış olmuştur.

Cevap A

30. İki nokta, bir cümlede açıklama yapılacaksa, açıklama yapmadan hemen önce kullanılır. Parçada "Ama şunu unutmamak gerekir" sözü bir açıklama yapılacağını bildirir. Öyleyse sonuna iki nokta konmalıdır. Bundan sonra "unutulmaması gereken şeyin ne olduğu" açıklanmıştır.

Cevap E

31. "Yaşlılıkta" sözünün yazımı yanlıştır. Çünkü sert ünsüzlerden sonra yumuşak ünsüzün gelmemesi gerekiyor. Burada "k" sert ünsüzdür, sonra gelen "d" yumuşak ünsüzdür. Bunlar bir araya gelmez. Doğrusu "yaşlılıkta" olmalı "d" yerine "t" gelmelidir.

Cevap A

32. Türkçede sert süreksiz sessizler p, ç, t, k sessizleridir. Bunlar iki ünlü arasında kaldıklarında sırasıyla b, c, d, g (ğ) sessizlerine dönüşürler. Seçeneklere baktığımızda "kapak" sözcüğünde bu değişmeyi görüyoruz. Sözcük sonundaki "k" yumuşayarak "ğ" olmuş ve "kapağı" biçiminde söylenmiş.

Cevap A

33. Seçeneklere baktığımızda D'deki "anlayamamış" sözünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Doğrusunun "anlayamamış" olması gerekir. Geniş ünlülerin (a, e, o, ö) dar ünlülere (ı, i, u, ü) dönüşmesi, bu seslerin "-yor" ekinden önce gelmesiyle mümkündür. Yani "anlıyor" şeklinde olursa doğrudur. "y" koruyucu ünsüzü sadece "de-" ve "ye-" fiillerinde ünlüleri darlaştırabilir.

Cevap D

34. A'da, ünlem işaretinden sonra gelen "buraya" sözü küçük harfle yazılmış ve ayrı yazılması gereken "mi" bitişik yazılmış. B'de, "mi" yine bitişik yazılmış. C'de seslenme olduğu halde "çocuklar"dan sonra ünlem işareti konmamış. Ayrıca ikilemeler arasına hiçbir noktalama işareti konmaz. D'de ünlem olması gereken yere iki nokta konmuş. Yazım ve noktalama bakımından yanlış bulunmayan seçenek E'dir.

Cevap E

35. Üç nokta, yüklemi eksik olan, yani yargıyı okuyucunun yorumuna bırakan cümlelerin sonuna konur. İkinci cümleye baktığımızda, "yağıyor" gibi bir yüklem eksik olduğunu görüyoruz. Cümlede bulunmayan eylemin yerine üç nokta konmalıdır. Ayrıca benzer örneklerin sürdürülebileceğini ifade eden cümlelerin sonuna da üç nokta konur. Son cümlede edebi eser türlerinin devam edebileceği anlamı olduğuna göre buraya da üç nokta koyabiliriz.

Cevap O

36. Yazım yanlışı B'dedir. "de" bağlacı ünsüz uyumlarına uymaz. Sadece ünlü uyumlarına uyarak "de, da" olabilir. Dolayısıyla "hiç te" değil "hiç de" olacaktır.

Cevap B

37. Üç noktanın kullanımıyla ilgili bilgileri 5. sorunun açıklamasından öğrenebilirsiniz. Buna göre III numaralı yere cümlelerin bitmediğini göstermek için üç nokta (...) konmalıdır.

Cevap C

38. Noktalı virgülün en önemli görevi, içinde virgül bulunan sıralı cümleleri birbirinden ayırmaktır. Bu özellik IV numaralı yerde görülüyor. Diğer yerlerde virgül kullanılmaktadır.

Cevap D

39. Virgül eş görevli sözcük ve söz öbekleri arasında kullanılır. I. ve II. de tamlayanlar arasında, III. ve IV. de aynı tür öğeler arasında kullanılmıştır. "Birlikte" edatı ise kendinden önceki isme bağlılık gösterir ve isimle onun arasında noktalama işareti kullanılmaz.

Cevap E

40. Anlamca tamamlanmış haber cümlelerinin sonunda nokta konur. Parçaya baktığımızda III ile gösterilen yere nokta konmayacağını görürüz; çünkü ondan önceki cümle tamamlanmamış. Yani yüklemi eksik olduğundan sonuna üç nokta (...) getirilmelidir.

Cevap C

41. Seçenekleri incelediğimizde yazım yanlışının D'de yapıldığını görüyoruz. Sayı isimlerinin ayrı yazılması gerekir; oysa "otuz beş" sözü bitişik yazılmış. Ayrı yazılması lazım.

Cevap D

42. İki nokta (:) kendinden sonra açıklama yapılabaksa kullanılır. Buna göre baktığımızda D'de açıklama yapılacağı bellidir. "iki özellik vardır" denmiş ve bu iki özellik açıklanmış. Dolayısıyla parantezin olduğu yere iki nokta (:) gelmelidir.

Cevap D

43. Virgül (,) eş görevli sözcük ya da söz öbekleri arasında veya öğelerin birbirinden ayrılması istenen yerlerde kullanılır. Virgölün olduğu yerde genelde durulur. Oysa II. cümlede "isteğiyle" sözü "dopdolu" sözüne sıkı bir şekilde bağlıdır. Orada virgölün bulunması duraklamayı gerektirdiğinden anlam bütünlüğünü zedeler.

Cevap B

44. Seçeneklerde hep "etmek" fiili kullanılmış. Ad soylu sözcüklerle bileşik fiil kuran bu fiil, son hecesinde dar ünlü bulunan adlarla kullanıldığında, bu adların son hecesindeki dar ünlünün düşmesi gerekir. Buna göre C'deki "devir etti" sözü "devretti" şeklinde olmalıdır. "Kabul, yemin, memnun" gibi sözcüklerde de son hecede dar ünlü vardır. Ancak bu dar ünlüler uzun okunduğu için hiçbir zaman düşmez.

Cevap C

45. Yazım yanlışı B'de yapılmıştır. Burada geçen "bu-yana" sözündeki "yana" sözcüğü edattır ve kendinden önceki sözcükten ayrı yazılır.

Cevap B

46. Parçayı incelediğimizde V. yere benzer örneklerin sürdürülebileceğini göstermek için, VI. yere yüklem eksikliğinden dolayı üç nokta (...) konmalıdır.

faebook:

Kpss Kaynak Arı ıvı

Kpss D4Kıman Arı ıvı

Cevap E

47. Birinci parantezin olduğu yere Montesquieu'nün sözü açıklanacağı için iki nokta (:); ikinci parantezin olduğu yere, sıralı cümleleri bağladığı için noktalı virgül (;); üçüncü parantezin olduğu yere cümle soru anlamı taşıdığı için soru işareti (?) getirilmelidir.

Cevap A

48. Yazımı yanlış olan sözcük, A'daki altı çizili sözcüktür. "Öğle" vaktini ifade eden bu sözcük "öğleyin" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap A

49. Parçayı incelediğimizde birinci cümleden sonra özellikler açıklanacağı için cümlelerin sonuna iki nokta (:), ikinci yere eş görevli sözcükler devam ettiği için virgül (,) , parçanın sonuna örnekler devam ettiği için üç nokta (...) getirilmelidir.

Cevap E

50. Yazım yanlış B'de yapılmıştır. Bu cümledeki "nesli" sözcüğü "nesli"şeklinde yazılmıyordu. Çünkü "nesil" sözcüğünün son hecesindeki dar ünlü (i), sözcüğe ünlü ile başlayan bir ek getirildiğinde düşer.

Cevap B

51. Yazım yanlış "göğüsü" sözcüğünün yazımında yapılmıştır. İkinci hecesinde dar ünlü bulunan kimi sözcüklere ünlü bir ek geldiğinde ikinci hecedeki dar ünlünün düşmesi gerekir. Yani sözcük, "göğüsü" şeklinde yazılmalıdır.

Cevap C

52. Farklı bir noktalama işareti, I. numaralı yere getirilmelidir. Bundan önceki cümle bir yanlış kanının açıklanacağını bildirdiği için oraya iki nokta (:) getirilmelidir. Diğer numaralı yerlere, cümleler tamamlanmış haber cümleleri olduğu için nokta (.) getirilmelidir.

Cevap A

53. Bu parçada üç nokta, yani IV numaralı yerdeki işaret yanlış kullanılmıştır. Çünkü ondan önceki cümle anlamca tamamlanmış bir haber cümlesidir. Orada üç noktanın kullanılmasının hiçbir gerekçesi yoktur.

Cevap D

54. Açıklamadan anlaşılacağı gibi sadece sayılarda kullanılan "ş" kaynaştırma harfi ünlüyle biten sözcüklerde kullanılır. Oysa "beş" sözcüğünün aslında "ş" olduğundan yani sözcük ünsüzle bittiğinden bu sözcüğe kaynaştırma harfi getirilmez.

Cevap B

55. IV numaralı yerde olan ve "genç" sözcüğünden sonra getirilen virgül, anlam karışıklığına neden olmaktadır. Bu virgül "genç" sözcüğünün özne olmasını sağlamaktadır. Oysaki bu cümlelerin öznesi gizli özne olan "ben" sözcüğüdür. İşte anlam karışıklığını gidermek için "genç" sözcüğünden sonraki virgül kaldırılmalıdır.

Cevap D

56. Parçadaki boş parantezlerin olduğu yerleri inceleyelim; birinci yere soru anlamı taşıdığı için soru işareti (?); ikinci yere yargı tamamlandığı için nokta (.) ; üçüncü yere aktarma cümlesinden önce geldiği için iki nokta (:); dördüncü yere yargı tamamlandığı için nokta (.) getirilmelidir.

Cevap B

57. Seçeneklere baktığımızda A'da "ayırtetmemizi" sözünde yazım yanlış vardır. Birleşen sözcüklerde ses düşmesi veya ses türemesi gibi bir ses olayı yoksa sözcükler ayrı yazılır. Buna göre "ayırtetmemizi" sözü ayrı yazılmalıdır.

Cevap A

58. Dizelere baktığımızda, "bağrı" sözcüğünde ünlü düşmesi, "toprağını" sözcüğünde sert ünsüz yumuşaması, "İnliyor" sözcüğünde ünlü daralması, "yamaçtan" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır. Dizelerde ünsüz düşmesinin örneği yoktur.

Cevap B

59. Seçeneklere baktığımızda C'de "yarında" sözcüğünün yazımında yanlışlık olduğunu görüyoruz. Buradaki "da" bağlaçtır ve bağlaç olan "da, de" her zaman ayrı yazılır.

Cevap O

60. Yargı tamamlandığı için I, III, IV ve V numaralı yere nokta (.) getirilmelidir. II. yere ise sonrasında bir söz açıklandığı için iki nokta (:) getirilmelidir.

Cevap B

61. I. noktalama işareti olan virgül özne görevinde kullanılan "ev" sözcüğünden sonra, II.'de yargının tamamlandığı yere nokta, III.'de açıklama yapılacak yere iki nokta, IV.'de benzer örneklerin sürdürülebileceği anlamını içeren yere üç nokta konmuştur. Bu işaretlerin hepsi gereklidir. V numaralı yerdeki virgül ise gereksizdir. Çünkü "tel-graflarla" sözcüğündeki "la (ile)" bağlaç görevindedir. Bağlaç olan "ile"den sonra virgül kullanılmaz.

Cevap E

62. Parçayı incelediğimizde yargı tamamlandığı için birinci yere nokta (.), eş görevli sözcükler sıralandığı için ikinci yere virgül (,), yargı tamamlanmadığı için üçüncü yere üç nokta (...), benzer örnekler sürdürülebileceği için dördüncü yere yine üç nokta (...) konmalıdır.

Cevap B

63. Altı çizili sözcükleri incelediğimizde D seçeneğindeki "Antrenör" sözcüğünün yazımının yanlış olduğunu görüyoruz. Bu sözcüğün doğru yazımı "Antrenör" şeklindedir.

Cevap D

64. Seçenekleri incelediğimizde C'deki "kanıtlıyamadı" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcükte ünlü daralması olmayacağı için sözcüğün "kanıtlıyamadı" biçiminde yazılması gerektirdi.

Cevap C

65. Seçenekleri inceleyince, A'da "değişkenlik" sözcüğünün yazımının yanlış olduğunu görüyoruz. Sert ünsüzle biten sözcüklerden sonra "c, d, g" yumuşak ünsüzleri ile başlayan ekler gelirse eklerin başındaki yumuşak ünsüzler sertleşerek "ç, t, k" olur. Bu sözcükte bu kurala uyulmamıştır. Sözcüğün, "değişkenlik" şeklinde yazılması gerekir.

Cevap A

66. Parçada numaralanmış yerleri incelediğimizde V. yere herhangi bir noktalama işareti konmasına gerek olmadığını görüyoruz. Çünkü "geliştiren bireyler" bir sıfat tamlamasıdır. Sıfat tamlamasında sıfat ile ismin arasına herhangi bir noktalama işareti konmaz.

Cevap E

67. Parçayı incelediğimizde I, III, IV ve V numaralı yerlere yargı tamamlandığı için nokta (.) konmalıdır. Eksiltili cümle olduğu için II numaralı yere üç nokta (...) konmalıdır.

Cevap B

68. Seçenekleri incelediğimizde, B'de "konuk severliğidir" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcüğün "konukseverliğidir" biçiminde bitişik yazılması gerekir.

Cevap B

69. Seçenekleri incelediğimizde, C'de "övtülürdü" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcüğün "öğütülürdü" şeklinde yazılması gerektirdi.

Cevap C

70. İki nokta (:) açıklama gerektiren yerlere konur. Buna göre E'de "şu iki yönünü açığa çıkarmıştır" sözünden sonra açıklama yapılacağı için iki nokta (:) konmalıdır.

Cevap E

71. Parçada eksiltili cümle olduğundan birinci yere üç nokta, ikinci ve üçüncü yere virgül, yargı tamamlandığından dördüncü yere nokta, beşinci yere de virgül getirilmelidir. Buna göre parçada ayraçlarla gösterilen yerlere (...), (,), (,), (,), (,) işaretleri sırasıyla getirilmelidir.

Cevap C

72. Numaralanmış noktalama işaretlerini incelediğimizde, IV numaralı ünlem (!) işaretinin yerinde kullanılmadığını görüyoruz. Çünkü burada yargı tamamlandığından ünlem (!) işaretinin değil, noktanın (.) kullanılması gerektirdi.

Cevap D

73. Parçadaki virgülleri (,) incelediğimizde; III, IV ve V numaralı virgüllerle, VI, VII ve VIII numaralı virgüllerin eş görevli sözleri ayırmada, yani aynı görevde kullanıldığını görüyoruz. Ancak I. virgül öznenin, II. virgül ise zarf tümlecinden sonra kullanılmıştır. Dolayısıyla bunların görevleri farklıdır.

Cevap A

74. Seçenekleri incelediğimizde B'de "Çiçekcinin" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcüğün ünsüz uyumu kuralına göre "Çiçekçinin" biçiminde yazılması gerekirdi.

Cevap B

75. Seçenekleri incelediğimizde C'de "oyaliyacaktı" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcükte ünlü daralması olmadığından, sözcük "oyalayacaktı" biçiminde yazılmalıydı.

Cevap C

76. B seçeneğindeki cümleyi öğelerine ayıralım;

O, romanyıyla bir ilke imza attığını söylüyordu.
Özne Nesne Yüklem

Virgülü kaldırırsak, cümlelerin öğeleri;

O romanyıyla bir ilke imza attığını söylüyordu.
Nesne Yüklem

biçiminde ayrılır. Görüldüğü gibi, özne görevindeki "O" sözcüğü, virgül kaldırıldığında nesnenin içinde yer almaktadır.

Cevap B

77. Parçadaki IV numaralı söz olan "Anadolu Estetiğini" sözünün yazımı yanlıştır. "Anadolu" özel isim olduğu için bu sözcüğün büyük harfle başlaması doğrudur; ancak "Estetiğini" sözcüğü tür adı olduğundan büyük harfle değil, küçük harfle başlamalıdır.

Cevap D

78. Parçada ayraçlarla () gösterilen yerlerden birinci ve ikinci yere yargı tamamlandığı için nokta (.), üçüncü yere örnek verileceği için iki nokta (:), dördüncü yere örneklerin sürdüğünü göstermek için üç nokta (...), beşinci yere de içinde virgül kullanılmış sıralı cümleleri ayırmak için noktalı virgül (;) konmalıdır. Dolayısıyla boş bırakılan yerlere sırasıyla (.) (:) (...) (;) getirilmelidir ki bu da B'de verilmiştir.

Cevap B

79. D'deki atasözünde hem ünsüz yumuşaması hem de ses düşmesi vardır. Bu atasözünde geçen "yiğidin" sözcüğünün kökü "yiğit"tir. Dolayısıyla bu sözcükte "t" sesi "d"ye dönüşmüş, yani ünsüz yumuşaması olmuştur. Yine aynı atasözünde geçen "gönlünde" sözcüğünün ek almamış biçimi de "gönül"dür. Bu sözcükte de "ü" sesi düşmüştür.

Cevap D

80. Numaralanmış sözlerden ilkinin, yani I numaralı sözün yazımı yanlıştır. Rakamlara ya da tarihlere getirilen ekler o tarihin ya da rakamın söylenişine uygun olarak ünsüz uyumuna uyar. Dolayısıyla bu sözün yazımı "2003'de" şeklinde değil, "2003'te" biçiminde olmalıdır.

Cevap A

81. Parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerinden III numaralı olanı yanlış kullanılmıştır. Çünkü burada tamlayanı ile tamlananı arasına sözcük girmiş bir ad tamlaması vardır ve noktalı virgül (;) konan yerde herhangi bir noktalama işaretinin bulunmasına gerek yoktur.

Cevap C

82. Seçenekleri incelediğimizde D'de "Çağırılmadığı" sözcüğünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Bu sözcükte ünlü düşmesi vardır ve bunun yazımda gösterilmesi gerekirdi. Yani sözcük, "çağırılmadığı" biçiminde yazılmalıydı.

Cevap D

83. Parçadaki numaralanmış noktalama işaretlerini incelediğimizde V numaralı noktalı virgölün (;) yanlış kullanıldığını anlıyoruz. Çünkü "Diyor ki" sözünden sonra bir cümle aktarılmıştır. Burada bir açıklamanın olduğunu görüyoruz. Açıklama bildiren yerlerde noktalı virgül (;) değil, iki nokta (:) kullanılmalıdır.

Cevap E

84. Parçada ayraçlarla belirtilen yerleri inceleyelim: Soru anlamı olduğu için birinci yere soru işareti, açıklama yapılacağı için ikinci yere iki nokta getirilmelidir. Aralarında virgül bulunan cümle ve söz öbeklerini ayırmak için noktalı virgül kullanılacağından üçüncü yere noktalı virgül konmalıdır. Akıtarma sözünün sonu olan dördüncü yere virgül, soru anlamı taşıdığından beşinci yere soru işareti getirilmelidir. Bu noktalama işaretlerinin doğru dizilimi C'de verilmiştir.

Cevap C

85. D seçeneğindeki "yaya geçiti" sözü yanlış yazılmıştır, "geçiti" sözündeki yumuşamanın yazıda gösterilmesi, yani sözcüğün "geçidi" biçiminde yazılması gerekirdi.

Cevap D

86. Altı çizili sözleri incelediğimizde IV numaralı "Taksim meydanında" sözünün yanlış yazıldığını görüyoruz. Kurala göre sokak, cadde, meydan vb. isimleri büyük harfle başlar. Ayrıca bunlara gelen çekim ekleri kesme işaretiyle ayrılır. Bu sözün "Taksim Meydanı'nda" biçiminde yazılması gerekirdi.

Cevap D

87. Parçada yer alan III. söz, yanlış yazılmıştır. Millet isimlerine gelen ekler kesme işaretiyle ayrılmaya-çağı için bu sözün "Türklerin" biçiminde yazılması gerekirdi.

Cevap C

88. Parçada "inceleyip" sözcüğünden sonraki II. numaralı virgül yanlış kullanılmıştır. Bu, zarf-fiil olan bir sözcüktür. Kurala göre zarf-fiillerden sonra virgölün kullanılmaması gerekirdi.

Cevap B

89. Parçada IV numaralı noktalı virgül yanlış kullanılmıştır. Söz konusu yerde noktalı virgül değil, virgül kullanılmalıdır.

Cevap D

90. V numaralı "küs-kün" sözcüğünde ünsüz benzeşmesi vardır. Sert ünsüzlerle biten kelimelere (küs-), "c, d, g" yumuşak ünsüzlerinden biriyle başlayan bir ek (-gün) geldiğinde ekin başındaki yumuşak ünsüz sertleşerek "ç, t, k" (-kün) olur. Bu kelimedede de bunun örneğini görüyoruz.

Cevap E

91. III numaralı "düşerki" sözü yanlış yazılmıştır. Buradaki "ki" bağlaçtır ve ayrı yazılması gerekir. Çekimli fiillerden sonra gelen "ki" bağlaçtır ve bunun ayrı yazılması gerekir.

Cevap C

92. II. numaralı üç nokta işaretinin yanlış kullanıldığı anlaşılmaktadır. Sonuna getirildiği cümlede yarğının tamamlandığını görüyoruz. Dolayısıyla bu yere üç nokta değil, nokta getirilmelidir. Cümle- nin devrik olmasının bir önemi yoktur.

Cevap B

93. Parçada "Çünkü edebiyat," ifadesindeki virgül, "edebiyat" kavramını özel olarak vurgulamak için kullanılmıştır (A). "söylemek bile fazla" ara söz- dür ve bu ara sözü ayırmak için virgüller kullanılmıştır (B). "o şiirler, o romanlar, o öyküler, o tiyat- ro yapıtları" ifadelerinde virgölün eş görevli söz- cüklerin arasında kullanıldığını görüyoruz (C). "... duygularımız daha az bilecek, bilgilerimiz daha az olacaktı." ifadesinde "bilecek" ve "olacaktı" sözcükleri yüklem, dolayısıyla bu, sıralı cümle- dir. Burada virgül, sıralı cümleleri birbirinden ayır- mak için kullanılır (E). Parçada virgül, "tırnak için- de verilmeyen aktarma cümlelerini belirtmek için" kullanılmamıştır. Doğru cevap D seçeneği- dir.

Cevap D

94. Cümleye baktığımızda "etkiliyor (etki-le-yor)" sözcüğünde ünlü daralması (A), "gönümüzü (gönül-ümüz-ü)" sözcüğünde ünlü düşmesi (B), "verdiği (ver-dik-i)" ve "müziği (müzik-i)" sözcük- lerinde ünsüz yumuşaması (C), "sanat-çı" sözcü- ğünde ünsüz benzeşmesi (E) vardır. Ancak veri- len cümlede ünsüz türemesinin örneği yoktur.

Cevap D

95. İlk ayraçla belirtilen yere yüklemden uzak olan özneyi belirtmek için virgül (,) getirilmelidir. 2. ye- re cümle tamamlanmadığı için (eksiltili cümle) üç nokta (...) getirilmelidir. 3. ayracın olduğu yere anlam kanışıklığını önlemek için virgül (,) getiril- melidir. 4. yere iki nokta (:) getirilmelidir çünkü bu cümleden sonra açıklama yapılmıştır. Kendisin- den sonra bir açıklama yapılacak cümlelerin so- nunda iki nokta (:) kullanılır. Son yay ayraçla be- lirlenen yere ise ünlem işareti (!) getirilmelidir. Bu cümlede Necip Fazıl, duygusunu coşkun bir şe- kilde ifade etmiştir. Bu durumda "Şair olacağım, hem de büyük bir şair" ifadesinin sonuna ünlem işareti getirilmelidir.

Cevap C

1. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Burada, en çok eski arkadaşlarımı anyor, öz-
lüyorum.
- B) Konunun az bilinen bir yönüne ışık tutuyor,
aydınlatıyor.
- C) Yeni çıkan kitapları alıyor, hemen okuyorum.
- D) Gezilerinde yeni yerler görüyor, değişik in-
sanlar tanıyor.
- E) Yaptıklarını yeterli bulmuyor, eleştiriyor.

(1990 - ÖSS)

2. Bu yasadan, özel ve kamu kuruluşlarında çalışan-
lar yararlanacak.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakiler-
den hangisiyle giderilebilir?**

- A) "yasadan"dan sonra "bütün" sözcüğü getiri-
lerek
- B) "ve" sözcüğü kaldırılarak
- C) "ve" yerine, "kuruluşlarla" sözcüğü getirilerek
- D) "çalışanlar"dan sonra "kesinlikle" sözcüğü
getirilerek
- E) "yararlanacak" yerine "yararlanabilir" sözcü-
ğü getirilerek

(1990 - ÖSS)

3. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "ilk kez" sö-
zü gereksiz kullanılmıştır?

- A) Onu ilk kez bu kadar üzgün görüyordum.
- B) Uçağa ilk kez bineceği için çok heyecanlıydı.
- C) Bu kıyı kasabasına ilk kez gidiyordum.
- D) Böyle bir yarışmaya ilk kez katılıyordum.
- E) Onunla ilk kez bir arkadaş toplantısında ta-
nıştık.

(1990 - ÖSS)

4. Aşağıdaki cümlelerin hangisinden altı çizili
sözcük çıkarılırsa cümlelerin anlamında bir de-
ğişme olmaz?

- A) Buradaki gerçek, kanımca sanat gerçeğidir.
- B) Her şey sanki aynı anda olup bitiyor gibidir.
- C) Bunun nereden kaynaklandığını kestirmek
oldukça zordur.
- D) Oyunda ayrıca, gülünç bulunabilecek man-
taksızlıklara rastlanıyor.
- E) Yaşamdaki gerçek ile sanattaki gerçek ço-
ğunlukla aynı değildir.

(1990 - ÖSS)

5. Beyin zarı iltihaplan iyi tedavi edilmezse, ölüme
hatta sara nöbetlerine yol açabilir.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakiler-
den hangisiyle giderilebilir?**

- A) "sara nöbetlerine" sözü ile "ölüme" sözcüğü
yer değiştirilerek
- B) "yol açabilir" yerine "neden olabilir" sözü ge-
tirilerek
- C) "sara" sözcüğü kaldırılarak
- D) "zarı" yerine "zarının" sözcüğü getirilerek
- E) "edilmezse" yerine "edilmediğinde" sözcüğü
getirilerek

(1990 - ÖSS)

6. Her ne kadar şehir dışına taşınmışa bile bekle-
nen rahatlığa kavuşulamamıştır.

**Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek
için aşağıdaki değişikliklerin hangisi yapılma-
lıdır?**

- A) "kavuşulamamıştır" yerine "ulaşılamamıştır"
sözcüğü getirilmeli.
- B) "taşınmışa" yerine "taşınsa" sözcüğü getiril-
meli.
- C) "beklenen" yerine "beklediğimiz" sözcüğü ge-
tirilmeli.
- D) "taşınmışa bile" yerine "taşınılmışa da" sö-
zü getirilmeli.
- E) "blie"den sonra "nasılsa" getirilmeli.

(1990 - ÖYS)

7. Tiyatro öyle bir sanattır ki, kişi bir oyunu anlamaya çalışırken sistemli düşünmeyi de öğretir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerin hangisi yapılmalıdır?

- A) "öğretir" yerine "öğrenir" sözcüğü getirilmeli
- B) "anlamaya çalışırken" yerine "anlarsa" sözcüğü getirilmeli
- C) "kişi" yerine "kişiler" sözcüğü getirilmeli
- D) "öyle" yerine "eğitici ve öğretici" sözü getirilmeli
- E) "sistemli" yerine "doğru" sözcüğü getirilmeli.

(1990 - ÖYS)

8. Sanatçı, son günlerde okuduğu ve ilginç buldukları üzerine şunları söylüyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerin hangisi yapılmalıdır?

- A) "günlerde" yerine "zamanlarda" sözcüğü getirilmeli
- B) "buldukları"ndan sonra "kitaplar" sözcüğü getirilmeli
- C) "ilginç" yerine "önemli" sözcüğü getirilmeli
- D) "buldukları" yerine "bulduğu kitaplar" sözü getirilmeli
- E) "şunları" yerine "düşüncelerini" sözcüğü getirilmeli

(1990 - ÖYS)

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Soğuklar yüzünden okullar bir hafta kapatıldı.
- B) Ahmet Bey, derneğimizin üye ve ikinci başkanıdır.
- C) Bugünlerde resim yapmaya bir türlü vakit bulamıyorum.
- D) Yazarın bu ikinci romanı, beni düş kırıklığına uğrattı.
- E) Dinlenmek için yaz tatilini iple çekiyorum.

(1990 - ÖYS)

10. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yanılmıyorsam, onunla ilişkisi olduğunu tahmin ediyorum.
- B) Evden erken çıkabilirsem, arkadaşşıma uğramayı düşünüyorum.
- C) Onunla bir daha karşılaşsam, bu konuyu tartışacağım.
- D) İşlerimi bitirebilirsem, sizinle yürüyüşe çıkacağım.
- E) Yağmur yağmazsa, açık havada dolaşacağım.

(1990 - ÖYS)

11. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, aynı anlama gelen sözcükler gereksiz yere bir arada kullanılmıştır?

- A) O, çok çalışkan, titiz bir öğrencidir.
- B) Bir eserin, nasıl incelenip eleştirileceğini öğrenmen gerekir.
- C) Son günlerde durmaksızın çalışıyor, çok yoruluyordu.
- D) Sigara içmenin sağlığınıza ve sıhhatimize zarar verdiği kesin olarak biliniyor.
- E) Onu, herkes mutlu ve sevecen bir insan olarak tanırdı.

(1990 - ÖYS)

12. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, aynı anlama gelen sözcüklerin bir arada kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) Sabah akşam yapılan bu yürüyüşlerin insanı dinlendirdiğine inanıyorum.
- B) Her gün, öğle ve akşam aynı yemeği yemenin insanı bıktırdığını kimse inkâr edemez.
- C) Onu, yaz kış, her sabah durakta otobüs beklerken görürdüm.
- D) Onun ikide birde, yerli yersiz bu konuyu açmasından rahatsız oluyoruz.
- E) Doktor ona, iki günde bir güneşin, bir aspirin almasını söylemiş.

(1990 - ÖYS)

13. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Tiyatrolarımızda bu ay, on yeni oyun sahnelemeyi düşünüyoruz.
- B) Müzik alanında çok önemli bir yeri olan bu festivalin yaşatılması gerekir.
- C) Bu sanatçıların çalışmaları üç yıldır ilgiyle izlenmektedir.
- D) Şehrimizde çeşitli kültürel ve sanat etkinlikleri gerçekleştirildi.
- E) Edebiyatını ve balesini tanıdığınız bu ulus, yakında resimde de varlığını gösterecektir.

(1991 - ÖSS)

14. Hitit tabletlerinde orman kelimesinin adı sık sık geçmektedir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "sık sık" sözü atılarak
- B) "kelimesinin" yerine "kelimesi" sözcüğü getirilerek
- C) "geçmektedir" yerine "geçer" sözcüğü getirilerek
- D) "kelimesinin adı" yerine "kelimesi" sözcüğü getirilerek
- E) "tabletlerinde" yerine "tabletlerindeki" sözcüğü getirilerek

(1991 - ÖSS)

15. Ona, buraya gelmeden önce mi sonra mı telefon ettin?

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "ona" sözcüğü, "sonra mı" sözünün arkasına getirilerek
- B) "buraya" sözcüğü kaldırılarak
- C) "gelmeden" yerine "gelince" sözcüğü getirilerek
- D) "mi" yerine "veya" sözcüğü getirilerek
- E) "önce mi" den sonra "geldikten" sözcüğü getirilerek

(1991 - ÖSS)

- 16. (I) Ankara'da bahar, kırkikinci yağmurlarıyla başlar. (II) Öğleden sonra birdenbire gökyüzü kararır şimşekler çakar, yağmur boşanır birden. (III) Sonra gökyüzü aydınlanır; ağaçlar daha yeşil, sokaklar daha temiz görünür. (IV) Havada taze bir esinti ve toprak kokusu kaplar ortalığı. (V) Çiçeğe duran tomurcuklar patlar, tepeden tırnağa baharı yaşamaya başlar ağaçlar.**

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1991 - ÖSS)

17. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Köy konuları ile ilgilenmesinin nedeni, köylüyü yakından tanımak, onlarla bir arada yaşamaya fırsatını bulmuş oimamdandır.
- B) Edebiyata şiir yazmakla başlamış, daha sonra hikâye ve roman alanındaki çalışmalarıyla dikkati çekmiştir.
- C) Bu roman, olay örgüsü, ayrıntıların seçimi ve inandırıcılığı açısından yazanın en başarılı eseridir.
- D) Benim amacım, toplumu, toplumla kişiler arasındaki ilişkileri güzel bir dille, en iyi biçimde anlatabilmektir.
- E) Romanlarımdaki kahramanların kimileri günlük yaşamımda tanıdığım, kimileri de düşüme yarattığım kişilerdir.

(1991 - ÖYS)

18. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Burada, en çok ondan yakınlık gördük.
- B) Çok az veya hiç çalışmadan sınavlara girdiler.
- C) Bir süre sonra resim çalışmalarına ara verdi.
- D) Düşündüklerini yazıya dökmekten çekinmediler.
- E) İşle özel yaşamını birbirine karıştırmadı.

(1991 - ÖYS)

19. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) En çok sevdiği şey, ormanda yürüyüş yapmaktır.
- B) Onu tanıyan herkes, kendisinden övgüyle söz ederdi.
- C) Amacı, arkadaşlarını ikinci, kendisini birinci plana çıkarmaktır.
- D) Beğenmediğim yanlarından biri de herkesi eleştirmesiydi.
- E) Eski dostlarıyla pek görüşmek istemezdi.

(1991 - ÖYS)

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sanat alanındaki başarılarına yenilerini ekliyorlar.
- B) Bu çalışmalarımıla, eğitimimize yeni boyutlar kazandırmayı amaçlıyorum.
- C) Herkesin bildiği şeyleri değişik bir yaklaşımla ortaya koyuyor.
- D) Tek amacımız, yurdumuza dönmemiz ve ülkemize yararlı olmaktır.
- E) İki yıl öncesine kadar sıradan bir yazar olarak bilinirdi.

(1991 - ÖYS)

21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Onun da yardımıyla işimizi kolayca bitirdik.
- B) Kanımca bu koşullarda daha iyisi yapılamaz.
- C) Aralarındaki tartışma böylece sona erdi.
- D) O, bu soruna kendince bir çözüm bulmuş.
- E) Bence bu konuda onun haklı olduğunu sanmıyorum.

(1991 - ÖYS)

22. O gece onu izlerken bale sanatının yalnızca
I II
bir duyguyu aktarma, bir duyguyu iletme,
III
tüm dikkatleri bir duygu üzerinde yoğunlaştırma
IV V
sanatı olduğunu ilk kez kavradım.

Bu cümlede numaralanmış sözlerden hangisi atılırsa cümlelerin anlamında daralma olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V

(1991 - ÖYS)

23. Yazarın ilk öykülerindeki kılcıklı dil gittmiş,
I II III
zamanla yerini akıcı bir anlatıma bırakmıştır.
IV V

Bu cümlede numaralanmış sözcüklerden hangisi atılırsa cümlelerin anlamında bir daralma ya da bozulma olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1991 - ÖYS)

24. Aşağıdakilerin hangisinde, anlam belirsizliğini gidermek için cümlelerin başına bir şahıs zammiri getirmek gerekir?

- A) Adana'ya yerleştiklerini duydum.
- B) Yeni aldığın elbiseyi çok beğendim.
- C) Önerdiğin romanı henüz okuyamadım.
- D) Yarışmada birinci olduğuna sevindim.
- E) Sınava İstanbul'da girmek istiyorum.

(1991 - ÖYS)

25. (I) Dil insanların birbirleriyle iletişim kurmalarını sağlayan bir araçtır. (II) Toplumsal yapıya bağlı olarak sürekli gelişir ve değişir. (III) Bunun doğal bir sonucu olarak da dilde durmadan yeni kavramlar ortaya çıkar. (IV) Bu kavramları karşılamak için yeni sözcükler yaratılır. (V) Yeni sözcükler yaratmak için her ulus, dilinin sunduğu olanaklardan yararlanma yoluna gitmesi gerekir.

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1992 - ÖSS)

26. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İlkbaharda, sabahları bülbül sesleriyle uyanırdım.
- B) Sokağa bakan, küçük ama şirin bir evimiz vardı.
- C) Mahallenin çocukları çoğunlukla bizim bahçede oynarlardı.
- D) O yıllarda ben otuz, o ise otuz beş yaşlarındaydı.
- E) Komşularımızla sık sık birbirimize gider geldik.

(1992 - ÖSS)

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sabahları durağa kadar yürüyor ve otobüse biniyorum.
- B) Konuşmacının düşüncelerine katılıyor ve destekliyorum.
- C) Bu dergiyi ilk yayımlandığı günden beri alıyor ve zevkle okuyorum.
- D) Televizyondaki açık oturumları beğeniyor ve sonuna kadar izliyorum.
- E) Akşamları, bir süre çalışıyor ve sonra dinleniyorum.

(1992 - ÖSS)

28. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Düşüncelerini yazıyla değil, sözle anlatmayı seviyordu.
- B) Önerilerimizi dinliyor ne var ki onların hiçbirini uygulamıyordu.
- C) Sağlık durumlarının iyi ancak çok yorgun oldukları görülmüyordu.
- D) Gazetesini sürekli yanında taşıyor ama bir türlü okumaya fırsat bulamıyordu.
- E) Bu konuda bilgi sahibi olmasına karşın, görüşlerini belirtmekten kaçınıyordu.

(1992 - ÖSS)

29. Kendisine söylenen bu sözü duyar duymaz oturdu-

I II III
öü verden ayağa kalktı, kürsüye yöneldi.
IV V

Bu cümlede, altı çizili sözcüklerin hangisi gereksiz kullanılmıştır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1992 - ÖSS)

facebook:

Kpss Kaynak Arı İvi

Kpss Dâkâman Arı İvi

30. Hava kirliliğinin nedenlerinden biri de....

Yukarıda boş bırakılan yere aşağıdakilerden hangisi getirilirse cümle anlatım bakımından bozuk olur?

- A) yeşil alanların azlığındandır.
- B) motorlu taşıtlardan çıkan egzoz gazlarıdır.
- C) sanayi kuruluşlarının kent içinde bulunmasıdır.
- D) ısınmada kömür oranı yüksek olan kömür kullanılmasıdır.
- E) çarpık yapılaşmanın, hava dolaşımını engellemesidir.

(1992 - ÖSS)

31. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Başkalarının sorunlarına önem verir, onlara çözümler bulmaya çalışır.
- B) Bu yorucu çalışmanın ardından iyi bir tatil yapmayı düşünüyordu.
- C) Kentimizi yeşillendirme çalışmalarına okullarımızın da yardımcı olması istenmektedir.
- D) Bu kuruluş, yetişkinlerden çok, gençlere daha fazla hizmet etmektedir.
- E) Yeni düzenlemeyle, trafik sıkışıklığı önlenmiş, kazalar da büyük ölçüde azalmıştır.

(1992 - ÖYS)

32. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu, eleştirmenlerin söylediği kadar etkileyici bir film değil.
- B) Seyircilerle biz eleştirmenler bir kez daha ters düştü sanırım.
- C) Yönetmen bundan önceki filminde daha başarılıydı.
- D) Seyircinin filme gösterdiği ilgi, benim düşüncelerimin yanlış olduğunu ortaya koyuyor.
- E) Bir belgesel yapılmak istenmişse de amaca ulaşamamış.

(1992 - ÖYS)

35. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu önlemler ekonomik ve sağlık açısından yararlı sonuçlar verdi.
- B) Toplantıda eğitim sorunları tartışılacak ve bunlara çareler aranacak.
- C) Bu kitap çeşitli alanlarda yapılmış araştırmaları ve bunların sonuçlarını içeriyor.
- D) O günlerde, bu konuya çeşitli gazete ve dergilerde oldukça geniş yer verilmiştir.
- E) Olayın soruşturulması ve sorumlularının bulunması için bir komisyon oluşturuldu.

(1992 - ÖYS)

33. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Türkçede, Arapça ve Farsça dillerinden gelmiş sözcükler vardır.
- B) İnsanlar, çok eski çağlarda bile dillerine önem vermiş, onu bilimsel araştırmalara konu yapmışlardır.
- C) Etimoloji incelemeleri birçok sözcüğün yansımadan doğduğunu gösterir.
- D) Dillerin kavramca zenginleşmesinde anlam genişlemesinin payı büyüktür.
- E) İnsanoğlu konuşmayı, uygarlık yolunda bir hayli ilerledikten sonra öğrenmiştir.

(1992 - ÖYS)

36. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Trenin zamanında kalkmaması, yolcuların canını sıkıyor.
- B) Büyük kentlerdeki ulaşım sorunu gün geçtikçe büyüyor.
- C) Yağmurlu günlerin ardından güneşli günlerin gelmesi bekleniyor.
- D) Görevlilerin beyaz kravat ve koyu renk ceket giymesi gerekiyor.
- E) Bu yıl, tahıl üretiminin daha da artacağı umuluyor.

(1992 - ÖYS)

34. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Onlarla bugünlerde sık sık karşılaşıyorum.
- B) Sorularına cevap vermekte güçlük çekiyorum.
- C) Bunu, kendim ve arkadaşlarım adına söylüyorum.
- D) Başkalarının anlattıklarını büyük bir dikkatle dinliyorum.
- E) Toplantıya katılmak ve düşüncelerimi açıklamak istiyorum.

(1992 - ÖYS)

37. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı anlama gelen sözler, gereksiz yere bir arada kullanılmıştır?

- A) Bu arkadaşını ötekilerden farklı tutar, incitmeye çalışırdı.
- B) Umduğunu bulamamış, bir süre sonra köyüne dönmüştü.
- C) Buralara ayda yılda bir, seyrek olarak gelirdi.
- D) O, bu yörede tanınmış, sözüne güvenilir bir kişiydi.
- E) Söylenenleri dinliyor, anlıyormuş gibi davranıyordu.

(1993 - ÖSS)

38. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bugün tatil olduğundan, sabahleyin geç kalktım.
- B) Arkadaşımız, çok çalışkan bir çocuktü.
- C) Dün akşam, rüzgâr ortalığı altüst etti.
- D) Birbirlerini çok iyi anlar, inanırlardı.
- E) Dün gece çok garip bir rüya gördüm.

(1993 - ÖSS)

39. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Toprak kaymasının en çok nerelerde görüldüğünü saptayarak buna karşı hangi önlemlerin alınabileceğini tartışacağız.
- B) Araştırmamda, anaokuluna giden çocuklarla gitmeyenlerin dil gelişimini karşılaştırıp aralarındaki farkı belirleyeceğim.
- C) Bu mevsimde, balkondaki çiçeklerin kapalı bir yere taşınması gerekiyor.
- D) Bu toplantıda çeşitli hastalıklar ve bunların nedenleri konusunda ayrıntılı açıklamalar yapılacaktır.
- E) Neşeli ve güldürü unsurlarının çokça kullanıldığı bu filmi mutlaka görmelisiniz.

(1993 - ÖSS)

40. Enerji (I) çocuklar (II) ergenlik çağındakiler ve (III) hastalık sonrası güçlenme (IV) dönemindeki kişiler için (V) önemlidir.

Yukarıdaki cümlede numaralanmış yerlerden hangisine "özellikle" sözcüğü getirilemez?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1993 - ÖSS)

41. (I) Yazılarınızda, dilimize önem verilmeyişinden yakınıyorsunuz. (II) Dilimize gereken ilgi ve önemi vermek zorundayız, diyorsunuz. (III) Bu konuda sizi içtenlikle destekliyorum. (IV) Ne var ki, dile gösterilmesi gereken özeni siz de göstermiyorsunuz. (V) Birçok sözcüğü yerinde kullanmadığınızı üzülerek görüyorum.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1993 - ÖSS)

42. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde altı çizili sözcük, gereksiz kullanılmıştır?

- A) Ürünlerimiz ilk defa olarak o yıl dünya pazarlarına çıktı.
- B) Şehrin kuzeyindeki gölün çevresinde büyük çam ağaçları vardı.
- C) Akşamları müzik dinleyerek ya da kitap okuyarak vakit geçirirdi.
- D) Burada kışın en büyük sorunumuz hava kirliliği oluyor.
- E) Turizmin yararları konusunda bir toplantı düzenlenecek.

(1993 - ÖSS)

43. Türkçede, bir cümlelerin öznesi, birinci ve üçüncü tekil kişiden oluşuyorsa, yüklemi birinci çoğul kişi olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uy-mamaktan kaynaklanan bir bozukluk vardır?

- A) Ben onunla ilk kez sizin evde karşılaştım.
- B) O filmi seninle birlikte izlemişlik sanırım.
- C) Son durağa geldiğimizde, otobüste bir ben bir de o yaşlı adam kalmıştı.
- D) O, ağabeyinle aynı lisede okumuştü.
- E) Hatırlarsan, geçen sene bu günlerde sen, ben ve kardeşim denize giryorduk.

(1993 - ÖSS)

44. Zaman zaman şiir yazıyor ve yayımlıyorum; ama ben şiiri hiçbir zaman köşe yazarlığı gibi düşünmüyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "şiiri" yerine "şairliği" sözcüğü getirilerek
- B) "hiçbir zaman" sözü atılarak
- C) "gibi" yerine "olarak" sözcüğü getirilerek
- D) "ben" sözcüğü atılarak
- E) "düşünmüyorum" yerine "düşünmedim" sözcüğü getirilerek

(1993 - ÖYS)

45. (I) Yıllar önce, sevdiğim bir şairin, beğendiğim bir kitabını almıştım. (II) Bu kitabı yıllardır özenle saklıyordum. (III) Dün, onu bir kez daha okuyarak anılarımı tazelemek istedim. (IV) Ancak kitabı kitaplığımda nereye koyduğumu bir türlü bulamadım. (V) Ya birine vermiş ya da bir yerlere sıkıştırmış olacağım.

Bu parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1993 - ÖYS)

46. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu yazıyı hazırlamadan önce, yalnızca dergileri değil, gazeteleri de taraman iyi olur.
B) Okuduklarını ezberlemek değil, tartışarak özümlemesini sağlamak gerekir.
C) Bu konuda yetkililerle konuşarak onların görüşlerini almayı düşünüyoruz.
D) Şişmanlıktan kurtulmak için beslenmenize dikkat etmeli, ayrıca düzenli olarak spor yapmalısınız.
E) Çocukların, masal kitaplarından çok, resimli romanlara ilgi duydukları bilinmektedir.

(1993 - ÖYS)

47. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yaşamını zenginleştiren, anlam kazandıran birçok dostu var.
B) Her yıl arkadaşlarıyla Bodrum'a gider, orada uzun bir tatil yapar.
C) Sınıfta kaldığına çok üzüldü, bunu kimseye söyleyemedi.
D) Yolda arkadaşlarıyla karşılaştı, onlara, olanları anlattı.
E) Yeni bir ev aldı, içini istediği gibi döşedi.

(1993 - ÖYS)

48. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Toplumsal yaşamda herkesin uymak zorunda olduğu kuralları vardır.
B) Kağıt tüketimi bir toplumun gelişmişlik göstergelerinden biridir.
C) Yasalara göre, paranın üzerine yazı yazmak, yırtmak yasaktır.
D) Masanın üzerindeki kağıtlar, kitaplar birbirine karışmıştır.
E) Dün aldığı gazeteleri, dergileri hâlâ okuyamadı.

(1993 - ÖYS)

49. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde yerinde kullanılmamış bir sözcük anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) Başarı sözcüğünün anlamı kişiden kişiye değişir.
B) Her insan, yaptığı işin beğenilmesinden hoşlanır.
C) Sürekli ve düzenli bir çalışma kişiyi başarıya ulaştırır.
D) Önemsenmeyen, gereksiz hatalar başarıyı engeller.
E) Önemsiz gibi görünen ayrıntıların da bir işlevi vardır.

(1993 - ÖYS)

50. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "de" sözcüğünün atılması anlam değişikliğine yol açar?

- A) Oraya uğra da arkadaşının düşüncelerini öğren.
B) Onu hem de bugün aradım.
C) Ne kendi geldi ne de çocuklarını gönderdi.
D) Ben bu öğüdü ona değil de sana vermeliydim.
E) Dün akşamki toplantıda ben de konuştum.

(1993 - ÖYS)

51. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İş konusunda ben onu, o da beni etkilemek istemez.
- B) Onun bu durumda nasıl davranacağını sen benden iyi bilirsin.
- C) Görüşlerinizi sözle değil, yazıyla belirtmelisiniz.
- D) Yazılarında ayrıntılara girmeyip konunun özünü vurgular.
- E) Söylediği sözün doğruluğuna inanıyorsa onu asla geri almaz.

(1994 - ÖSS)

52. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Genellikle kitap okuyarak vakit geçiriyorum.
- B) Arkadaşlarımızın sorununa sahip çıkarak desteklemeliyiz.
- C) Bu yıl, tatilimi İstanbul'da geçirmek istiyorum.
- D) Orada, eski arkadaşlarımla görüşeceğim.
- E) Onunla geçen yıl burada karşılaşmıştık.

(1994 - ÖSS)

53. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Eldeki sonuçlar, bugüne değin yanlış bir yol izlendiğini açıkça ortaya koyuyor.
- B) Olayla ilgili olarak herkes başka başka şeyler söylüyor.
- C) Çoğu kişi, sorunun bir başka çözümünün olmadığını kanısında.
- D) Bu tutumuyla ailesine zarar mı veriyor yarar mı anlayamadık.
- E) Dostların birbirlerini eleştirmekten kaçınmaları gerektiğine inanıyorum.

(1994 - ÖSS)

54. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Böyle bir yarışmaya ilk kez katılıyorum.
- B) Yarışmaya katılmadan önce özel bir hazırlık yapmadım.
- C) Özel zevklerim arasında kitap okumayı severim.
- D) Bu tür yarışmalarda sorulan soruları kolay buluyorum.
- E) Öteki arkadaşlara başarılar dilerim.

(1994 - ÖSS)

55. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Okula yeni başlayan çocukların okulu sevmesinde öğretmenin rolü büyüktür.
- B) Çocuklara, okula başlamadan önce aileler, okulda da öğretmenler okulun yararlarını anlatmalı.
- C) İlkokula başlayan çocuklara, yeni arkadaşlar edinecekleri söylenmelidir.
- D) Okula giden çocuk, bir süre sonra anne-babasıyla olduğu gibi öğretmeniyle de iletişim kurmayı öğrenir.
- E) Anne ve babalar çocuklarıyla sürekli ilgilenmeli, öğretmene durumunu sormalıdır.

(1994 - ÖSS)

56. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "kavuşmak" sözcüğü yerinde kullanılmamıştır?

- A) Sonunda gün kavuştu, karanlık bastı.
- B) Şişmanlamıştı, ceketinin önü kavuşmuyordu.
- C) Bu dere, biraz ileride Sakarya'ya kavuşuyordu.
- D) Öteki kentler gibi bu kent de çirkin bir görüntüye kavuştu.
- E) Biricik oğluna kavuşmuş, yıllann özlemi dinmişti.

(1994 - ÖYS)

57. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Onun, görüşlerime bu kadar değer verdiğini bilmiyordum.
- B) Her zaman, çevresinde sevilip sayılan bir kişi olmuştur.
- C) Son günlerde herkes onun başanlarından söz ediyor.
- D) Bu konuda bana son derece anlayışlı davran-dınız.
- E) Ne zaman aranızda gelsem daima güç verdi-niz.

(1994 - ÖYS)

58. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir sözcüğün gereksiz yere kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır?

- A) Hiç olmazsa bir acı kahvemizi için.
- B) Hiç olmazsa hafta sonlarında eve geliyor.
- C) Hiç olmazsa bari yağmurun dinmesini bekleyin.
- D) Hiç olmazsa ara sıra telefonla arayın.
- E) Hiç olmazsa senin gibi güçlük çıkarmıyor.

(1994 - ÖYS)

59. (I) Simurg, bir İran efsanesinde gerçeğin peşine düşen kuşların öyküsü anlatılır. (II) Kaf Dağı'nın ardında yaşayan masal kuşu Simurg'dur aradıkları. (III) Binlerce kuşun katıldığı, yıllar süren bir arayışın sonunda yalnızca otuz kuş ulaşabilir Kaf Dağı'nın ardına. (IV) Gel gör ki Simurg diye bir kuş yoktur orada. (V) Masala göre asıl gerçek, onu arayanların kendisidir.

Yukarıdaki parçada numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1994 - ÖYS)

60. Aşağıdaki dizelerin hangisinde özne - yüklem uyumsuzluğu vardır?

- A) Gözümün değdiği yere gül düşer.
- B) Dinle de gönlümü aliver gitsin.
- C) Yeryüzünde bir sen bir de ben varım.
- D) İstersen dünyayı çağır imdada.
- E) Arkandan gelecek hep ayak sesi.

(1995 - ÖSS)

61. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çocukların eğitiminde hem ailenin hem de okulun önemli rolü vardır.
- B) Okuma sevgisi konusunda çocukların en çok anne ve babalarını örnek aldıkları unutulmamalıdır.
- C) Çocuklara, yeteneklerini geliştirmeleri için gerekli olanaklar sağlanmalıdır.
- D) Çocuklar bundan en az zarar ya da hiç zarar görmeden kurtanmalıdır.
- E) Oyuncak seçerken çocuğun yaşına uygun olanlar tercih edilmelidir.

(1995 - ÖSS)

62. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde aynı anlama gelen sözler gereksiz yere bir arada kullanılmıştır?

- A) Kahvaltıdan önce tüm öğrenciler, ellerinde süpürgeler, derslikleri ve spor salonunu temizliyorlar.
- B) Bu gençler, ölmek üzere olan, can çekişen bir sanat dalını canlandırmak için yetiştiriliyorlar.
- C) Onlar, işyerlerini temiz ve düzenli tutmayı, vazgeçilmesi olanaksız bir görev bilmişler.
- D) Öğrenciler, öğretmenlerine ve arkadaşlarına her zaman saygılı davranıyorlar.
- E) Bu eğitim merkezinde, gençlere oyma mobilya ve dekorasyon işleri öğretiliyor.

(1995 - ÖSS)

63. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Üyelerimize derneğimizin çalışmaları konusunda bilgi vermek istiyoruz.
- B) Bu yılki etkinliklerimiz arasında çeşitli geziler de yer alacaktır.
- C) İşte bu yüzden dolayı sizleri buraya toplamış bulunuyoruz.
- D) Çevre ile ilgili çalışmalarımızda başarıya ulaştığımızı söylelenebilir.
- E) Bu konulan yeni üyelerimizle ayrıca görüşmeyi düşünüyoruz.

(1995 - ÖSS)

64. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Toplantıya katılırsak biz de düşüncelerimizi açıklayacağız.
- B) Sorunu çözebilmek için sizden de bilgi isteyeceğiz.
- C) Bu konuyla ilgili açıklamayı yarın yapacağız.
- D) Oraya zamanında varabilmek için erkenden yola çıkacağız.
- E) Bu haberin ne kadar doğru olup olmadığını öğreneceğiz.

(1995 - ÖSS)

65. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Türkiye'nin birkaç bölgesi hariç henüz kar yüzü görmedi.
- B) Hava sıcaklığının birkaç derece daha düşmesi bekleniyor.
- C) Güneşin zararlı etkilerinden korunmak için, belirli saatlerde dışarıya çıkmamak gerekir.
- D) Şiddetli rüzgârın deniz trafiğini aksattığı söyleniyor.
- E) Kar yağışı sürerse okulların tatil edilmesi düşünülebilir.

(1995 - ÖSS)

66. (I) Bu dönem tiyatro yazarları, okunsun diye değil sahnede oynansın diye oyun yazarlardı. (II) Tiyatro oyunları, değerli edebiyat örnekleri sayılmadığı için bunlar genellikle yayımlanmazdı. (III) Bugün çoğunluk için film senaryoları neyse, o sıralarda yazılan tiyatro oyunları da oydu. (IV) İşte bu yüzden o çağda üretilen tiyatro oyunlarının çoğu yok olup gitti. (V) O dönemde yazılanlardan elimizde sadece bu oyunlar kaldı.

Yukarıda numaralanmış cümlelerin hangilerinin, altı çizili sözcüğün atılması cümlede anlam değişmesine yol açar?

- A) I. ve II.
- B) I. ve III.
- C) II. ve III.
- D) III. ve IV.
- E) IV. ve V.

(1995 - ÖSS)

67. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Belki de olay çıkarmak için değil, kendini savunmak için böyle davrandı.
- B) Eminim ki adam güç durumunda olmasaydı belki de o parayı almazdı.
- C) Kim bilir, önemli bir işi çıkmıştır.
- D) Belli olmaz ki sizinle birlikte gitmek ister.
- E) Biliyorum, belki akşama doğru gelir.

(1995 - ÖYS)

68. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Peribacalarının oluşmasında, toprağın yumuşaklığının yanı sıra rüzgânın da rolü vardır.
- B) Bu yöre, tarihi değerler ve doğal güzellikler açısından yerli ve yabancı birçok turistin ilgisini çekiyor.
- C) Tarihi eserlerin bir bölümü, zamanında iyi korunmadığı için özelliklerini yitirmiş.
- D) Dünyada, tamamı mermerden yapılmış olan ilk anıtsal tapınak Ege'nin Efes kentinde olduğu biliniyor.
- E) Buranın bütününüyle bir yeraltı kenti olduğu, ancak kentin bir bölümünün ortaya çıkarıldığı söyleniyor.

(1995 - ÖYS)

69. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Mevlana, Türkler olduğu kadar yabancılar tarafından da tanınan bir düşünürdür.
- B) Bugüne kadar Köroğlu'nun kişiliğiyle ilgili çeşitli görüşler ileri sürülmüştür.
- C) Tekke edebiyatı şairlerinde, Tasavvuf düşünüşü üzerine temellenen bir bakış açısı görülür.
- D) Dede Korkut hikayelerinde şiir ve düzyazının iç içe kullanıldığı bölümler vardır.
- E) Halk Tasavvuf edebiyatında ürün veren şairlerin çoğu, Yunus Emre'nin izinden gitmiştir.

(1995 - ÖYS)

70. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Kışın burada ulaşım teleferikle sağlanıyor.
- B) Bu yörede turistlerin her türlü ihtiyacını karşılayabilecek tesislerimiz var.
- C) Bu girişim, sağlığa verdiğiniz önem ve kararlılığın bir göstergesidir.
- D) Doğal çevrenin korunması, buradaki yöneticilerin bir başarısıdır.
- E) Bu tür güçlüklerin bir daha yaşanmaması için gerekeni yapacağız.

(1995 - ÖYS)

71. Arkadaşlar fatilde trenle Ankara'ya, oradan

otobüsle Samsun'a gidecekler, sonra da
deniz yoluyla İstanbul'a geri dönecekler.

Bu cümlede altı çizil sözcüklerden hangisinin atılması anlam daralmasına ya da anlatım bozukluğuna yol açmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1995 - ÖYS)

72. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Şiirlerinde bol bol abartılmış sözcükler seçmesi yüzünden hitabet havası taşımaktadır.
- B) Günümüzde dergiler ve gazeteler, deneme türünün gelişip yaygınlaşmasına uygun bir ortam hazırlamaktadır.
- C) Osmanlı İmparatorluğunda Lale Devrinde çeviri çalışmaları yapıldığı biliniyor.
- D) Bence edebiyat eleştirisinin edebiyat incelemesiyle bir arada, iç içe düşünülmesi gerekir.
- E) Sanatın başlıca amacının güzellik olduğunu savunan yazarın, bu konuda söylediklerine bir göz atalım.

(1996 - ÖSS)

73. Bu konuda gençleri azımsamak doğru değildir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Gereksiz sözcük kullanılması
- B) Bir sözcüğün anlam bakımından yanlış kullanılması
- C) Tamlamanın yanlış yapılması
- D) Ekeyimin yanlış kullanılması
- E) Yüklemine göre olumsuz cümle olması

(1996 - ÖSS)

74. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu işi onun başaracağını sanıyorum.
- B) Yapılanları doğru bulmadığıma inanıyorum.
- C) Alınan kararları sana da bildiriyorum.
- D) Yaptıklarının yeterli olmadığını anlatmaya çalışıyorum.
- E) Kamuoyunun bu konuda aydınlatılması gerektiğini düşünüyorum.

(1996 - ÖSS)

75. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde anlatım bozukluğu, cümlelerin uygun bir yerine "ona" sözcüğü eklenerek giderilebilir?

- A) Elbiseler dolaplara özenle yerleştirilir, güve yemesin diye elbise aralarına naftalin konurdu.
- B) Çocuk bir yandan yaralı kuşa korkuyla bakıyor; bir yandan da onu sevmek istiyor.
- C) Annesi çocuğunun aç olmadığını biliyor; ama yine de pastadan yemesini istiyordu.
- D) Ali, arkadaşı Mustafa'yı hem çok seviyor, hem de kimi davranışlarından dolayı kızıyordu.
- E) Otobüsler buraya gelince duruyor, bekleyen yolcular bindikten sonra yeniden yola koyuluyordu.

(1996 - ÖSS)

76. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "aşağı yukarı" sözü gereksizdir?

- A) Bu iş yerinde aşağı yukarı üç dört yıldan beri çalışıyorum.
- B) Aşağı yukarı beş yıl önce yine böyle şiddetli bir kış yaşamıştık.
- C) Buralarda ekinler, aşağı yukarı biçilecek duruma geldi.
- D) Şubat ayı sonunda bu ağaçların aşağı yukarı hepsi çiçek açar.
- E) O gün sınıfın aşağı yukarı yarısı tören alanında toplanmıştı.

(1996 - ÖSS)

77. Elbette onunla birlikte gitmiş olabilirler.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Öge eksikliği
- B) Özne yüklem uyumsuzluğu
- C) Öznenin belirtilmemiş olması
- D) Aynı anlama gelen sözcüklerin birlikte kullanılması
- E) Anlamca gelişen sözcüklerin birlikte kullanılması

(1996 - ÖSS)

78. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yörenin, tarihi ve turistik açıdan yeterince tanıtımı yapılmıyor.
- B) Deprem kuşağı üzerinde olmasına rağmen sağlam yapılmayan binalar bu yüzden dolayısıyla depremde çabucak yıkılıyor.
- C) Birçok doğal güzelliklere sahip olan bu kasabada yaşamayı çok istiyor.
- D) Büyük şehirlerin gürültülü yaşamından bıkmış olsun uzaklaşmak, insanı dinlendiriyor.
- E) Tarihi yapıların, özelliklerini yitirmemesi için belli aralıklarla onanması gerekiyor.

(1996 - ÖYS)

79. Artık hastamızın sağlık durumu tamamen iyileşti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Sözcüklerin anlamına ve işlevine uygun olarak kullanılmamasından
- B) Gereksiz yere zarf kullanılmasından
- C) Ad tamlamasında araya sözcük getirilmesinden
- D) Cümle başında zarf kullanılmasından
- E) Yüklemin işteş çatılı olmasından

(1996 - ÖYS)

facebook:

Kpss Kaynak Arı İvi

Kpss D14K Aman Arı İvi

80. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu belgeyi doldurarak başvurunuzu yapacaksınız.
- B) Gerekli belgeleri tamamlayıp işyerinize vereceksiniz.
- C) Başvuru belgenizde bu yıl çekilmiş bir fotoğrafınızı kullanacaksınız.
- D) Hükümet tabibine muayene edilerek sağlık raporu alacaksınız.
- E) Sınavdan bir gün önce işlemlerinizi tamamlamış olacaksınız.

(1996 - ÖYS)

81. Ucu yırtık yabancı paraların Merkez bankası dahil, hiçbir yerde işlem görmüyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz yere tümleç kullanılmasından
- B) Yüklemin şimdiki zaman olmasından
- C) Arasözün yanlış yerde kullanılmasından
- D) Sifat tamlamasında araya sözcük girmesinden
- E) Öznenin tamlayan eki almasından

(1996 - ÖYS)

82. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Dürüst biri olduğundan dün de bugün de kuşkuya düşmüyorum.
- B) Hukukçu olmadığımın, işin bu yönünü sizinle tartışmam.
- C) Bu konuda bir araştırma yapılmasını, hazırlanacak raporun ilgili kuruluşlara gönderilmesini istedim.
- D) Ben, öyle olduğunu düşünüyor, öyle olduğuna inanıyorum.
- E) Anımsanacağı gibi, bir yıldan beri bu konuda yazılar yazıyor, ilgilileri uyarıyorum.

(1997 - ÖSS)

83. Muğla yöresindeki çıkan yangınlardan geriye, çırılçıplak ve simsiyah dağlar, tepeler kaldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Çoğul ekinin gereksiz kullanılmasından
- B) İgi ekinin gereksiz kullanılmasından
- C) Bağlacın yanlış yerde kullanılmasından
- D) Yüklemin şimdiki zaman yerine geçmiş zamanda kullanılmasından
- E) Özne ile yüklem arasında uyumsuzluk bulunmasından

(1997 - ÖSS)

84. Öğrenciyi, düşünmeye ve yaratıcı olmaya yönelten ve herhangi bir konu üzerinde eleştiri yapmasını sağlayan bir anlayış, eğitim sistemimize henüz yerleşmedi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Dolaylı tümlecin cümlede başında kullanılmamasından
- B) Öznenin birden fazla sözcükten oluşmasından
- C) Gereksiz yere bağlaç kullanılmasından
- D) Tamlayan eksikliğinden
- E) Gereksiz yere zarf tümleci kullanılmasından

(1997 - ÖSS)

85. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sorunlara, onun daha nesnel bir tavırla yaklaşacağını ve çözüm getireceğini umuyordum.
- B) Son günlerde tanık olduğum bazı olaylar, onunla ilgili görüşlerimin değişmesine yol açtı.
- C) Amaçlarına ulaşabilmek için her türlü engeli aşmaya çalışan bu gençlere imreniyorum.
- D) Araştırmamı istediğim yönde sürdürebilmem için öncelikle, yararlanacağım kaynakları saptamalıyım.
- E) Bu soru ben ve benim gibi sınava girmiş olan birçok kişinin kafasını karıştırdı.

(1997 - ÖSS)

86. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Kilo vermek isteyenler, karbonhidratlı besinleri öğleyin, proteinli besinleri akşam yemelidir.
- B) Ultraviyole ışınları, güneşte fazla kalanların hücrelerinde sıvı kaybına yol açar.
- C) Spor merkezlerinde, kalp hastalarının da rahatlıkla spor yapmalarını sağlayan aletler bulunmalıdır.
- D) Kimi besinleri aşırı ölçüde tüketenlerde, yağ birikimi ve damar tıkanıklıkları görülür.
- E) Çocuk felcinden korunmak amacıyla altı milyonun üzerinde çocuk aşılandılar.

(1997 - ÖYS)

87. Öğrenci sayısının kalabalık olması bu sonucu doğuruyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüklemin şimdiki zamanda olmasından
- B) Dolaylı tümleç eksikliğinden
- C) Yanlış sözcük kullanılmasından
- D) Nesnenin yanlış yerde bulunmasından
- E) Gereksiz yere işaret sıfatı kullanılmasından

(1997 - ÖYS)

88. Törende ikisi öğretmen yirmi beş öğrenci görev aldı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Özneye ilgili sayıların yol açtığı anlam karışıklığından
- B) Dolaylı tümlecin yanlış yerde kullanılmasından
- C) Gereksiz yere sayı sıfatı kullanılmasından
- D) Fiil cümlesi olmasından
- E) Öznenin birden fazla sözcükten oluşmasından

(1997 - ÖYS)

89. Yurtdışındaki bir liseden mezun olma durumu olduğundan bu sınava katılamaz.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüklemin 3. tekil kişili olmasından
- B) Gereksiz yere dolaylı tümleş kullanılmasından
- C) İşaret sıfatının yanlış yerde kullanılmasından
- D) Gereksiz sözcükler kullanılmasından
- E) Yüklemin olumsuz olmasından

(1997 - ÖYS)

90. Türkçede bir cümlemin öznesi, birinci ve üçüncü tekil kişiden oluşuyorsa, yüklemi birinci çoğul kişi olur.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu kurala uymamaktan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) O akşam ben kendi odama, Fatma da kendi odasına çekilmişti.
- B) Teyzemlerin yeni evlerine taşınmasından sonra siz bu eve yerleştiniz.
- C) Havalara böyle giderse bir süre daha kahvaltımızı balkonda yapabileceğiz.
- D) Ben de bir tabak alıp sofraya oturayım.
- E) Babasıyla annesi, bu evi üç yılda zar zor yaptırabildiler.

(1998 - ÖSS)

91. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) O yıllarda hepimiz tiyatro tutkunuyduk ve çalmaya susamıştık.
- B) Film, bir ailenin sıradan olaylar karşısındaki şaşkırtıcı tutumunu ustalikle yansıtır.
- C) Festivalin bu bölümünde, müziğin farklı türlerinde adını duyurmuş sanatçılar sahneye çıkacak.
- D) Sanatçının bu karikatürleri, başta Berlin ve Paris olmak üzere Avrupa'nın çeşitli kentlerinde sergilenecek.
- E) Bu kameralar, rahatça kullanabildiği ve taşınmasının kolay olması nedeniyle tercih ediliyor.

(1998 - ÖSS)

92. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yetkililer, bu konuda uluslararası işbirliği yapılmasına karar verdiler
- B) Siyasi, askeri ve ekonomi alanlarında görüş-tüler.
- C) Üye olan ülkelere toplantı konusunda bilgi verilmesini gerekli gördüler.
- D) Toplantıda, herkesin tartışmalara katılması gerektiğini söylediler.
- E) Gelecek toplantıda ele alınacak konuyu belirlediler.

(1998 - ÖSS)

93. Festival süresince her gün düzenli olarak

I II III

çıkacak olan "İlk Çekim" adlı siyah-beyaz dergi
IV

sinema severlere ücretsiz dağıtılacak.

V

Bu cümledeki altı çizili sözlerden hangisi çıkarılırsa cümlemin anlamında daralma olmaz?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1998 - ÖSS)

94. Yanlış bir şey yapsam da kızmaz; ama inanılmayacak kadar anlayışlıdır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdakilerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüklemin geniş zamanlı olmasından
- B) Cümleciklerin ortak özneli olmasından
- C) Yanlış ilgeç kullanılmasından
- D) Gereksiz yere bağlaç kullanılmasından
- E) "bile" yerine "da" bağlacı kullanılmasından

(1998 - ÖSS)

95. Sergide tanıtılan antika eşyalar, geçmişte insanların inançlarını ve beğenilerini de yansıtır.

Bu cümledeki anlam karışıklığı, aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "tanıtılan" sözcüğünden sonra "çok değerli" getirilerek
- B) "geçmişte" sözcüğünden sonra "yaşamış" getirilerek
- C) "antika" sözcüğü atılarak
- D) "inançlarını" sözcüğü yerine "geleneklerini" getirilerek
- E) "de" sözcüğü atılarak

(1999 - ÖSS)

96. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çalışma yaşamınızda bu tür güçlüklerle sık sık karşılaşacaksınız.
- B) Bizim için önemli olan, görevinizi en iyi biçimde yerine getirmenizdir.
- C) Bir sorunla karşılaştığınızda bizlerden yardım isteyebilirsiniz.
- D) Bu, sizlere verebileceğimiz en önemli ödül ve en önemli hedeftir.
- E) Bu işte de başarılı olacağınızdan hiç kuşumuz yoktur.

(1999 - ÖSS)

97. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Hava kirliliğine karşı çeşitli önlemler alınabilir.
- B) Çevre sorunlarıyla ilgili toplantılar yapılmalıdır.
- C) Bu gaz, havada yoğun oranda bulunur.
- D) Akarsularımız sanayi atıklarıyla kirleniyor.
- E) Gençler, doğanın korunması konusunda bilinçleniyor.

(1999 - ÖSS)

98. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Makinenizi, arkadaki açma-kapama düğmesine basarak kapatmanız gerekmektedir.
- B) Daha fazla bilgi edinmek için yetkili satıcınıza başvurabilirsiniz.
- C) Bilgisayarınızın bozuk olup olmadığını öğrenmek için onu bir teknisyene göstermelisiniz.
- D) Bu bölümde, bilgisayarınızı nasıl kuracağınız ve nasıl kullanacağınız açıklanmaktadır.
- E) Bu kılavuzda sizi belli türdeki bilgilere uyarlamak için bazı özel işaretler kullanılmıştır.

(1999 - ÖSS)

99. Gürültüden uzak, doğal güzelliklerle dolu parkın bir köşesinde, yaşlı bir hanım masanın üstüne koyduğu romanını bir karış uzaktan okuma-

ya çalışıyor; bir şişman, spor giyimli bir adam da dalgın dalgın uzaklara bakıyordu.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için altı çizili sözcüklerden hangisi atılmalıdır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(1999 - ÖSS)

100. Oraya gidersen, Etnografya ya da Kurtuluş Savaşı müzelerini gezmelisin.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerden hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yanlış bağlaç kullanılmasından
- B) Koşul cümlesi olmasından
- C) Nesnenin yanlış yerde bulunmasından
- D) Yüklemin gereklilik kipinde olmasından
- E) Ad tamlamasının gereksiz kullanılmasından

(1999 - ÖSS)

101. Fiyatlar çok pahalı olduğu için satışlar çok durgun.

Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için aşağıdaki değişikliklerden hangisi yapılmalıdır?

- A) "çok" sözcükleri atılmalı
- B) "durgun" yerine "az" sözcüğü getirilmeli
- C) "olduğu için" yerine "olduğundan" sözcüğü getirilmeli
- D) "satışlar" yerine "alışveriş" sözcüğü getirilmeli
- E) "pahalı" yerine "yüksek" sözcüğü getirilmeli

(2000 - ÖSS)

102. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu konuda nasıl bir çalışma yapılması gerektiği, uzmanlarca tartışılacak.
- B) Olaydan büyük bir üzüntü duyduğunu, suçluların cezalandırılmasını istedi.
- C) Yeni binaların ne zaman hizmete açılacağını, basın aracılığıyla duyuracaklarını belirtti.
- D) Sorunlara sağduyuyla yaklaşmanın, onların çözümünü kolaylaştıracağı sonucuna varıldı.
- E) Bölgede, kış mevsiminin uzun sürmesi nedeniyle alınması gerekli önlemler yetkililere bildirildi.

(2000 - ÖSS)

103. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Ozan, 1940 yıllarında yeni şiirimizin başta gelen adlarından biriydi.
- B) O, 1946 yılında düzenlenen bir yarışmada birinci olmuştu.
- C) Aradan yıllar geçmesine karşın şiir anlayışında bir değişiklik olmadı.
- D) Onun ilgi çekici yanlarından biri de konuları abartarak anlatmasıdır.
- E) Toplumsal ve bireysel olaylara, yan tutmadan bakar.

(2000 - ÖSS)

104. Yaptıklarını kendi ağızıyla itiraf etti.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüklemin III. tekil kişi olmasından
- B) Nesnenin çoğul eki almasından
- C) Gereksiz söz kullanılmasından
- D) Yüklemin di'li geçmiş zamanlı olmasından
- E) Nesnenin yanlış yerde kullanılmasından

(2000 - ÖSS)

105. O kurumda eğitim görmüş herkes, saygılı, hoşgörülü ve esnek olmak gibi çok önemli erdemler kazanmışlardır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz yere sıfat kullanılmasından
- B) Gereksiz yere bağlaç kullanılmasından
- C) Yükleme ekliil getirilmesinden
- D) Öznenin sözcük öbeği olmasından
- E) Özne - yüklem uyumsuzluğundan

(2000 - ÖSS)

106. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Uzun süre ayakta kalabilmesi için bu yapı, neme dayanıklı cam, kireç ve tuğla tozundan oluşan harçla yapılmıştır.
- B) Bir kamu kuruluşuna ait sevimli konukevinin önünde fotoğraf çektiirdikten sonra oradan ayrıldık.
- C) Oraya gitmeye karar vererseniz, bu gezi için en az iki gün ayırmanız gerekir.
- D) Her sabah erkenden kalkarak açık havada yürüyüş yapmanın kalp sağlığını olumlu yönde etkilediğini öğrendik.
- E) Adaylar yirmi beş yaşından büyük olmalı ve sağlık kontrolünden geçmiş olması gerektiğini söyledi.

(2001 - ÖSS)

108. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Takımlardan biri, ötekinin bitmek bilmeyen karşılıklı saldırılarına daha fazla dayanamadı.
- B) Maçlarda, taraftarların çıkardığı olaylar spora gölge düşürüyor.
- C) Sağlıklı kalabilmenin temel koşullarından biri de spor yapmaktır.
- D) Son yıllarda kimi takımlar, Avrupa takımlarıyla yaptıkları maçlarda yüzümüzü ağartıyor.
- E) Ancak düzenli olarak yapılan spor yararlı olur.

(2001 - ÖSS)

109. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu anlaşmazlıkların giderilmesi için zamana gerek var.
- B) Bu konunun, öncelikle ve ayrıntılı bir biçimde ele alınması gerekiyor.
- C) Üyeler, onunla ilgili görüşlerini daha sonra açıklayacaklarını belirttiler.
- D) Mimar ya da mimarlıkla ilgileniyorsanız bu kitabı okuyun.
- E) Herkesin yaşamında birtakım sorunlar olduğunu hepimiz biliriz.

(2001 - ÖSS)

107. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İlk karşılaşmamızda bana bu kadar yakınlık göstermesine çok şaşırmıştım.
- B) Bu kadar yetenekli bir çocuğu, sanata yönlendirmekle çok iyi bir iş yaptığını düşünüyorum.
- C) Geçirdiğim rahatsızlığı, büyük bir başarıyla ameliyat ederek sağlığıma kavuşturdum.
- D) Bu aşamada, olayları doğal akışına bırakmanın doğru olacağı kanısındaydım.
- E) Aralarındaki sorunların görüş farklılıklarından kaynaklandığını biliyordum.

(2001 - ÖSS)

110. Hiç kimse ona gerçeği anlatmamış; onu yalan yanlış sözlerle oyalamıştı.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerden hangisiyle giderilebilir?

- A) "gerçeği" yerine "doğruyu" sözcüğü getirilerek
- B) "anlatmamış"tan sonra "herkes" sözcüğü getirilerek
- C) "anlatmamış" yerine "söylememiş" sözcüğü getirilerek
- D) "onu" sözcüğü atılarak
- E) "oyalamıştı" yerine "kandırmıştı" sözcüğü getirilerek

(2002 - ÖSS)

111. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sanayide gelişmiş ülkelerde, bu tür sorunlar hızla çözülüyor.
- B) Düzenlenen toplantı ve törenlerde bütün öğrenciler görev alıyor.
- C) Bu konuda yapılan açıklamaların anlaşılmayacak bir yanı bulunmuyor.
- D) Kurumda çalışanların başarısının, bu koşullara bağlı olduğu düşünülüyor.
- E) Teknoloji ne kadar artarsa da el emeğinin önemi azalmıyor.

(2002 - ÖSS)

112. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Buluştuğu zaman sanattan, edebiyattan konuşuyor, kimi sanatçıları eleştiriyorlardı.
- B) Ortada, karamsar olmayı gerektirecek bir durum yoktu.
- C) Bu kitapları okumak, çocuğun ufkunu genişletiyor, ona farklı dünyaların kapılarını açıyordu.
- D) Bu, kendi resimleri için açtığı ilk kişisel sergisi olacağı için çok heyecanlıydı.
- E) Çok yorgun olduğu için o akşam erkenden yatmak istedi.

(2002 - ÖSS)

113. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Burada, tiyatro salonundan internet kafeye kadar birçok etkinlik bulunuyor.
- B) Kentteki yaşam, öğretim kurumlarının sayısı arttıkça hareketleniyor.
- C) Öğrencilerin sporla ilgili gereksinimlerinin karşılanması için girişimlerde bulunuluyor.
- D) Kütüphaneden yararlanacak öğrencilerin önce kütüphaneye üye olmaları gerekiyor.
- E) Bilimsel araştırma yapacaklara her türlü olanak sağlanıyor.

(2002 - ÖSS)

114. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Gazetelerde bu tür haberlere hemen her gün rastlanıyor.
- B) Yazar, yaşadıklarını etkili bir biçimde anlatmakta başarılı olamıyor.
- C) Yemeğini erken yemesi gerektiği halde, hasta bu yasağa uymuyor.
- D) Bu alandaki çalışmaların hâlâ yeterli bir düzeye ulaşamadığı söyleniyor.
- E) Trafikle ilgili sorunların çözümü için, geniş kapsamlı bir toplantı düzenleniyor.

(2002 - ÖSS)

facebook:

Kpss Kaynak Arı İvi

Kpss Dış Aman Arı İvi

115. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Dünyada en çok yağış alan bölge burası.
- B) Ürettiklerinin çoğunu komşu ülkelere satıyorlar.
- C) Bu toprakların büyük bir bölümü ormanlarla kaplı.
- D) Ülkenin kuzeyinde elde edilen ürünlerin yarısından fazlasını elma oluşturuyor.
- E) Ekonomileri daha çok, yetiştirdikleri hayvancılığa dayalı.

(2003 - ÖSS)

116. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yol kenarındaki çöp kutuları kaldırılarak bunların yerine çiçekler dikiliyor.
- B) Yeni fidanlar dikilerek kent yeşillendiriliyor.
- C) Kaldırımların kırık taşları, yenileriyle değiştiriliyor.
- D) İçinde oturulamayacak derecedeki binaların yıktınması gerekiyor.
- E) Eski yapılar boyanarak daha güzel bir görünüme kavuşturuluyor.

(2003 - ÖSS)

117. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Deneyimli bir yönetici, değerli bir bilim adamıydı.
- B) Maddi durumu yetmediği için eğitimi yarıda bırakmak zorunda kaldı.
- C) Kültürel varlıklara sahip çıkıp onları korumaya çalışan insanlardan biriydi.
- D) Geleceğe umutla bakan ve zorluklar karşısında yılmayan bir gençti.
- E) Ele aldığı her işi, başkalarından daha iyi, daha güzel yapmak isterdi.

(2003 - ÖSS)

118. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Çevremizdeki kişilerle kuracağımız ilişkilerde özenil olmalıyız.
- B) Sorunların, bütün yönleriyle ele alınması iyi olur.
- C) Bu alanda başarıya ulaşanların sayısı oldukça azdır.
- D) Araştırmalar, eldeki bilgilerin doğru olmadığını kanıtlıyor.
- E) Bu konudaki iftiralar tamamen uydurmadır.

(2003 - ÖSS)

119. Bu kararların uygulanıp uygulanmayacağını, yöneticilerin seçeceği tutuma bağlı olduğu bildirildi.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "seçeceği tutuma" yerine "tutumuna" sözcüğü getirilerek
- B) "yöneticilerin" yerine "ilgiliilerin" sözcüğü getirilerek
- C) "bu kararların" yerine "bunların" sözcüğü getirilerek
- D) "bağlı" yerine "yönelik" sözcüğü getirilerek
- E) "bildirildi" yerine "biliniyordu" sözcüğü getirilerek

(2003 - ÖSS)

120. Tarihte bu uluslar, öteki ulusların arasına kaynaşmışlardır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "Tarihte" yerine "Tarih boyunca" sözü getirilmeli
- B) "uluslar" yerine "devletler" sözcüğü getirilmeli
- C) "bu" sözcüğü atılmalı
- D) "ulusların arasına" yerine "uluslarla" sözcüğü getirilmeli
- E) "öteki" sözcüğü atılmalı

(2004 - ÖSS)

121. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yapıtlarındaki kişilerin, kendi aralarında diğışmeleri, eğlenceleri, oynanan oyunlarıla kasaba yaşamı hakkında ipuçları veriyorlardı.
- B) Güldürü öğelerine bolca yer verdiği ilk dönem romanlarıyla geniş bir okur kitlesine ulaşmıştı.
- C) Güç koşullar altında yaşayan insanların sorunlarını toplumsal açıdan ele almış, dönemin ahlak anlayışını yansıtmıştı.
- D) Bu dergiyi okumaya başladıktan sonra edebiyata ve tarihe duyduğu ilgi artmıştı.
- E) Türkçenin inceliklerinden yararlanarak yaptığı çevirilerle dilimize elliye yakın yapıt kazandırmıştı.

(2004 - ÖSS)

122. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu çarşının en eski, en tanınmış esnafı benim.
- B) Bu kitabında yazar, başkalarından duyduklarını değil, yalnızca gördüklerini anlatıyor.
- C) Yetersiz kalan ilgi yoksunluğundan bu sanat unutulmuş.
- D) Bu alleden birçok çalışkan ve başarılı insan çıkmış.
- E) Bu kitabı okursan, bilmediklerini öğrenir, unuttuklarını anımsarsın.

(2004 - ÖSS)

123. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Zarftan bir mektup, bir de fotoğraf çıktı.
- B) Ondan böyle bir yalanlama olayı beklemiyordum.
- C) Kendimi bildim bileli bu mahallede, bu evde oturuyoruz.
- D) Toplantımıza katılarak biziere destek olan dostlarımıza yürekten teşekkür ederiz.
- E) Evimize taşındık, yavaş yavaş yerleşmeye çalışıyoruz.

(2004 - ÖSS)

124. Çok çalıştığımız için başarı grafiğimiz ister istemez yükseliyor.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Yüklem şimdiki zamanlı olmasından
- B) Yanlış ilgeç kullanılmasından
- C) Ad tamlamasının yanlış kurulmasından
- D) Gereksiz zarf tümleci kullanılmasından
- E) Yüklem üçüncü tekil kişili olmasından

(2004 - ÖSS)

125. Hiçbir şiiire başlarken, bunu umuda, umutsuzluğa, sevince ya da acıya yönlendireyim, diye başlamıyorum.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Gereksiz yere bağ-fill kullanılmasından
- B) Özne-yüklem uyumsuzluğundan
- C) Gereksiz yere dolaylı tümleç kullanılmasından
- D) Nesnenin adil (zamir) olarak kullanılmasından
- E) Yanlış bağlaç kullanılmasından

(2005 - ÖSS)

126. Sözünü ettiğiniz binayı ne gördüm ne de yerini bilirim.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) Nesne eksikliğinden
- B) Gereksiz yere bağlaç kullanılmasından
- C) Tamlayan eksikliğinden
- D) Yüklem olumlu olmasından
- E) Tümleç eksikliğinden

(2005 - ÖSS)

127. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Doğanın güzelliğidir beni burada en çok etkileyen.
- B) Bir ailenin verdiği insanüstü bir çabanın öyküsüdür bu.
- C) Aslında gerçeğin ta kendisidir anlattıkları.
- D) Tasarıları arasında ona yer yoktu aslında.
- E) Şimdiye değin hiç karşılaşmamıştım böyle bir durumla.

(2005 - ÖSS)

128. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Bu kazada can kaybı yaşanmadı.
- B) Söylenenleri pek de onaylamadı.
- C) Yapıtları hâlâ unutulmadı.
- D) Kimseye bir yararı dokunmadı.
- E) İsteddiği başanya ulaşamadı.

(2005 - ÖSS)

129. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Okuduğu romanda olaylar geliştikçe onun da heyecanı artıyordu.
- B) Bir şey okurken ya da dinlerken tüm dikkatimi onun üzerinde yoğunlaştırmaya çalışırım.
- C) Hiç beklemediğim bu davranışı karşısında ona nasıl bir tepki göstereceğimi bilemedim.
- D) Büyük kentlerde insanlar, sürekli bir koşuşturma içindedir.
- E) Gelişme çağındaki gençler, kendinin ve çevrenin yönlendirmesiyle yanlış yapabilirler.

(2005 - ÖSS)

130. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İlgililer bu konuda görüş alışverişinde bulundular.
- B) Bu tür etkinliklerin çoğaltılması gerektiğini düşünüyorum.
- C) Gazetelerde yer alan haberleri değerlendirecekler.
- D) Bundan sonraki amacımız halkı bilinçlendirmek olacak.
- E) O dönemde para üç katı değer kaybetmişti.

(2006 - ÖSS)

131. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) İşe geç geleceğini hiç olmazsa bana haber verseydin bari.
- B) O anda, dertleşebileceği bir dostu ihtiyacı vardı; ama yanında kimse yoktu.
- C) Bu karara varmadan önce, onların da görüş ve önerilerini dikkate alman gerekirdi.
- D) Yazıda onun resimlerinden pek söz edilmiyor; oysa o, çok yetenekli bir sanatçı.
- E) Beğendiğimiz o evi satın aldık; ancak oraya önümüzdeki yıl taşınabileceğiz.

(2006 - ÖSS)

132. Bu davranış insandan insana göre değişir.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki-lerin hangisinden kaynaklanmaktadır?

- A) İşaret sıfatına yer verilmesinden
- B) İkilemenin yanlış kullanılmasından
- C) Gereksiz yere ilgeç kullanılmasından
- D) Tümleç kullanılmasından
- E) Yüklemnin geniş zamanlı olmasından

(2006 - ÖSS)

133. Sevdâ Hanım'a bu mahalledeki bütün kadınlar dert yakınır, sorunlarını anlatır.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu aşağıdaki değişikliklerin hangisiyle giderilebilir?

- A) "bu mahalledeki bütün kadınlar" yerine "bu mahallenin bütün kadınları" sözü getirilerek
- B) "dert yakınır" yerine "dert yanar" sözü getirilerek
- C) "bütün" sözcüğü atılarak
- D) "sorunlarını anlatır"dan önce "ona" sözcüğü getirilerek
- E) "anlatır" yerine "anlatırlar" sözcüğü getirilerek

(2007 - ÖSS)

134. (I) Araç yapabilmek insanın insanlaşmasında önemli bir aşamaydı. (II) Önceleri herkes yeteneği ölçüsünde kendi aracını yaptı ve kullandı. (III) Birlikte yaşamının başlamasıyla her insan ortaklaşa üretilen bir aracın en iyi yapabildiği bölümünü üstlendi. (IV) Halk arasında da en iyi yaptığı işle sevilir sayılır duruma düştü. (V) Böylece insan yeteneklerinin keşfedildiği bu çalışmalarla sanatta yaratıcılığa giden ilk adımlar atıldı.

Bu parçadaki numaralanmış cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) I. B) II. C) III. D) IV. E) V.

(2007 - ÖSS)

135. Dişçiye hiç ya da çok seyrek gidiyorlar.

Bu cümledeki anlatım bozukluğu nasıl giderilebilir?

- A) "dişçiye"den sonra "ya" sözcüğü getirilerek
- B) "çok" sözcüğü atılarak
- C) "seyrek" yerine "az" sözcüğü getirilerek
- D) "gidiyorlar" yerine "gitmezler" sözcüğü getirilerek
- E) "hiç" yerine "ya hiç gitmiyorlar" sözü getirilerek

(2008 - ÖSS)

136. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Yarın, uzun sürecek bir iş gezisine çıkıyorum.
- B) Kızımı Fransızca kursuna kayıt yaptırmak istiyorum.
- C) Telefonumu nerede bıraktığımı hatırlamıyorum.
- D) Bu kursta, güzel konuşmanın inceliklerini öğreniyorum.
- E) Davete katılanların hemen hemen hepsini tanıyorum.

(2009 - ÖSS)

137. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Sorumluluklarının bilincinde olmak, herkeste bulunan bir özellik değildir.
- B) Mesleğinizde belli bir düzeye gelebilmek kadar geldiğiniz düzeyi korumak da önemlidir.
- C) Azimle çalışmanın ne demek olduğunu, onları görünce anladım.
- D) Bu araştırmayı sonuçlandırmak, onlar için hiç de güç olmamıştır.
- E) Bizim alacağımız başarı, aslında ülkemizin başarısıdır.

(2010 - YGS)

138. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bir anlatım bozukluğu vardır?

- A) Diplomalannı alacak öğrenciler salona sırayla giriş yaptılar.
- B) Müjdeyi vermek için mutfağa, annesinin yanına heyecanla koştu.
- C) Konuşmasına başlamadan önce dinleyicilere şöyle bir baktı.
- D) Eski öğrencilerin de katıldığı büyük bir toplantı düzenlediler.
- E) Yanyıl tatilinde yapılacak olan Amasra gezisi ertelendi.

(2011 - YGS)

1. Bozukluk B'deki cümlededir. Çünkü "aydınlatıyor" yüklemine "neyi aydınlatıyor?" diye sordumuzda, "konunun az bilinen bir yönünü" cevabı geliyor. Oysa cümlede "konunun az bilinen bir yönüne" denmiş. Bu, birinci cümleye uygun, ancak ikinci cümleye uygun değildir. Cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan bir bozukluk söz konusudur.

Cevap B

2. Örnek cümlede tamlama uyumsuzluğu vardır. Sıfat ve isim tamlamaları aynı tamlanana bağlı olmaz. Çünkü isim tamlamasında tamlanan ek alır, sıfat tamlamasında ise almaz. Cümlede "özel ve kamu kuruluşları" denmiş. Tamlamaları bölsek "kamu kuruluşları" doğrudur, ancak, "özel kuruluşları" doğru değildir. Öyleyse "özel" sıfatına uygun olan "kuruluşlar" tamlananı da cümlede bulunmalıdır.

Cevap C

3. "İlk kez" sözü E'de gereksiz kullanılmıştır. Çünkü "tanışmak" sözü zaten birbirini tanımayanların ilk kez yaptıkları bir durumdur.

Cevap E

4. B'deki "sanki" sözü atılabilir. Çünkü "olup bitiyor gibidir" sözünde "sanki"nin cümleye kattığı anlam zaten vardır.

Cevap B

5. "Hatta" sözünün anlamından kaynaklanan bir bozukluk oluşmuş. Bu söz, önceki söylenenden daha değerli, daha önemsenen bir durumu sonra getirerek birbirine bağlar. Cümlede ise "ölüme hatta sara nöbetlerine" derken, sara nöbetlerinin ölümden daha önemli olduğu anlamı verilmiş. Elbette bu, mantıksız bir durum oluşturur. Öyleyse bunlar yer değiştirmelidir.

Cevap A

6. Cümlede "taşınmışsa" sözü bir kişiye bağlı olan bir eylemi ifade eder. Yani "O" öznesini gerektirir. "Kavuşulamamıştır" sözü ise kişiyi ifade etmeyip edilgen bir nitelik gösteriyor. Oysa etken ve edilgen fiiller aynı durumu ifade edecek şekilde kullanılamaz. Ya ikisi de etken ya da ikisi de edilgen olacaktır. D'deki değişiklikle ikisi de edilgen yapılarak bozukluk düzeltilebilir.

Cevap D

7. Cümlede "anlamaya çalışan", kişidir. "Çalışırken" sözünden bu kişinin aynı zamanda başka bir eylemi daha yaptığı ortaya çıkıyor, bu da "öğrenmek"tir. Eğer özneyi tiyatro olarak düşünürsek bu durumda "kişi" sözü "kişiye" olmalıdır. A'daki değişiklikle özne "kişi" olmuştur.

Cevap A

8. Cümlede "okuduğu" tekil, "ilginç buldukları" çoğuldur. İkisi de aynı nitelikte olmalıdır. Yani ya "okudukları" olacak ya da "ilginç bulduğu" olacak. D'de söyleneni her iki fiil de tekil olarak kitaplara bağlanmış ve cümle düzelmiştir.

Cevap D

9. Bozukluk B'deki cümlededir. Buradaki tamlamaya baktığımızda "derneğimizin üye ve ikinci başkanı" söyleyişinin yanlış olduğu görülür. Sanki "üye başkanı" gibi bir anlam çıkıyor. Oysa "üye" sözü tamlanandır. Tamlanan daima iyelik eki alır. Öyleyse "üye" sözü "üyesi" olmalıdır. Böylece "derneğimizin üyesi" şeklinde tamlama düzelir.

Cevap B

10. Bozukluk aynı anlama gelen sözcüklerin kullanılmasında oluşuyor. A'da "yanılmıyorsam" tahmin bildirir, "tahmin ediyorum" da öyle. "Yanılmıyorsam" sözü atılmalıdır.

Cevap A

11. D'de gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Seçenekteki "sağlık" ve "sıhhat" sözleri eş anlamlıdır. Biri atılmalıdır.

Cevap D

12. "Günaşırı" sözünün anlamı "iki günde bir" dir. Cümlede ikisi de kullanıldığından anlatım bozukluğu oluşmuştur. D'de de benzer sözcükler var: "İkide birde" ve "yerli yersiz". Ancak birincisi işin sık sık yapıldığını, ikincisi ise gereksiz yere yapıldığını bildirir. Yani birisi "durum", diğeri "zaman" ifade eder.

Cevap E

13. D'deki cümlede görülen tamlama uyumsuzluğu anlatım bozukluğuna yol açmıştır. "Kültürel ve sanat etkinlikleri" tamlamasında "kültürel" sıfat olduğundan "kültürel etkinlikleri" olmaz. "Kültürel etkinlikler ve sanat etkinlikleri" şeklinde söylenir veya "kültürel" sözü "kültür" şekline getirilir ve bozukluk giderilir.

Cevap D

14. Bir kelimenin adı olmaz. Kelime zaten bir kavramı, nesneyi karşılar. Varlığın adı olur ancak. Bu nedenle "kelimesinin adı" yerine "kelimesi" denmelidir.

Cevap D

15. Cümlede "önce" ve "sonra" sözcüklerinin ikisi de "gelmeden" fiiline bağlanmış. Oysa "gelmeden önce" denir ama "gelmeden sonra" denmez, "geldikten sonra" denir.

Cevap E

16. Bozukluk IV. cümlede yapılmıştır. "Havada taze bir esinti... kaplar ortalığı" gibi bir anlam çıkıyor cümleden. "Ve" bağlacından önce "esinti" sözünün bir eyleme, bir yükleme bağlanması gerekir.

Cevap D

17. Bozukluk A'dadır. Çünkü cümlede hem "nedeni" denmiş hem de sonunda "olmamdandır" denerek yine bir neden ortaya koyulmuştur. Yani gereksiz sözcük var. Ayrıca "tanımak" sözünün neye bağlandığı belli değil.

Cevap A

18. Anlatım bozukluğu B'de yapılmıştır. "Çok az" ve "hiç" sözleri "çalışmadan" sözüne bağlanmış. Böylece "çok az çalışmadan" gibi bir anlam oluşmuş. Oysa cümlede anlatılmak istenen çok az çalışıldığıdır. Yani cümle "çok az çalışarak veya hiç çalışmadan..." şeklinde olmalıdır.

Cevap B

19. C'deki cümleyi incelediğimizde "ikinci" sözcüğünün "plana çıkarmaktı" sözüne bağlandığını görüyoruz. Oysa ikinci plana çıkarılmaz, düşürülür. Dolayısıyla burada anlatım bozukluğu vardır.

Cevap C

20. Bozukluğun D'de yapıldığını görüyoruz. Birbirine bağlanan "yurdumuza dönmemiz" ve "yararlı olmaktır" sözleri farklı ekleri aldığından uyumsuzluk ortaya çıkmış. "Tek amacımız ülkemize yararlı olmaktır" sözü doğrudur. Öyleyse "yurdumuza dönmemiz" sözü "yurdumuza dönmek" şeklinde düzeltilmelidir.

Cevap D

21. Bir cümlede aynı kavramı veren birden fazla ifade bulunmamalıdır. E'de "bence" denmiş, bu zaten kişinin kendi görüşünü açıklayacağı anlamındadır ve kişisel görüş bildirir. "Sanmıyorum" sözü de kişinin kendi görüşünü verir. Dolayısıyla birinin bulunduğu yerde diğeri bulunmaz.

Cevap E

22. "Bir duyguyu aktarmak" demek, "bir duyguyu iletmek" demektir. Dolayısıyla III. söze gerek yoktur.

Cevap C

23. "Kılgınlı dil, yerini akıcı bir anlatıma bırakmış" ise elbette "gitmiş"tir. Dolayısıyla bu söze gerek yoktur.

Cevap O

24. Anlam belirsizliğinin olduğu seçenek D'dir. Çünkü burada kimin birinci olduğu belli değildir. Cümle "senin birinci olduğuna sevindim." şeklinde de olur. "Onun birinci olduğuna sevindim." şeklinde de. Öyleyse birinci olan kimse onu karşılayan şahıs zamiri cümlelerin başına getirilmelidir.

Cevap D

25. Son cümlede özneyle yüklem arasında uyumsuzluk vardır. "Her ulus" özne olduğunda "gitmesi gerekir" yüklem olmaz. Çünkü "gitmesi" sözcüğündeki iyelik ekinin neye bağlı olduğu belli değildir. Öyleyse ya yüklem "gitmelidir" olacak ya da ulus sözcüğü "ulusun" şekline getirilecek.

Cevap E

26. Bozukluk D'deki cümlede. Cümlede "otuz" sözcüğü, "yaşlarındaydı" yüklemine bağlanmış. Oysa "ben otuz yaşlarındaydı" denmez. Öyleyse cümleye "otuz" sözünden sonra "yaşlarındaydım" yüklemi getirilmelidir. Ya da "yaşlarındaydı" yüklemi "yaşlarındaydık" şeklinde çekimlenmelidir.

Cevap D

27. B'de nesne eksikliğinden kaynaklanan bir bozukluk vardır. Çünkü "düşüncelerine katılıyorum" olsa da "düşüncelerine destekliyorum" olmaz. İkinci cümleye "düşünceleri" karşılayan "onları" nesnesi getirilmelidir.

Cevap B

28. C'deki cümlede "iyi" sözü, "oldukları görülyordu" yüklemine bağlanmış. Oysa "sağlık durumlarının iyi oldukları görülyordu" gibi bir ifade, çoğulluğun iki kez tekrarlanmasından dolayı bozuktur. "İyi" sözünden sonra "olduğu" getirilirse bozukluk düzelir.

Cevap O

29. İnsan oturduğu yerden kalkmışsa elbette "ayağa" kalkmıştır. Başka bir hareket yapamayacağına göre "ayağa" sözüne gerek yoktur.

Cevap E

30. Cümlede "nedenlerinden biri de" denmiş. Eğer buna A'daki sözleri eklersek "azlığındandır" sözündeki "- dan" ekinin de neden bildirmesinden dolayı iki kez "neden" anlamı verilmiş olur. Dolayısıyla gereksiz ek kullanımından doğan bir anlatım bozukluğu oluşur.

Cevap A

31. D'deki cümlede "yetişkinlerden çok" sözü zaten hizmetin gençlere "daha fazla" yapıldığı anlamını veriyor. Dolayısıyla tekrar "daha fazla" demek gereksiz söz kullanmaktır.

Cevap D

32. B'deki cümlede özneyle yüklem bldirdiği şahıslar arasında uyumsuzluk var. "Ters düşen kim?" sorusuna "seyirciler ve biz eleştirmenler" cevabı geliyor. Yani özne 3. çoğul şahıs ve 1. çoğul şahıslardır. Eğer özne bu iki şahsı birden ifade ediyorsa, yüklem 1. çoğul şahsa göre çekimlenir. "Ters düştü" sözü "ters düştük" şeklinde düzeltilmelidir.

Cevap B

33. Arapça, Arap dili; Farsça, Fars dili demektir. Öyleyse "Arapça ve Farsça dillerinden" sözündeki "ça" ekleri atılmalı ya da dillerinden sözü kullanılmamalıdır. İkisi bir arada bulunmaz.

Cevap A

34. C'deki cümlede bozukluk yapılmıştır. "kendim ve arkadaşlarım adına" derken "kendim adına" gibi bir söyleyiş ortaya çıkmış. Cümle "kendî adıma ve arkadaşlarıma adına" şeklinde düzeltilmelidir.

Cevap C

35. A'da isim ve sıfat tamlamalarında tamlananın ortak kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu yapılmıştır. Cümle "ekonomik açıdan ve sağlık açısından" denerek düzeltilebilir.

Cevap A

36. Farklı nitelikteki sözcükler aynı eyleme bağlanmamalıdır. Ceket giyilir ancak kravat giyilmez, takılır. Oysa A'da kravat ve ceket, giymek eylemine bağlanmıştır.

Cevap D

37. C'deki "ayda yılda bir" sözüyle "seyrek olarak" sözü aynı anlama geliyor. Burada gereksiz yere bir arada kullanılmışlardır.

Cevap C

38. D'de dolaylı tümleş eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. "Birbirlerini" sözü iki yüklem ortak ögesidir. Ancak "birbirlerini anlar" olsa da "birbirlerini inanırlardı" olmaz. "Birbirlerine inanırlardı" olması gerekir. İkinci cümleye dolaylı tümleş getirilmelidir.

Cevap D

39. E'deki cümlede bozukluk vardır. "Neşeli" sözcüğünün hangi sözlerle ilgili olduğu belli değildir. Belki "film" sözünden önce getirilirse anlam düzelir. Gerçi güldürü unsurunun olduğu filmler zaten neşelidir. Bu söz cümleden atılabilir de.

Cevap E

40. "Güçlenme dönemi" isim tamlaması olduğundan bir terim özelliği gösteriyor. Araya "özellekle" sözü getirilemez. Zaten bunu uygulayarak da anlayabiliriz.

Cevap D

41. Parçanın ikinci cümlesindeki "ilgi ve önemi vermek" sözü yanlış. Çünkü "önem vermek" doğru olsa bile "ilgi vermek" yanlıştır. "ilgi" verilmez gösterilir.

Cevap B

42. A'daki "olarak" sözcüğünün cümleye kattığı herhangi bir anlam yoktur; bu sözcük gereksizdir. Diğerlerindeki altı çizili sözcükleri çıkardığımızda cümlelerin anlamının bozulduğunu görüyoruz.

Cevap A

43. C'deki cümlelerin öznesi "bir ben bir de o yaşlı adam" şeklinde söylenen I. tekil ve III. tekil şahıslardır. Yüklem I. çoğula göre yani "biz" zamirine göre çekimlenmesi lazım, oysa bu cümlelerin "kalmıştı" yüklemi III. tekile göre çekimlenmiş, dolayısıyla açıklanan kurala uymuyor.

Cevap C

44. Şiir bir türdür, köşe yazarlığı ise bir meslek. Cümlede bunlardan birinin diğeriyle karşılaştırıldığı görülüyor. Nitelikte farklı olan bu şeyleri karşılaştırmayız. Ya "şiir" "şairliği" olacak ya da "köşe yazarlığı" "köşe yazısı". A'da birincisi söylenmiş.

Cevap A

45. Parçanın IV. cümlesinde bir bozukluk görülüyor. "Kitabı nereye koyduğumu bulamadım." sözü yanlış. Çünkü "Koymak" bir eylemdir. Yani maddi bir varlık değildir. Dolayısıyla bulunmaz; yüklem "bulamadım" değil "hatırlayamadım" olmalıdır.

Cevap D

46. Anlatım bozukluğu B'dedir. Bu cümledeki "özümlemesi" sözünden neyin özümlemesi olduğu belli değil. Cümlede bunun belli olmaması anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Bu nedenle cümleye "okuduklarının" ya da "onların" sözü eklenmelidir.

Cevap B

47. A'da dolaylı tümleş eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır. "Yaşamını zenginleştiren, ona anlam kazandıran..." şeklinde eksiklik giderilir.

Cevap A

48. C'de üzerine yazı yazılan ve yırtılan şey paradır. Ancak "yırtmak" sözü parayı nesne halinde almalıdır. Yani "onu yırtmak yasaktır" şeklinde cümleye nesne ilave edilmelidir.

Cevap C

49. Hatanın gerekli olması. Çünkü hata istemeden yapılan bir yanlışlıktır. Dolayısıyla D'deki cümlede "gereksiz" sözü gereksiz kullanılmıştır.

Cevap D

50. E'deki cümleden atılması anlamı değiştirir. Çünkü "de" bağlacı cümledeyken; "başkalarının da konuştuğu anlaşıyor. Attığımızda ise sadece "ben" diyen kişi konuşmuş olur. Yani anlam değişir.

Cevap E

51. Anlatım bozukluğu A'dadır. Cümlede iki şahıs var "ben" ve "o". Birinci şahsı kullandığımızda "ben onu etkilemek istemez" gibi bir yargı ortaya çıkıyor. Elbette bu, hatalıdır. Yüklem "istemeyiz" yapılırsa cümle düzelir.

Cevap A

52. B'deki cümlede nesne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Cümleye "arkadaşlarımızı" sözünün yerine geçen "onları" sözü getirilmeli ve "onları desteklemeliyiz" şeklinde cümle düzeltilmelidir.

Cevap B

53. D'deki cümlede "zarar ve yarar" sözcükleri "vermek" fiiline bağlanmış. Ancak "zarar vermek" doğru olsa da "yarar vermek" doğru değildir. "Yarar sağlamak" olmalıydı. Yani cümle "zarar mı veriyor, yarar mı sağlıyor." şeklinde olmalıydı.

Cevap D

54. C'deki cümlelerin bozuk olduğu her hâlden belli. Çünkü cümlelerin başıyla sonu arasında bir bütünlük söz konusu değil. Cümlelerin sonu "...kitap okumak da vardır" şeklinde olursa düzelir.

Cevap C

55. E'deki cümlede "durumunu" sözü kapalı kalmış. Anlatılmak istenen elbette çocukların durumudur. Bunu daha belirgin hâle getirmek için bu söz "onların durumunu" şeklinde söylenmelidir.

Cevap E

56. "Kavuşmak" sözü D'de yerinde kullanılmamıştır. "Kavuşmak" sözcüğü ancak uzun süredir istekle beklenen durumlarda kullanılır. Oysa "çirkin bir görüntü" istekle beklenen bir durum değildir.

Cevap D

57. E'deki cümlede dolaylı tümleş eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır; çünkü cümlede kime güç verildiği belli değildir. Cümle-ye "bana" şeklinde bir dolaylı tümleş eklenmelidir.

Cevap E

58. "Hiç olmazsa" sözü "barı" anlamındadır. İkisinin bir arada kullanılması anlatım bozukluğu oluşturur.

Cevap C

59. Anlatım bozukluğu ilk cümledeydir. "Anlatılır" yüklemnin nereden yapıldığı belli değildir ve "Simurg" sözü cümlede anlamsız duruma düşmüştür. Bu söz "Simurg'da" şekline getirilirse anlam düzelir.

Cevap A

60. Cümlelerin yüklem ve öznelerini bulup birbirleriyle uyumlarına baktığımızda, C'de bir uyumsuzluk görüyoruz. "Varım" yüklemnin öznesi "ben"dir. Oysa cümlede "bir sen bir de ben" şeklinde iki şahıs var. Bu durumda yüklemnin hem ben hem de sen şahıslarını ifade edecek biçimde çekimlenmesi gerekiyor. Bu da onun "varız" şeklinde olması demektir. Görüldüğü gibi yüklemle özne uyumsuzdur.

Cevap C

61. Anlatım bozukluğu D'de yapılmıştır. Bozukluğun nedeni eylem eksikliğidir. Cümlede "en az zarar" ile "hiç zarar" sözleri "görmeden" eylemine bağlanmış. Oysa "hiç zarar görmeden" denses bile "en az zarar görmeden" denmez. Cümle "Çocuklar bundan en az zarar görerek ya da hiç zarar görmeden kurtanımalıdır." şeklinde düzeltilebilir.

Cevap D

62. Seçenekleri incelediğimizde B'de böyle bir kullanım olduğunu görüyoruz. "Can çekişmek" deymi, "ölmek üzere olmak" demektir. Cümlede her ikisi de olduğundan, aynı anlama gelen sözcükler gereksiz yere bir arada kullanılmıştır.

Cevap B

63. Anlatım bozukluğu C'deki cümlede vardır. "Dolayı" sözü gereksiz bir sözcüktür. Cümle ya "işte bu yüzden" ya da "işte bundan dolayı" şeklinde söylenmelidir. Gereksiz sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.

Cevap C

64. Anlatım bozukluğu E'de yapılmıştır. Cümlede "ne kadar" sözü gereksizdir. Eğer doğruluğun miktarı bilinmek isteniyorsa cümle "Bu haberin ne kadar doğru olduğu ya da doğru olup olmadığını öğreneceğiz." şeklinde söylenebilir.

Cevap E

65. Anlatım bozukluğu A'da yapılmıştır. Cümlede öznenin eksikliği anlatım bozukluğuna sebep olmuştur. "Kar yüzü görmeyenin" neresi olduğu belli değildir. Cümle "Türkiye'nin birkaç bölgesi hariç, çoğu yeri henüz kar yüzü görmedi." şeklinde bir özne ilavesiyle düzeltilebilir.

Cevap A

66. Bir sözcüğün cümleden atılabilmesi için sözcüğün cümleye kattığı anlamın başka sözcükler tarafından ifade edilmesi gerekir. I. cümlede tiyatro oyunları zaten sahnede gerçekleştirildiğinden bu söz gereksizdir. II. cümlede "tiyatro oyunları" özne görevinde olduğundan, onun yerine geçen "bunlar" sözü atılabilir. V. cümlede "kaldı" sözü elimizde bulunan eserleri ifade ediyor; "elimizde" sözüne gerek yoktur. III. cümledeki "yazılan" sözü, "sözlü tiyatro oyunları da olduğundan, IV. cümledeki "üretilen" sözü, önceliklerden kalan oyunlar da olabileceğinden gereklidir.

Cevap D

67. Anlatım bozukluklarının bir sebebi de çelişen sözcüklerin bir arada kullanılmasıdır. B seçeneğinde "eminim ki" diyerek cümleye kesinlik kazandırılırken "belki de" diyerek ihtimal anlamı da katılmıştır. Kesinlik ve ihtimal anlamı aynı cümlede bulunamaz.

Cevap B

68. Seçeneklere baktığımızda D'deki cümlede bozukluk olduğunu anlıyoruz. Cümlede "olduğu" sözcüğünde kullanılan ekin nereye ait olduğu belli değil. Efes kentinde olan "tapınak" olduğuna göre bu sözcüğün "tapınağın" şeklinde olması gerekir. Böylece "tapınağın Efes kentinde olduğu biliniyor." şeklinde cümle düzelir.

Cevap D

69. Anlatım bozukluğu birinci cümlede yapılmıştır. Cümledeki "olduğu" sözünün neye ait olduğu belli değil. Sözcük sonundaki "u" iyelik ekinin mutlaka bir isme bağlı olması gerekir. Cümle içinde böyle bir bağlilik olmadığından, burada anlatım bozukluğu vardır.

Cevap A

70. Bozukluğun C'de olduğunu görüyoruz. "önem" ve kararlılık" sözcükleri "vermek" eylemine bağlanmış. Oysa "önem vermek" sözü doğru olsa da "kararlılık vermek" denemez. "Kararlılık göstermek" olması gerekir.

Cevap C

71. Bir sözcüğün cümleden atılabilmesi için, cümle içinde o sözcüğün verdiği anlamın başka sözcüklerle karşılanabilir olması gerekir. Buna göre "geri" sözcüğünün atılabilmesi mümkündür. Çünkü "dönmek" eylemi gidilen yerden "geri gelmeyi" karşılar; anlamı içinde "geri" kavramı olduğu için bu söz cümleden çıkarılabilir.

Cevap E

72. Anlatım bozukluğu A'dadır. Cümleye "hitabet havası taşımaktadır" sözünden önce "şiiirleri" şeklinde özne konmalıdır. Cümlede özne eksikliğinden kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.

Cevap A

73. Bu cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni "azımsamak" sözcüğünün yanlış anlamda kullanılmasıdır. "Azımsamak" sayısal değerlerde kullanılabilir; bu cümlede o sözcüğün yerine "küçümsemek" sözü getirilmelidir.

Cevap B

74. Anlatım bozukluğu B'dedir. Kişi bir durumu ya doğru buluyor ya da bulmuyordur. Kendi kararına inanmaması mümkün olmaz. "Yapılanları doğru bulmuyorum." demelidir.

Cevap B

75. "Ona" sözü, cümlede dolaylı tümleç eksikliğinin olduğu yere getirilmelidir. Bu da D'dedir. Cümlede sevilen kişiyle kızılan kişi aynı kişi olduğu hâlde "Mustafa'yı seviyor" sözü doğrudur; ancak "Mustafa'yı kızıyor" sözü yanlıştır. "kızıyor" sözünden önce "ona" sözü getirilmelidir.

Cevap D

76. "Aşağı yukarı" sözü cümleye ihtimal anlamı katar. A'da "Üç dört yıldan beri" sözü zaten yaklaşıklık anlamı katıyor. Aynı anlamı sağlayan "aşağı yukarı" sözü bu cümlede gereksizdir. Diğer cümlelerdeki aşağı yukarı sözlerini cümleden çıkarırsak cümlede kesinlik anlamı oluşur.

Cevap A

77. Örnek cümlede "elbette" sözü cümleye kesinlik, "olabilirler" sözü ise ihtimal anlamı katmaktadır. Bu iki anlam aynı cümlede bulunmaz; aksi takdirde çelişki olur.

Cevap E

78. Anlatım bozukluğu B'dedir. Bu cümledeki "bu yüzden" sözü zaten "dolayı" anlamını karşılıyor. "Dolayı" sözü gereksizdir.

Cevap B

79. Cümlede sözcüklerin, anlamına uygun kullanılmadığı görülüyor. Cümledeki "sağlık durumu" sözü gereksizdir. Çünkü "hastamız tamamen iyileşti" dence sağlık durumunun iyileştiği belli olmaktadır.

Cevap A

80. Bozukluk D'dedir. "edilerek" yerine "olarak" sözü getirilmelidir. Aksi takdirde "edilerek" edilgen "alacaksınız" etken sözcükleri arasında çatı uyumsuzluğu olur.

Cevap D

81. Örnek cümlede "işlem görmüyor" yüklemine öznesi "ucu yırtık paralar" dır. Özne durumunda bulunan söz öbekleri tamlayan eki almamalıdır. Anlatım bozukluğu bu ekten kaynaklanmaktadır.

Cevap E

82. Anlatım bozukluğu A'da yapılmıştır. "Kuşkuya düşmüyorum" sözü şimdiki zamanda olan bir durum için söylenebilir. Oysa cümlede "dün" de kuşkuya düşülmediği ifade edilmek istenmiş. "Dün kuşkuya düşmüyorum" denemez. Cümle "Dürüst biri olduğundan dün de kuşkuya düşmüyordum, bugün de düşmüyorum." şeklinde söylenmelidir.

Cevap A

83. Örnek cümlede geçen "yöresindeki" sözündeki "ki" aitlik eki, bulunma bildirir. "Çıkan" sözü de yangınların yerini bildiriyor. İkisinden biri cümleden çıkarılmalıdır. Seçeneklere baktığımızda B'de "İlgi ekinin gereksiz kullanılmasından" denmiş; yani "ki"nin cümleden atılması gerektiği söylenmiştir.

Cevap B

84. Cümledeki anlatım bozukluğu tamlayan eksikliğinden kaynaklanmaktadır. Cümle başında bulunan "öğrenciyi" sözü "i" hâl eki almıştır. "eleştiri yapmasını" sözü "- sı" iyelik ekinde dolay, "öğrencinin" şeklinde bir tamlayana ihtiyaç duyuyor.

Cevap D

85. Seçenekleri incelediğimizde E'de yapısal bir bozukluğun olduğunu görüyoruz. Cümlede "kafasını karıştırdı" sözü, "kafasını" sözündeki iyelik ekinde dolay 3. tekil şahsa bağıllık gösterir. Oysa kafası karışan "ben ve onlar" şeklinde söylenebilir. Dolayısıyla cümle "bu soru benim ve benim gibi sınava girmiş olan birçok kişinin kafamızı karıştırdı" ya da "Bu soru benim kafamı karıştırdığı gibi, benim gibi sınava girmiş birçok kişinin de kafasını karıştırdı." şeklinde düzeltilebilir.

Cevap E

86. Anlatım bozukluğu E'de yapılmıştır. Cümlelerin öznesi anlam olarak çoğul görölse de öznenin temel unsuru olan "çocuk" tekidir. Öyleyse yükleme de tekil olmalıdır. Yükleme "aşılındılar" değil, "aşılındı" şeklinde çekimlenmelidir.

Cevap E

87. Cümlede anlatım bozukluğuna "kalabalık" sözü yol açıyor. Onun yerine "çok" sözü kullanılmalıdır. Yanlış sözcük kullanımından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.

Cevap C

88. Cümlede "İkisi öğretmen yirmi beş öğrenci" derken sanki öğretmenler de öğrenci sayısı içinde söylenmiş. Bu, "İkisi" sözcüğündeki iyelik ekinde kaynaklanıyor. Bu ek kaldırılırsa anlatım bozukluğu giderilir. Kısaca cümlede öznenin sayısında bir karışıklık vardır.

Cevap A

89. Cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni "olma durumu" sözlerinin gereksiz olmasıdır.

Cevap D

90. Soruda verilen kuralı incelersek şu sonuca varırız: Türkçede özne "ben, sen; ben, o; ben, siz; ben, onlar" şahıslarından oluşuyorsa yüklem "biz" zamirine göre çekimlenir. Seçenekleri incelediğimizde A'da bu kurala uyulmadığını görürüz. Özne "ben ve Fatma" yani "ben ve o" olduğu hâlde yüklem üçüncü tekil şahsa göre çekimlenmiştir. Yüklem birinci çoğul şahsa göre olmalı yani "çekilmiştik" şeklinde çekimlenmelidir.

Cevap A

91. Anlatım bozukluğu E'de yapılmıştır. Cümlede geçen "nedeniyle" sözcüğü cümleye uyum sağlamıyor. Çünkü bu sözcük kötü bir sonucun ortaya çıktığı durumlarda kullanılır. Oysa bu cümlede tercih edilen bir durum söz konusudur. Cümle şu şekilde düzeltilebilir: "Bu kameralar, rahatça kullanılabilirdi ve taşınması kolay olduğu için tercih ediliyor."

Cevap E

92. Anlatım bozukluğu B'de yapılmıştır. Bu cümlede isim ve sıfat tamlamalarında ortak tamlanan kullanılması anlatım bozukluğuna neden olmuştur. "siyasi, askerî ve ekonomi alanları" söz öbeğinde "siyasi, askerî" sıfat; "ekonomi" isimdir, "alanları" sözcüğünü ortak kullanamaz. Cümle şu şekilde düzeltilebilir: "Siyasi, askerî ve ekonomik alanlarda görüştüler."

Cevap B

93. Parçada sözü edilen dergi festival süresince her gün çıkacağına göre, elbette "düzenli olarak" çıkacaktır. Bu yüzden III numaralı söz öbeğinin atılması cümlemin anlamında herhangi bir daralma oluşturmaz.

Cevap C

94. Örnek cümledeki anlatım bozukluğu "ama" sözcüğünün cümleye anlamca uymamasından kaynaklanmaktadır. Bu sözcük anlamca birbirine karşıt durumları bağlar. Oysa örnek cümlede birbirini destekleyen durumlar anlatılmıştır. İki yargı arasında bir bağlaç kullanmaya gerek yoktur.

Cevap D

95. Örnek cümledeki anlam kanışıklığı "geçmişte" sözcüğünün "yansıtıyor" eylemine bağılıymış gibi anlaşılmasından kaynaklanıyor. Oysa bu söz sergilenen eşyaların ait olduğu insanların yaşadığı zamanı karşılamalı. Bunu gidermek için B'de önerilen değişiklik yapılmalıdır.

Cevap B

96. Anlatım bozukluğu D'de yapılmıştır. Bu cümlede "ödül" ve "hedef" sözcükleri "verebileceğimiz" sözüne bağlanmıştır. Ancak ödül vermek anlamca doğru olsa da hedef vermek denmez, hedef göstermek denir. Sözcüklerin yanlış eyleme bağlanmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu yapılmıştır.

Cevap D

97. Anlatım bozukluğu C'de yapılmıştır. Bu cümlede geçen "oranda" sözü anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Bunun yerine "olarak" sözü getirilmelidir.

Cevap C

98. Anlatım bozukluğu E'de yapılmıştır. "Uyarmak" sözü anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Bunun yerine "ulaştırmak" sözü kullanılmalıdır.

Cevap E

99. Anlatım bozukluğu IV numaralı sözcüğün gereksiz yere kullanılmasından kaynaklanmaktadır. "Adam" ismine ait olan iki tane "bir" sözü kullanılmıştır. IV numaralı olanı atılmalıdır.

Cevap D

100. Anlatım bozukluğu "ya da" sözcüğünden kaynaklanmaktadır. Bu bağlaç, bağladığı öğelerden birinin seçildiğini anlatır. Oysa müzeler sözcüğü çoğul olduğundan gezilen yerlerin birden fazla olması gerekir. Bu anlamı veren bağlaç ise "ve" bağlacıdır. Dolayısıyla "ya da" yerine "ve" gelmelidir. Yani yanlış bağlaç kullanılmıştır.

Cevap A

101. Örnek cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni "pahalı" sözcüğünün yanlış kullanılmasıdır. "Fiyatlar" kavramı için "pahalı" sözcüğü kullanılmaz. "Fiyatlar" ancak "yüksek" olabilir. Bu cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için "pahalı" sözcüğü yerine "yüksek" sözcüğü getirilmelidir.

Cevap E

102. Seçeneklere baktığımızda, B'de birden fazla nesne aynı yükleme bağlandığından anlatım bozukluğu vardır. "suçluların cezalandırılmasını istedi" diyebiliriz ama "Olaydan büyük bir üzüntü duyduğunu istedi" diyemeyiz. Ancak "Olaydan büyük bir üzüntü duyduğunu söyledi" diyebilirsiniz. Birinci cümlede yüklem eksik olduğu için anlatım bozukluğu olmuştur.

Cevap B

103. A seçeneğinde çoğul ekinin gereksiz kullanılması doğan bir anlatım bozukluğu vardır. Tek bir yıl için "yıllarında" sözcüğü değil "yılında" sözcüğü kullanılır.

Cevap A

104. Örnek cümlede gereksiz sözcük kullanılmasından doğan bir anlatım bozukluğu vardır. "İtiraf etmek" zaten kişinin "kendi ağızyla" yapabileceği bir iştir. "kendi ağızyla" sözü gereksiz kullanılmıştır.

Cevap C

105. Şekilce tekil olup anlamca çoğul olan "herkes" gibi sözcükler özne olduğu zaman yüklem tekil olmalıdır. Örnek cümlelerin öznesi "herkes" sözcüğüdür. Bu cümlelerin yüklemine tekil olması gerekir. Ancak yüklem olan "kazanmışlardır" sözcüğü ise çoğuldur. O hâlde bu cümlede özne-yüklem uyumsuzluğundan kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır.

Cevap E

106. E seçeneğinde anlatım bozukluğu vardır. Bu cümlede geçen "olması" sözündeki iyelik ekinin dolaylı buna bağlı olan "adaylar" sözünün tamlayan eki alması (adayların) gerekir. Bu durumda cümledeki "olmalı" sözü de cümleden atılmalıdır.

Cevap E

107. Seçenekleri incelediğimizde C'de sözün yanlış anlamda kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu olduğunu görüyoruz. "Geçirdiğim rahatsızlığı" sözü yanlış anlamda kullanılmıştır. Çünkü "rahatsızlık" ameliyat edilmez, bir kişi ameliyat edilebilir. "Geçirdiğim rahatsızlığı" sözü yerine "beni" sözcüğü getirilmelidir.

Cevap O

108. A'da anlatım bozukluğu vardır. "karşılıklı" sözcüğü gereksizdir. Ayrıca "saldırı" sözcüğü de yanlış anlamda kullanılmıştır, bu sözcük yerine "atak" sözcüğü kullanılmalıdır.

Cevap A

109. Anlatım bozukluğu D seçeneğinde yapılmıştır. Cümle, "Mimarsanız ya da mimarlıkla ilgileniyorsanız bu kitabı okuyun." biçiminde düzeltilebilir.

Cevap D

110. Örnek cümlede özne-yüklem uyumsuzluğundan doğan anlatım bozukluğu vardır. Birinci cümlelerin öznesi olan "Hiç kimse" sözü ile ikinci cümlelerin yüklemi olan "oyalamıştı" arasında uyumsuzluk vardır. Bu durumda cümledeki anlatım bozukluğunu gidermek için ikinci cümleye özne görevindeki "herkes" sözcüğünü getirmek gerekir.

Cevap B

111. Seçenekleri incelediğimizde E'de anlatım bozukluğunun olduğunu görüyoruz. Buradaki "artarsa" sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. Teknoloji artmaz, ancak sayılabilecek şeyler artar; teknoloji için "gelişmek, ilerlemek" ifadeleri kullanılabilir.

Cevap E

112. D'de gereksiz söz kullanımından doğan anlatım bozukluğu vardır. "kişisel sergi" zaten bir kişinin "kendi resimlerinin" yer aldığı bir sergidir. Bu durumda "kendi resimleri için" sözü gereksiz kullanılmıştır.

Cevap D

113. Seçenekleri incelediğimizde A'da anlatım bozukluğu olduğunu anlıyoruz. Burada "etkinlik" sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. Çünkü "tiyatro salonu, İnternet kafe" bir etkinlik değil yer adıdır.

Cevap A

114. C seçeneğinde "yasak" sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. Bir hastanın yemek saatini aksatmaması "yasak" değil, "kural" sözcüğüyle anlatılmalıdır.

Cevap C

115. Seçenekleri incelersek, E'de anlatım bozukluğu olduğunu görüyoruz. "yetistirdikleri hayvancılığa" ifadesinde bir bozukluk vardır. Çünkü hayvancılık yetiştirilmez. "yetistirdikleri" sözcüğü çıkarılarak cümledeki anlatım bozukluğu giderilebilir.

Cevap E

116. Seçenekleri incelersek anlatım bozukluğunun D'de olduğunu görürüz. Bu cümlede "içinde" sözcüğü gereksiz kullanılmıştır. Ayrıca "yıkılması" sözcüğünün "yıkılması" biçiminde söylenmesi gerekirdi.

Cevap D

117. B seçeneğinde "yetmediği" sözcüğü anlamına ve işlevine uygun kullanılmadığı için anlatım bozukluğu vardır. "Maddi durumu yetmediği için" sözü yerine "Maddi durumu kötü olduğu için" ifadesi kullanılabilir.

Cevap B

118. Seçenekleri incelediğimizde E'de gereksiz sözcük kullanılmasından kaynaklanan anlatım bozukluğu olduğunu görüyoruz. Çünkü "iftiralar tamamen uydurmadır" sözünde "iftiralar" sözcüğü "uydurma" anlamını da içerir.

Cevap E

119. Cümlede "seçeceği tutuma" ifadesi anlatım bozukluğuna neden olmuştur. Çünkü "tutum" seçilecek bir şey değildir. O hâlde bu cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesi için "seçeceği" sözcüğünün cümleden çıkarılıp, "tutum" sözcüğünün "tutumuna" şeklinde değiştirilmesi gerekir. Bunu öngören değişikliği A'da görüyoruz.

Cevap A

120. Örnek cümledeki "kaynaşmak" sözcüğü "bir şeyle" ya da "birileriyle" gerçekleştirilen bir eylemdir. Buna göre cümledeki anlatım bozukluğunun giderilmesi için "ulusların arasına" sözü yerine "uluslarla" sözcüğü getirilmelidir.

Cevap D

121. Seçenekleri incelediğimizde anlatım bozukluğunun A'da yer aldığını görüyoruz. Bu, özne durumundaki "Yapıtlarındaki kişilerin" sözünün fazladan "-in" tamlayan ekini almasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğudur.

Cevap A

122. Seçenekleri incelediğimizde C'de gereksiz sözcük kullanılmasından doğan anlatım bozukluğu olduğunu anlıyoruz. Cümledeki "ilgi yoksunluktan" sözünde zaten "yetersizlik" anlamı vardır. Bu yüzden cümlede "Yetersiz kalan" sözüne gerek yoktur.

Cevap C

123. B'de "yalanlama" durumu için "olay" sözü kullanılmıştır. Ancak bu durum için "olay" sözcüğü kullanılamaz. O hâlde "olay" sözcüğünün anlamına ve işlevine uygun kullanılmamasından dolayı anlatım bozukluğu olmuştur.

Cevap B

124. Örnek cümlede, "Çok çalıştığımız için" sözünde kişinin kendi istek ve iradesiyle yaptığı bir çalışma vardır. Daha sonra kullanılan "ister istemez" sözü kişinin isteği dışında gerçekleşen bir eylem anlamını taşır. Buna göre anlatım bozukluğu "ister istemez" zarf tümlecinin gereksiz kullanılmasından kaynaklanmıştır.

Cevap D

125. Örnek cümlede "Hiçbir şiere başlarken ... başlamıyorum" gibi bir anlatım söz konusudur. Buna göre cümledeki anlatım bozukluğunun nedeni "başlarken" bağ-fiilinin gereksiz kullanılmasıdır.

Cevap A

126. Örnek cümlede tamlayan eksikliğinden doğan anlatım bozukluğu vardır. Çünkü "binayı ne gördüm ne de yerini bilirim" sözünde "binanın yerini" biçiminde tamlayana ihtiyaç vardır.

Cevap C

127. Seçenekleri incelediğimizde anlatım bozukluğunun B'de olduğunu görüyoruz. "verdiği insanüstü bir çaba" sözünde "verdiği" sözcüğü yanlış kullanılmıştır. Bu sözcüğün yerine "gösterdiği" sözcüğünün kullanılması gerekirdi.

Cevap B

128. A'da "can kaybı yaşanmadı" sözünde anlatım bozukluğu vardır. Çünkü "can kaybı" durumu için "yaşanmadı" sözcüğü kullanılmaz. Bunun yerine "can kaybı olmadı" ifadesinin kullanılması gerekir.

Cevap A

129. Seçenekleri incelediğimizde E'de "gençler, kendinin ve çevrenin yönlendirmesiyle" sözünün, anlatım bozukluğuna neden olduğunu görüyoruz. Kişi kendi kendisini yönlendirmez, ancak kendi isteği doğrultusunda hareket edebilir.

Cevap E

130. E'deki cümlede bir anlatım bozukluğu vardır. Bu cümlede "katı" sözcüğündeki tamlanan eki gereksiz kullanılmıştır. Çünkü "katı" sözcüğündeki tamlanan eki kendisine bağlı bir tamlayan olmadığı için anlam karışıklığına neden olmaktadır. Cümle "O dönemde para üç katı değer kaybetmişti." biçiminde değil, "O dönemde para üç kat değer kaybetmişti." biçiminde söylenmeliydi.

Cevap E

131. A'daki cümlede gereksiz söz kullanılması anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Bu cümlede geçen "hiç olmazsa" deyimini, "bari" anlamına gelir. Dolayısıyla bu iki söz aynı anlama gelmektedir. Aynı anlama gelen sözler bir arada kullanıldığı için bu cümlede bir anlatım bozukluğu vardır.

Cevap A

faebook:

Kpss Kaynak Arı İvi

Kpss D3Kıman Arı İvi

132. "Bu davranış insandan insana göre değişir." cümlesinde "insandan insana" sözü, "göre" ilgecinin anlamını da karşılamaktadır. Dolayısıyla bu cümledeki anlatım bozukluğu "gereksiz yere ilgeç kullanılmasından" kaynaklanmaktadır.

Cevap C

133. Verilen cümlede deyimini sözcüklerinin değiştirilmesi anlatım bozukluğuna yol açmıştır. Cümlede geçen deyimini aslı, "dert yakınmak" değil, "dert yanmak"tır. Dolayısıyla bu cümlede yakınmak sözcüğü yanlış anlamda kullanılmıştır. Cümledeki anlatım bozukluğu "dert yakınır" yerine, "dert yanar" sözü getirilerek giderilebilir.

Cevap B

134. IV. cümlede bir sözün yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Bu cümlede sözü edilen kişinin, halk arasında en iyi yaptığı işle sevilir sayılır durumda olması olumlu bir durumdur. Oysa "düştü" sözcüğü olumsuzluk ifade eder. Cümle "Halk arasında da en iyi yaptığı işle sevilir sayılır duruma geldi." biçiminde söylenirse anlatım bozukluğu düzeltilmiş olur.

Cevap D

135. Verilen cümlede yüklem eksikliğinden kaynaklanan anlatım bozukluğu vardır. Cümlede "hiç" sözcüğü olumsuz bir yüklem istemektedir. Çünkü "hiç ... gidiyorlar" denmez, "hiç gitmiyorlar" denir. Buna göre doğru cevap E seçeneğidir.

Cevap E

136. B seçeneğinde, sözcüğün (kayıt yaptırmak) yanlış anlamda kullanılmasından kaynaklanan bir anlatım bozukluğu vardır. Cümlede "Kızımı ... kayıt yaptırdım." anlamı vardır. Oysaki burada "yaptırmak" sözcüğü kişinin kendisine dönük bir eylemi gerekli kılmaktadır. "Kayıt yaptırmak" ifadesini kişi, kendisini ilgilendiren durumlarda kullanabilir. Bu durumda sorudaki cümlede "kayıt yaptırmak" değil, "kaydetmek" sözü kullanılmalıdır.

Cevap B

137. E seçeneğinde "alacağımız başarı" ifadesindeki "alacağımız" sözcüğü yanlış anlamda kullanıldığı için anlatım bozukluğu meydana gelmiştir. Bunun yerine "elde edeceğimiz başarı" ifadesi kullanılabilir.

Cevap E

138. A seçeneğinde "giriş yaptılar" sözünden ötürü anlatım bozukluğu oluşmuştur. Bunun yerine "girdiler" sözünün kullanılması gerekir.

Cevap A

1-B	2-E	3-C	4-A	5-A	6-B	7-E	8-A	9-C	10-D	11-E	12-A	13-A	14-E	15-B	16-C	17-D	18-C	19-B	20-A	21-E	22-E
23-A	24-B	25-A	26-D	27-E	28-E	29-B	30-C	31-A	32-C	33-D	34-B	35-B	36-D	37-A	38-E	39-A	40-B	41-E	42-D	43-C	44-B
45-E	46-B	47-E	48-A	49-D	50-C	51-A	52-D	53-A	54-E	55-B	56-D	57-C	58-C	59-B	60-D	61-A	62-E	63-A	64-D	65-E	66-B
67-C	68-A	69-E	70-D	71-A	72-E	73-C	74-A	75-D	76-E	77-C	78-B	79-C	80-B	81-A	82-D	83-E	84-D	85-C	86-D	87-E	88-B
89-A	90-C	91-C	92-E	93-B	94-A	95-A	96-D	97-C	98-E	99-B	100-D	101-A	102-C	103-D	104-C	105-D	106-E	107-C	108-C	109-E	110-D
111-A	112-C	113-E	114-D	115-C	116-B	117-C	118-E	119-A	120-D	121-D	122-A	123-C	124-E	125-A	126-C	127-D	128-A	129-C	130-B	131-E	132-D
133-A	134-C	135-E	136-D	137-E	138-C	139-D	140-E	141-C	142-E	143-C	144-A	145-E	146-A	147-D	148-B	149-A	150-B	151-C	152-B	153-A	154-E
155-C	156-A	157-C	158-B	159-E	160-D	161-E	162-E	163-D	164-E	165-C	166-B	167-E	168-A	169-E	170-B						

Yazım ve Noktalama Bilgisi

[illegible][illegible]